



ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ-୨୦୧୯-୨୦୨୦

ଉତ୍କଳ - ୨

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାସ ପୁସ୍ତିକା

ଗଣିତ



ODISHA SCHOOL EDUCATION PROGRAMME AUTHORITY
SCHOOL & MASS EDUCATION DEPARTMENT



କୃତଜ୍ଞତା

ସମୀକ୍ଷକ

- ଶ୍ରୀ ମଦନ ମୋହନ ମହାନ୍ତି

ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମଣ୍ଡଳୀ

ଗଣିତ

- ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ
- ଶ୍ରୀ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ
- ଶ୍ରୀ ଚତୁର୍ଭୁଜ ପଣ୍ଡା
- ଶ୍ରୀ ଲଲାଟ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା
- ଶ୍ରୀ ଅଖିଳ କୁମାର ପରିଡ଼ା
- ଶ୍ରୀ ବିନାୟକ ପଣ୍ଡା
- ଶ୍ରୀ କାହ୍ନୁଚରଣ ବେହେରା
- ଶ୍ରୀ ସଂଗ୍ରାମ କେଶରୀ ମିଶ୍ର
- ଶ୍ରୀ ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାହୁ

ପ୍ରଶାସନିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀ ଭୃପେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ପୁନିଆ ଭା.ପ୍ର.ସେ
ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓପେପା

ଶୈକ୍ଷିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର, ଓ.ଶି.ସେ
ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶିକ୍ଷାତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ

ସହାୟତା

ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ବାନାର୍ଜୀ
ଶ୍ରୀମତୀ ମିତାଲୀ ପାତ୍ର

ବୈଷୟିକ ସହାୟତା

ଭବାନୀ ପ୍ରଧାନ
ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳୀ ପୃଷ୍ଟି

ଗଣିତ

ପୃଷ୍ଠା
୧-୧୨୮

ଛାତ୍ର/ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ _____

ଶ୍ରେଣୀ _____

ଉତ୍କଳ - ୨

**Practice worksheets for
Learning Camp**

ସୂଚୀପତ୍ର

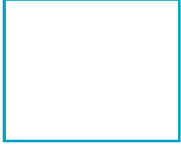
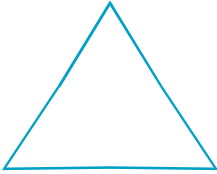
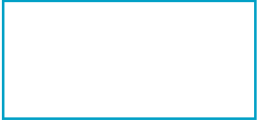
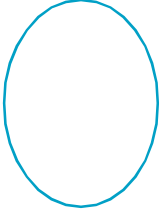
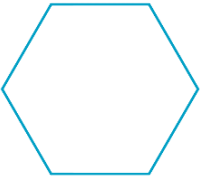
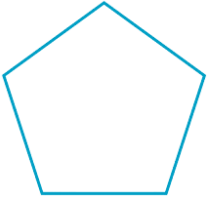
ଉତ୍କଳ ଗଣିତ - ୨

ମୁଖ୍ୟ ଧାରଣା	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧି କ୍ରମିକ ନମ୍ବର	ଆନୁମାନିକ ସମୟ
୧. ଜ୍ୟାମିତି	ଜ୍ୟାମିତିର ମୌଳିକ ଧାରଣା	୪	୨ ଘଣ୍ଟା
୨. ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ	ସଂଖ୍ୟାସୂଚକ ଓ ସଂଖ୍ୟାନାମ	୭	୨ ଘଣ୍ଟା
	ସଂଖ୍ୟା ଲିଖନ	୯	୨ ଘଣ୍ଟା
	ସଂଖ୍ୟା ଗଣନ ଓ ସ୍ଥାନୀୟମାନ	୧୧	୨ ଘଣ୍ଟା
	ସ୍ଥାନୀୟମାନ	୧୫	୨ ଘଣ୍ଟା
	ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ	୧୮	୨ ଘଣ୍ଟା
	ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ଓ ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା	୨୧	୨ ଘଣ୍ଟା
	ପୂର୍ବ, ପର ଓ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା	୨୩	୨ ଘଣ୍ଟା
	ଯୁଗ୍ମ ଓ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରିବା	୨୫	୨ ଘଣ୍ଟା
	ପୂରଣ ବାଚକ ସଂଖ୍ୟା	୨୯	୨ ଘଣ୍ଟା
	ସାନ ଓ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମ ଜାଣିବା	୩୧	୨ ଘଣ୍ଟା
	ସାନ ଓ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ	୩୩	୨ ଘଣ୍ଟା
	୩. ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ	ଯୋଗ ଓ ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ	୩୬
(୩ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଶିଖିବା)		୩୯	୨ ଘଣ୍ଟା
ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ		୪୩	୨ ଘଣ୍ଟା
୨ ଅଙ୍କ ଓ ୩ ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ବିଯୋଗ		୪୬	୨ ଘଣ୍ଟା
ବିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ		୫୧	୨ ଘଣ୍ଟା
୪. ଗୁଣନ	ଗୁଣନ	୫୩	୨ ଘଣ୍ଟା
	ଗୁଣନ	୫୭	୨ ଘଣ୍ଟା
୫. ଭାଗକ୍ରିୟା	ଗୁଣନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ	୬୨	୨ ଘଣ୍ଟା
	ଭାଗକ୍ରିୟା	୬୪	୨ ଘଣ୍ଟା
	ଗୁଣନ ଓ ହରଣ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ	୬୭	୨ ଘଣ୍ଟା
	କ୍ରମିକ ବିଯୋଗରୁ ହରଣ	୭୦	୨ ଘଣ୍ଟା
	ଗୁଣନ ଓ ହରଣର ପରିପ୍ରକାଶ	୭୨	୨ ଘଣ୍ଟା
	ଭାଗକ୍ରିୟା	୭୪	୨ ଘଣ୍ଟା
	ଭାଗକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ	୭୭	୨ ଘଣ୍ଟା
୬. ମାପ	ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ	୭୯	୨ ଘଣ୍ଟା

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧

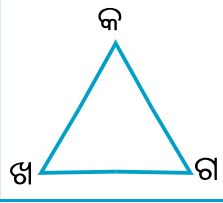
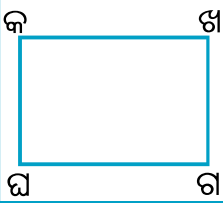
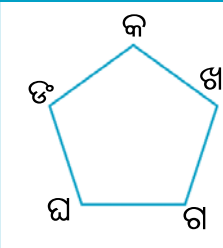
ଜ୍ୟାମିତିର ମୌଳିକ ଧାରଣା

୧. ନିମ୍ନ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ବାହୁମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଗଣି ଲେଖ ।

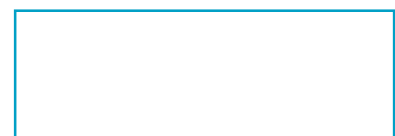
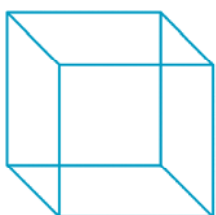
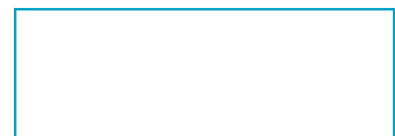
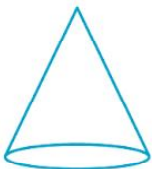
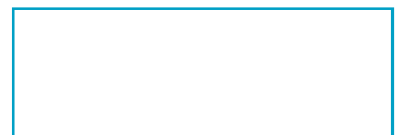
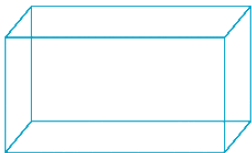
ଚିତ୍ର	ବାହୁ ସଂଖ୍ୟା	ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁ ସଂଖ୍ୟା
		
		
		
		
		
		

ଆମେ ଦେଖିଲେ : ଚିତ୍ରର ବାହୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଶୀର୍ଷ ନାହିଁ ।

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ ଏବଂ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ବାହୁମାନଙ୍କର ନାମ, ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ର	ବାହୁମାନଙ୍କର ନାମ	ଶୀର୍ଷବିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ନାମ
,,,,
,,,,
,,,,

୩. ତଳେ ଥିବା ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ଆକୃତି କିପରି ଲେଖ ।



୩. ନିମ୍ନ ଆକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ବସ୍ତୁର ନାମ ଲେଖ ।

ଆକୃତି	ବସ୍ତୁର ନାମ
ଆୟତଘନ,
ଗୋଲକ,
ସମଘନ,
ସିଲିଣ୍ଡର,
କୋନ୍,

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨

ସଂଖ୍ୟାସୂଚକ ଓ ସଂଖ୍ୟାନାମ

୧. ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାନାମ	ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାନାମ
୧		୫୦	
୨		୫୨	
୩		୬୮	
୮		୭୦	
୯		୮୦	
୧୦		୮୧	
୧୨		୮୨	
୧୪		୯୦	
୧୮		୯୪	
୨୪		୯୭	
୩୦		୯୮	
୩୨		୯୯	
୩୪		୩୩	
୪୦		୬୭	
୪୭		୬୬	
୪୯		୩୫	

୨. ସଂଖ୍ୟା ଲେଖା ।

ସଂଖ୍ୟାର ନାମ	ସଂଖ୍ୟା
ଚଉବନ୍	
ସତର	
ପଚାଶ	
ସତୁରି	
ଆଠ	
ତିରିଶି	
ଏଗାର	
ଚାଳିଶି	
ଅଶୀ	
ଅଠାବନ୍	
ଛଅ	
ସତାଅଶୀ	
ଅଠଶଠି	
ଏକ	
ଛତିଶି	
ଅଶୀଶଠି	
ଚଉତିରିଶି	

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩

ସଂଖ୍ୟା ଲିଖନ

୧. ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ଛାଡ଼ିଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

୫	୬	୭			୧୦			୧୩		
୨୩				୨୭			୩୦		୩୨	୩୩
୩୭	୩୮				୪୨	୪୩			୪୬	
୪୯		୫୧	୫୨		୫୪			୫୭		୫୯
୬୨	୬୩		୬୫	୬୬		୬୮	୬୯		୭୧	
୭୮			୮୧		୮୩		୮୪	୮୫		
୯୦		୯୨		୯୪	୯୫		୯୭		୯୯	

୨. ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

୧୦୦	୧୦୧	୧୦୨			୧୦୫			୧୦୮		
୨୨୧				୨୨୫			୨୨୮			୨୩୧
୩୩୧	୩୩୨					୩୩୭			୩୪୦	
୪୫୨		୪୫୪			୪୫୭			୪୬୦		୪୬୨
୫୭୨	୫୭୩			୫୭୬			୫୭୯		୫୮୧	
୬୪୩			୬୪୬		୬୪୮			୬୫୧		
୭୬୨		୭୬୪					୭୬୯		୭୭୧	

୩. ଧାଡ଼ିରେ ଆଗରୁ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖ ଓ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ) ୧୦, ୨୦, ୩୦, , , , ,

(ଖ) ୧୫୦, ୨୦୦, ୨୫୦, , , , ,

(ଗ) ୫୫, ୬୦, ୬୫, , , , ,

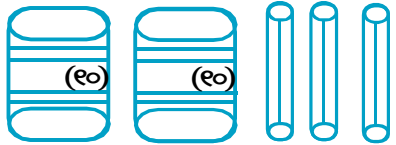
(ଘ) ୨୦୦, ୩୦୦, ୪୦୦, , , , ,

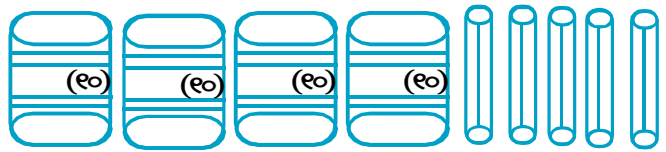
(ଙ) ୭୨୮, ୭୩୮, ୭୪୮, , , , ,

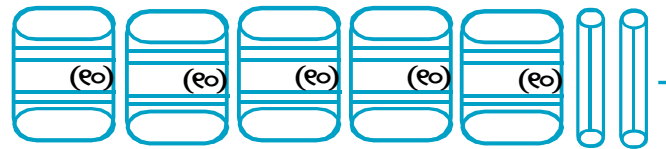
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୪

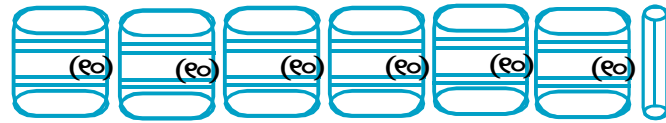
ସଂଖ୍ୟା ଗଣନ ଓ ସ୍ଥାନୀୟମାନ

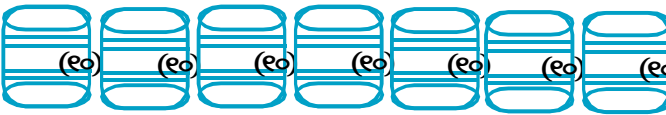
୧. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

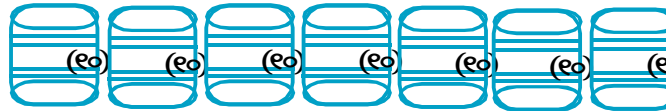

→
9 ଦଶ ଗା ଏକ = 9 ଗା

(କ)  → ଦଶ ଏକ =

(ଖ)  → ଦଶ ଏକ =

(ଗ)  → ଦଶ ଏକ =

(ଘ)  → ଦଶ ଏକ =

(ଙ)  → ଦଶ ଏକ =

୨. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ଦଶ	ଏକ
୪୭		
୬୫		
୩୮		
୯୩		
	୭	୨
୫୫		
୧୯		
	୪	୬
୨୦		

୩. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୧୦୯	୧		
୨୭୮			
	୩	୬	୬
୪୩୬			
୫୫୫			
୬୨୪			୪
୭୧୩			
୮୦୦			
୯୫୨			
	୯	୮	୧

୪. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଗୋଲ ବୁଲାଇଥିବା ଅଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଲେଖ ।

- ୪ ୮ - ଆଠ ଏକ
 - ୨ ୭ -
 - ୩ ୮ -
 - ୪ ୯ -
 - ୫ ୬ -
 - ୨ ୬ ୨ -
-

୫. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ) ୯ ଦଶ ୫ ଏକ =

(ଖ) ଦଶ ଏକ = ୪୭

(ଗ) ୩ ଦଶ ୮ ଏକ =

(ଘ) ୬ ଦଶ ୮ ଏକ =

(ଙ) ଦଶ ଏକ = ୭୮

(ଚ) ୫ ଦଶ ୭ ଏକ =

(ଛ) ୭ ଦଶ = ୭୫

(ଜ) ୪ ଶହ ୫ ଦଶ ୮ ଏକ =

(ଝ) ଶହ ଦଶ ଏକ = ୭୭୯

(ଞ) ୮ ଶହ ଦଶ ଏକ = ୮୬୮

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୫

ସ୍ଥାନୀୟମାନ

୧. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଆବାକସରେ ଗୋଲିର ଚିତ୍ର କର ।

୧୭

୧	୭
୩	୩

(କ) ୨୩

୨	୩
୩	୩

(ଖ) ୩୪

୩	୪
୩	୩

(ଗ) ୫୬

୫	୬
୩	୩

(ଘ) ୮୭

୮	୭
୩	୩

(ଙ) ୯୮

୯	୮
୩	୩

(ଚ) ୪୩

୪	୩
୩	୩

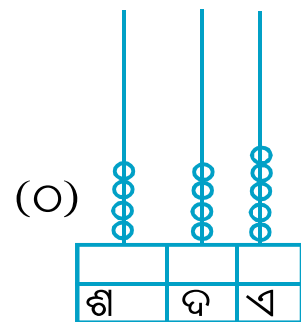
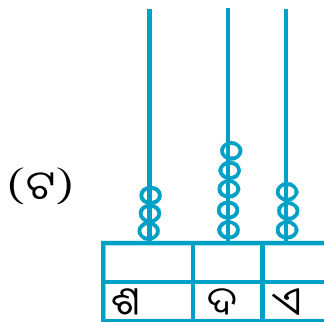
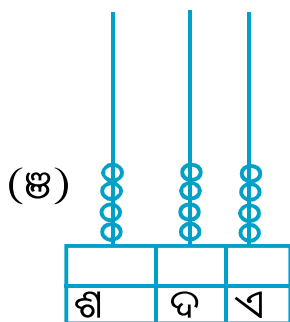
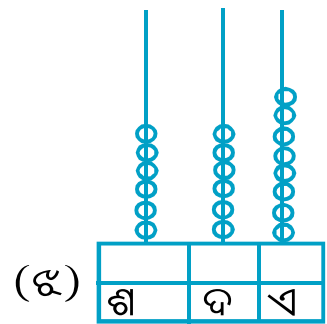
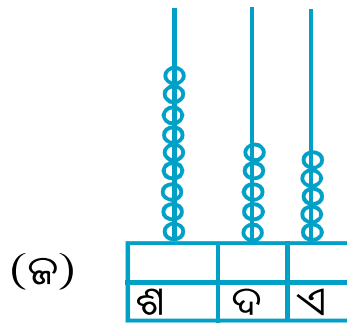
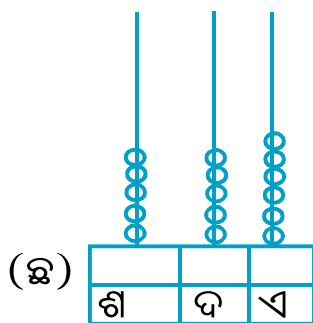
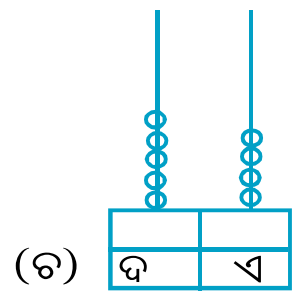
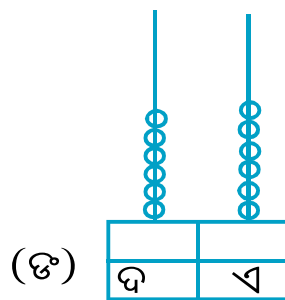
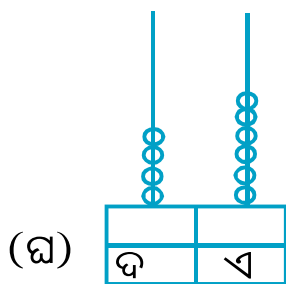
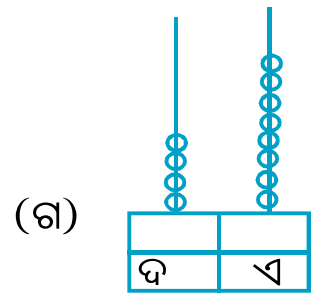
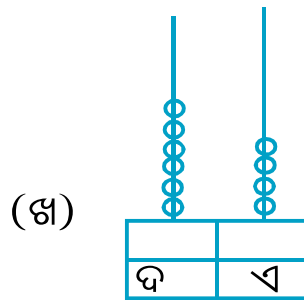
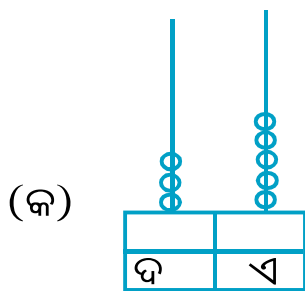
(ଛ) ୧୨୩

୧	୨	୩
୩	୩	୩

(ଜ) ୨୩୪

୨	୩	୪
୩	୩	୩

9. ଆବାକସର ଗୋଳି ଗଣି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।



୩. ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

- (କ) ୨୪ ରେ ୪ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଖ) ୩୧ ରେ ୧ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଗ) ୪୨ ରେ ୪ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଘ) ୫୩ ରେ ୫ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଙ) ୩୨୫ ରେ ୩ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଚ) ୪୭୮ ରେ ୭ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଛ) ୭୮୯ ରେ ୯ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଜ) ୮୯୦ ରେ ୮ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଝ) ୫୭୨ ରେ ୭ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ
- (ଞ) ୯୯୦ ରେ ୦ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ

୪. ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୨୪			
୩୭			
୪୯			
୫୮			
୭୧			
୨୯୦			
୪୮୫			
୩୭୭			
୫୮୫			

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୭

ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ

୧. ଉଦାହରଣ ଭଳି ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

$$୨୮ = ୨ ଦଶ ୮ ଏକ$$

$$୩୭ =$$

$$୪୮ =$$

$$୫୯ =$$

$$୬୦ =$$

$$୭୧$$

$$୮୨ =$$

$$୯୩ =$$

$$୧୪ =$$

$$୨୫ =$$

୨. ଉଦାହରଣ ଭଳି ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

$$୧୨୩ = ୧ ଶହ ୨ ଦଶ ୩ ଏକ$$

$$୧୧୧ =$$

$$୨୩୪ =$$

$$୩୪୫ =$$

$$୪୫୬ =$$

$$୬୬୮ =$$

$$୮୯୦ =$$

$$୯୯୯ =$$

$$୨୨୨ =$$

୩. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଲେଖ ।

$$୪୭୮ = ୪୦୦ + ୭୦ + ୮$$

$$୧୫୬ =$$

$$୧୯୮ =$$

$$୨୬୭ =$$

$$୩୭୮ =$$

$$୪୮୯ =$$

$$୫୯୧ =$$

$$୬୧୨ =$$

$$୭୨୯ =$$

$$୮୩୪ =$$

$$୯୪୫ =$$

୪. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଦେଖି ଲେଖ ।

ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ	ସଂଖ୍ୟା
$୪୦୦ + ୮୦ + ୭$	୪୮୭
$୫୦୦ + ୩୦ + ୮$	
$୭୦୦ + ୧୦ + ୪$	
$୬୦୦ + ୩୦ + ୧$	
$୫୦୦ + ୮୦ + ୮$	
$୮୦୦ + ୭୦ + ୧$	
$୯୦୦ + ୩୦ + ୨$	
$୮୦୦ + ୯୦ + ୭$	
$୬୦୦ + ୯୦ + ୫$	
$୩୦୦ + ୨୦ + ୩$	

୫. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

$$୧୩୮ = \boxed{୧} \text{ ଶହ} + \boxed{୩} \text{ ଦଶ} + \boxed{୮} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{୧୦୦} + \boxed{୩୦} + \boxed{୮}$$

(କ) ୮୪୯ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଖ) ୯୫୦ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଗ) ୧୨୯ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଘ) ୨୭୮ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଙ) ୩୮୭ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଚ) ୪୯୬ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଛ) ୫୧୫ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଜ) ୬୨୪ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଝ) ୭୩୩ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

(ଞ) ୮୪୭ = ଶହ + ଦଶ + ଏକ

+ +

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୭

ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ଓ ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା

୧. ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ)

	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପରସଂଖ୍ୟା
	୮	
	୧୫	
	୨୮	
	୩୭	
	୪୯	
	୫୧	
	୬୨	
	୭୩	
	୮୪	
	୯୫	

(ଖ)

	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା
	୯୯	
	୧୯୮	
	୨୮୭	
	୩୭୬	
	୪୬୫	
	୫୫୪	
	୬୪୩	
	୭୩୨	

୨. ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ) ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା ସଂଖ୍ୟା

	୧୦
	୨୧
	୩୦
	୪୨
	୫୩
	୬୪
	୭୫
	୮୬
	୯୭
	୯୯

ଠିକ୍ ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା ସଂଖ୍ୟା

	୧୦୦
	୨୫୦
	୩୪୮
	୪୩୯
	୫୬୧
	୬୭୮
	୭୮୯
	୮୯୯
	୯୦୧
	୧୧୨

୩. ମଝି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ) ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା ମଝିସଂଖ୍ୟା ପରସଂଖ୍ୟା

୧୧		୧୩
୨୨		୨୪
୩୧		୩୩
୪୩		୪୫
୫୪		୫୬
୬୫		୬୭
୭୬		୭୮
୮୭		୮୯

(ଖ) ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା ମଝିସଂଖ୍ୟା ପରସଂଖ୍ୟା

୧୯୭		୧୯୯
୨୮୬		୨୮୮
୩୭୫		୩୭୭
୪୬୪		୪୬୬
୫୫୩		୫୫୫
୬୪୨		୬୪୪
୭୩୧		୭୩୩
୮୨୦		୮୨୨

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୮

ପୂର୍ବ, ପର ଓ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ) ୭ ପରେ ୯ ନେଲେ ୧୫ ପରେ ନେବା ।

(ଖ) ୪୦ ପୂର୍ବରୁ ୩୫ ନେଲେ ୫୦ ପୂର୍ବରୁ ନେବା ।

(ଗ) ୬୦ ପରେ ୭୦ ନେଲେ ୮୦ ପରେ ନେବା ।

(ଘ) ୯୨ ପୂର୍ବରୁ ୯୦ ନେଲେ ୯୭ ପୂର୍ବରୁ ନେବା ।

(ଙ) ୪୯ ଓ ୫୧ ମଝିରେ ରହିବ ।

(ଚ) ୧୦୧, ୧୦୨, ୧୦୩, , ,

(ଛ) ୨୦୯, ୨୦୮, ୨୦୭, , ,

(ଜ) ୩୪୯, ୩୪୮, ୩୪୭, , ,

(ଝ) ୪୮୭, ୪୮୬, ୪୮୫, , ,

(ଞ) ୫୭୫ ଓ ୫୭୬ ମଝିରେ ରହିବ ।

୨. ପର ସଂଖ୍ୟାମାନ ଲେଖି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୬,,,,, ୧୧

(ଖ) ୨୭,,,,, ୩୨

(ଗ) ୪୫,,,,, ୫୦

(ଘ) ୫୩,,,,, ୫୮

(ଙ) ୬୪,,,,, ୬୯

(ଚ) ୭୬,,,,, ୮୧

(ଛ) ୯୧୪,,,,, ୯୧୯

(ଜ) ୩୩୪,,,,, ୩୩୯

(ଝ) ୪୭୦,,,,, ୪୭୫

(ଞ) ୫୯୨,,,,, ୫୯୭

୩. ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀ ପୂରଣ କର।

(କ)

ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା	ପରସଂଖ୍ୟା
୧୦୮	୧୦୯	୧୧୦
୧୧୫		୧୧୭
୨୪୨		୨୪୪
୩୫୬		୩୫୮
୩୭୪		୩୭୬
୪୮୬		୪୮୮
୫୯୧		୫୯୩
୬୯୫		୬୯୭
୭୯୮		୮୦୦
୯୧୫		୯୧୭

(ଖ)

ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା		ପରସଂଖ୍ୟା
୧୫୨	୧୫୩	୧୫୪	୧୫୫
୨୧୮			୨୨୧
୩୫୪			୩୫୬
୪୬୫			୪୬୮
୫୬୯			୫୭୨
୬୮୦			୬୮୩
୭୮୩			୭୮୬
୮୮୫			୮୮୮
୮୯୩			୮୯୬
୯୯୬			୯୯୯

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୯

ଯୁଗ୍ମ ଓ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରିବା

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଏକକ ଘରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଯାହାର ଏକକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ୦, ୨, ୪, ୬ ଓ ୮ ସେ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସମାନ ୨ ଭାଗ କରି ହେବ । ସେଭଳି ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଏକକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ୧, ୩, ୫, ୭ ଓ ୯ ହୋଇଥାଏ ସେ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସମାନ ୨ ଭାଗ କରି ହେବ ନାହିଁ । ସେଭଳି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ ।

୧. ଆସ ତଳେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଯୁଗ୍ମ ଓ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅଯୁଗ୍ମ ବାଛି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ।

ସଂଖ୍ୟା	ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କ	ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା/ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା
୨୧୨	୨	ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା
୪୧୫		
୬୫୦		
୭୫୩		
୯୪୬		
୯୪୮		
୫୮୬		
୬୯୭		
୭୫୯		
୫୭୦		
୯୯୯		

୨. ତଳ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ୫ ରୁ ୧୫ ମଧ୍ୟରେ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

(ଖ) ୪୭ ରୁ ୫୪ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

(ଗ) ୭୦ ରୁ ୯୦ ମଧ୍ୟରେ ୨ ଟି ଯୁଗ୍ମ ଓ ୨ ଟି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା

ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା

(ଘ) ୪ ଟି ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ଯାହାର ଦଶକ ଘରେ ୮ ଥିବ ।

(ଙ) ୪ଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ଯାହାର ଦଶକ ଘରେ ୭ ଥିବ ।

(ଚ) ୪ ଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।
ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ ମାନଙ୍କର ସମଷ୍ଟି ୭ ହେବ ।

(ଛ) ୪ ଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କମାନଙ୍କର ସମଷ୍ଟି ୮ ହେବ ।

୩. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର । (ଯୁଗ୍ମ / ଅଯୁଗ୍ମ ଲେଖ)

(କ) ଦୁଇଟି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି ସଂଖ୍ୟା ହେବ ।

(ଖ) ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ୭ ଥିଲେ ସଂଖ୍ୟାଟି ।

(ଗ) ଦୁଇଟି ପାଖାପାଖି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ପାର୍ଥକ୍ୟ ।

(ଘ) ଦୁଇଟି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି ।

୪. ୬, ୭, ୩ କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ (ଯେତେ ପାର ସେତେ)
ଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

୫. ୪, ୭, ୮ କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଗଢ଼ (ଯେତେ ପାର ସେତେ)
ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

୨. ସାରଣୀରୁ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ୩ ଅଙ୍କ ଓ ୪ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ୫ଟି ଲେଖାଏଁ ଯୁଗ୍ମ ଓ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।

୮	୨	୩
୫	୦	୪
୬	୯	୭

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ

ଯୁଗ୍ମ	ଅଯୁଗ୍ମ

ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ

ଯୁଗ୍ମ	ଅଯୁଗ୍ମ

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୦

ପୂରଣ ବାଚକ ସଂଖ୍ୟା

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ,, ଷଷ୍ଠ

ଅଷ୍ଟମ,, ଦ୍ୱାଦଶୀ,.....

....., ପଞ୍ଚଦଶୀ, ସପ୍ତଦଶୀ,

ଉନବିଂଶ,

୨. ଉଦାହାରଣ ଭଳି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ପ୍ରଥମ	ଦ୍ୱିତୀୟ	ତୃତୀୟ	ଚତୁର୍ଥ	ପଞ୍ଚମ
୧ମ				
ଷଷ୍ଠ	ସପ୍ତମ	ଅଷ୍ଟମ	ନବମ	ଦଶମ

୩. କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

- (କ) ତୃତୀୟ, ପଞ୍ଚମ, ଚତୁର୍ଥ, ଷଷ୍ଠ
.....,,,
- (ଖ) ସପ୍ତମ, ନବମ, ଷଷ୍ଠ, ଅଷ୍ଟମ
.....,,,
- (ଗ) ଏକାଦଶ, ନବମ, ଦ୍ଵାଦଶ, ଦଶମ
.....,,,
- (ଘ) ତ୍ରୟୋଦଶ, ପଞ୍ଚଦଶ, ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ, ଷୋଡ଼ଶ
.....,,,
- (ଙ) ଉନବିଂଶ, ଅଷ୍ଟାଦଶ, ବିଂଶ, ସପ୍ତଦଶ
.....,,,

୪. ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

- (କ) ୧ମ, ୨ୟ,,,,
- (ଖ) ୩ୟ, ୪ର୍ଥ,,,,
- (ଗ) ୫ମ, ୬ଷ୍ଠ,,,,
- (ଘ) ଏକାଦଶ, ଦ୍ଵାଦଶ,,,,
- (ଙ) ଷୋଡ଼ଶ, ସପ୍ତଦଶ,,,,

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୧

ସାନ ଓ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମ ଜାଣିବା

୧. ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

- | | |
|--------------|--------------|
| (କ) ୭, ୯ | (ଖ) ୨୫, ୨୪ |
| (ଗ) ୮, ୪ | (ଘ) ୩୮, ୫୧ |
| (ଙ) ୭୫, ୭୮ | (ଚ) ୮୭, ୯୧ |
| (ଛ) ୧୨୪, ୧୧୮ | (ଜ) ୨୭୫, ୨୭୮ |
| (ଝ) ୫୨୧, ୪୯୯ | |

୨. ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

- (କ) ୧, ୨, ୩
(ଖ) ୭, ୯, ୬
(ଗ) ୧୪, ୧୭, ୧୧
(ଘ) ୩୨, ୪୨, ୨୯
(ଙ) ୪୫, ୩୮, ୫୭
(ଚ) ୬୮, ୭୨, ୮୧
(ଛ) ୮୫, ୭୯, ୬୮
(ଜ) ୧୨୪, ୧୨୮, ୧୧୯
(ଝ) ୩୪୬, ୩୬୪, ୨୮୫
(ଞ) ୪୮୭, ୫୧୧, ୩୯୮

୩. ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

- | | |
|----------------|-------------------|
| (କ) ୨, ୧, ୩ | (ଙ) ୮୭, ୭୮, ୯୭ |
| (ଖ) ୮, ୧୧, ୯ | (ଚ) ୫୯, ୯୦, ୯୦ |
| (ଗ) ୧୯, ୨୨, ୩୧ | (ଛ) ୧୨୮, ୮୧୨, ୨୧୮ |
| (ଘ) ୪୮, ୫୬, ୬୫ | (ଜ) ୩୭୮, ୭୮୩, ୮୭୩ |
| | (ଝ) ୪୩୯, ୩୯୪, ୯୩୪ |

୪. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର।

	ସଂଖ୍ୟା	ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା	ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା
କ୍ଷେପରି	୪, ୭, ୯, ୫	୪	୯
	୨୮, ୩୧, ୩୩, ୨୫		
	୪୭, ୩୮, ୫୧, ୪୫		
	୭୨, ୬୫, ୫୮, ୬୮		
	୮୫, ୮୭, ୮୬, ୮୨		
	୬୭, ୮୧, ୭୪, ୫୯		
	୭୫, ୭୭, ୭୪, ୭୯		
	୯୪, ୯୮, ୯୨, ୯୭		
	୫୨୪, ୫୨୭, ୫୨୬, ୫୨୧		
	୭୧୮, ୮୨୧, ୯୦୦, ୭୧୪		
	୬୪୮, ୬୪୩, ୬୪୧, ୬୮୪		
	୪୫୩, ୫୪୩, ୪୩୫, ୫୩୪		

୭. ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ।

- (କ) ୮, ୫, ୭, ୪
- (ଖ) ୧୩, ୧୧, ୮, ୧୨
- (ଗ) ୬୭, ୭୬, ୬୫, ୫୮
- (ଘ) ୭୮, ୭୫, ୮୭, ୫୭
- (ଙ) ୩୪୫, ୪୫୩, ୫୪୩, ୩୫୪
- (ଚ) ୬୭୮, ୭୮୬, ୮୭୬, ୭୬୮

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୨

ସାନ ଓ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ

ତଳେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ $>$ ବା $<$ ଚିହ୍ନ ଦିଅ।

୧. ଉଦାହରଣ $୧୭ < ୨୪$, $୨୪ > ୧୮$

(କ) ୭

୮

(ଖ) ୬

୪

(ଗ) ୯

୭

(ଘ) ୨୮

୩୧

(ଙ) ୪୫

୫୫

(ଚ) ୫୫

୩୫

(ଛ) ୮୪

୨୫

(ଜ) ୨୫

୮୫

(ଝ) ୭୮୫

୩୪୫

(ଞ) ୨୫୫

୪୫୨

୨. ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଚାରିପଟେ ୦ କର ଓ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାର ଚାରିପଟେ କର ।

ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀ

୨୫	୪୨	୯	୨୧	୮୦
୩୫	୪୧	୮୯	୯୦	୮୦
୧୫	୪୪	୮୯	୨୫	୮୧
୩୬	୪୭	୪୯	୨୧	୧୪
୧୦୪	୩୦୭	୫୪୦	୨୮୩	୩୧୫
୧୨୫	୪୧୦	୪୩୨	୧୪୨	୨୨୫
୧୧୮	୩୩୨	୬୮୨	୪୪୪	୫୯୮

୩. ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ) ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଖ) ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଗ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଘ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(ଙ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଚ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଛ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ।

(ଜ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା, ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ କେତେ ବେଶୀ ।

୪.

୧, ୫, ୬, ୮, ୯

ଉପରେ ଘରେ ଥିବା ଅଙ୍କ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ ।

(କ)

ସଂଖ୍ୟା

(ଖ)

ସଂଖ୍ୟା

(ଗ)

ସଂଖ୍ୟା

ଲେଖୁଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଅ :

(କ),,,,

(ଖ),,,,

(ଗ),,,,

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୩

ଯୋଗ ଓ ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

୧. ଯୋଗ କର

$$\begin{array}{r} \text{(କ)} \quad ୬ \\ + \quad ୮ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଖ)} \quad ୭ \\ + \quad ୫ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଗ)} \quad ୮ \\ + \quad ୭ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଘ)} \quad ୯ \\ + \quad ୮ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଙ)} \quad ୪୩ \\ + \quad ୨୫ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଚ)} \quad ୫୪ \\ + ୨୫ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଛ)} \quad ୩୮ \\ + \quad ୨୫ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଜ)} \quad ୪୬ \\ + \quad ୨୭ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଝ)} \quad ୨୫ \\ \quad ୩୫ \\ + \quad ୨୫ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଞ)} \quad ୧୪ \\ \quad ୧୫ \\ + \quad ୩୬ \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

୨. ତଳେ ଥିବା ଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ)
$$\begin{array}{r} \boxed{} \\ + \quad ୩ \\ \hline ୯ \end{array}$$

(ଖ)
$$\begin{array}{r} ୫ \quad ୪ \\ + \boxed{} \boxed{} \\ \hline ୯ \quad ୭ \end{array}$$

(ଗ)
$$\begin{array}{r} ୨ \quad ୫ \\ + ୩ \boxed{} \\ \hline \boxed{} ୭ \end{array}$$

(ଘ)
$$\begin{array}{r} ୭ \boxed{} \\ + ୧ \quad ୭ \\ \hline \boxed{} ୭ \end{array}$$

(ଙ)
$$\begin{array}{r} ୭ \boxed{} \\ + ୨ \quad ୩ \\ \hline ୭ \boxed{} \end{array}$$

(ଚ)
$$\begin{array}{r} ୩ \boxed{} \\ + ୧ \quad ୭ \\ \hline ୫ \quad ୪ \end{array}$$

୩. ଯୋଗ କର :

$$\begin{array}{r} ୨୩ \\ + ୧୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୨ \\ + ୨୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୨୩ \\ + ୩୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୩ \\ + ୨୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୨୫ \\ + ୪୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୭ \\ + ୨୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୫ \\ + ୩୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୮ \\ + ୨୭ \\ \hline \end{array}$$

୪. ସମାଧାନ କର ।

(କ) ଗୋଟିଏ ଝୁଡ଼ିରେ ୨୪ ଟି ପିଞ୍ଜୁଳି ଆଉ ଗୋଟିଏ ଝୁଡ଼ିରେ ୩୪ ଟି ପିଞ୍ଜୁଳି ଅଛି । ଦୁଇ ଝୁଡ଼ିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ପିଞ୍ଜୁଳି ଅଛି ?

(ଖ) ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୪୪ଟି ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୫୩ ଟି ଚକ୍ ଅଛି । ଦୁଇଟି ପେଟିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଚକ୍ ଅଛି ?

(ଗ) ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୩୧ ଜଣ ବାଳକ ଏବଂ ୨୮ ଜଣ ବାଳିକା ପଢ଼ନ୍ତି । ତେବେ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(ଘ) ଗୋଟିଏ ଆଲମାରୀରେ ୧୮ ଥାକରେ ୩୩ଟି ବହି ଓ ୨୯ ଥାକରେ ୪୭ ଟି ବହି ଅଛି । ଆଲମାରୀରେ ମୋଟ କେତେ ବହି ଅଛି ?

(ଙ) ଗୋଟିଏ ବଗିଚାରେ ୪୭ ଟି ଟଗର ଫୁଲ ଓ ୩୫ ଟି ସେବତୀ ଫୁଲ ଫୁଟିଥିଲା । ତେବେ ସେହି ବଗିଚାରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଟଗର ଓ ସେବତୀ ଫୁଲ ଫୁଟିଥିଲା ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୪

(୩ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଶିକ୍ଷା)

୧. ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ :

ଶତ ଦଶ	ଏକ	
୫	୨	୬
୪	୦	୩

ସୋପାନ-୧

ଶତ ଦଶ	ଏକ	
୫	୨	୬
୪	୦	୩
		୯

ସୋପାନ-୨

ଶତ ଦଶ	ଏକ	
୫	୨	୬
୪	୦	୩
	୨	୯

୯-୦୩୬୨

ଶତ ଦଶ	ଏକ	
୫	୨	୬
୪	୦	୩
୯	୨	୯

୩୯

ସୋପାନ-୧ : ଏକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୬ ଓ ୩ କୁ ଯୋଗ କର (୬ + ୩ = ୯) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ।

ସୋପାନ-୨ : ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୨ ଓ ୦ କୁ ଯୋଗ କର (୨ + ୦ = ୨) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ।

ସୋପାନ-୩ : ଶତକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୫ ଓ ୪ କୁ ଯୋଗ କର (୫ + ୪ = ୯) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଶତକ ଘରେ ଲେଖ।

୩୪୫	୪୨୩	୬୩୬
+ ୨୩୪	+ ୨୦୦	+ ୨୪୦
୫୭୯	+ ୨୪୦	+ ୧୫୨

୨. ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ :

ଶତ ଦଶ	ଏକ
୫	୭
୩	୬

ସୋପାନ-୧

ଶତ ଦଶ	ଏକ
୫	୭
୩	୮

ସୋପାନ-୨

ଶତ ଦଶ	ଏକ
୫	୭
୩	୮
	୨
	୩

୧୨୩୪୫

ଶତ ଦଶ	ଏକ
୫	୭
୩	୮
୯	୨
	୩



ସୋପାନ-୧ : ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୬ ଓ ୭ କୁ ଯୋଗ କର (୬ + ୭ = ୧୩) ୩ କୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖି ୧ କୁ ଦଶକ ଘରେ (ଉପରେ) ଲେଖ।

ସୋପାନ-୨ : ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର (୧ + ୩ + ୮ = ୧୨) ୨ କୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖି ୧ କୁ ଶତକ ଘରେ (ଉପରେ) ଲେଖ।

ସୋପାନ-୩ : ଶତକ ଘରର ଅଙ୍କ ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର (୧ + ୫ + ୩ = ୯) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଶତକ ଘରେ ଲେଖ। ଯଦି ଯୋଗଫଳ ଏକାଧିକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଆସେ ତାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଘର ଲେଖାଯିବ।

୨୩୫	୩୪୫	୬୮୯	୫୫୫	୪୧୯
+ ୩୪୬	+ ୧୮୪	+ ୨୩୫	+ ୩୦୭	+ ୩୯୫

୩. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗକର ।

୪୨୧	୫୩୩	୨୨୧	୮୨୭	୭୨୮
+ ୧୨୮	+ ୨୧୫	+ ୫୬୫	+ ୧୧୨	+ ୨୫୧
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
୨୫୩	୭୧୯	୮୧୨	୮୦୦	୩୦୦
+ ୨୨୫	+ ୨୨୦	+ ୧୩୬	+ ୧୯୯	+ ୪୦୨
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
୭୭୫	୪୬୨	୫୮୦	୫୯୨	୨୮୬
+ ୧୦୧	+ ୧୦୪	+ ୧୧୦	+ ୨୦୩	+ ୪୦୧
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
୪୩୨	୫୧୧	୪୯୬	୭୮୩	୨୭୨
+ ୨୬୫	+ ୩୮୫	+ ୪୦୩	+ ୧୧୪	+ ୫୨୭
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

୪. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗକର ।

୨୭୨	୪୩୫	୨୭୮	୨୨୫	୪୩୫
+ ୧୧୮	+ ୩୧୫	+ ୩୨୫	+ ୨୫୭	+ ୩୩୬
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
୪୫୭	୨୨୪	୫୫୭	୮୦୨	୩୫୩
+ ୨୫୩	+ ୩୨୭	+ ୪୪୬	+ ୧୯୯	+ ୭୮୮
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
୨୨୪	୪୭୩	୫୨୪	୪୯୨	୨୮୬
+ ୩୭୮	+ ୧୮୯	+ ୨୫୮	+ ୭୦୯	+ ୫୦୬
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
୩୩୬	୯୧୧	୪୯୯	୭୨୭	୯୨୫
+ ୫୫୬	+ ୩୮୯	+ ୩୮୨	+ ୨୧୪	+ ୪୮୭
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୫

ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ସମାଧାନ କରିବା ।

୧. ତୁମ ପାଖରେ ୧୩ ଟି ଖାତା ଓ ତୁମ ଭାଇ ପାଖରେ ସେହିପରି ୧୫ ଟି ଖାତା ଅଛି । ତୁମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ପାଖରେ କେତୋଟି ଖାତା ଅଛି ?

୧୩
+ ୧୫

ଉତ୍ତର. ତୁମ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା =

ତୁମ ଭାଇର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା =

ମୋଟ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା = ତୁମର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା + ତୁମ ଭାଇର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା

= + =

୨. ତୁମ ପାଖରେ ୨୬ ଟି ପେନ୍‌ସିଲ ଥିଲା । ତୁମ ଭାଇ ତୁମକୁ ଆଉ ୩୯ ଟି ଏକ ପ୍ରକାରର ପେନ୍‌ସିଲ ଦେଲା । ତୁମ ପାଖରେ ମୋଟ କେତୋଟି ପେନ୍‌ସିଲ ହେଲା ?

ଉତ୍ତର. ତୁମ ପାଖରେ ଥିବା ପେନ୍‌ସିଲ ସଂଖ୍ୟା =

ତୁମ ଭାଇ ଦେଇଥିବା ପେନ୍‌ସିଲ ସଂଖ୍ୟା =

ମୋଟ ପେନ୍‌ସିଲ ସଂଖ୍ୟା = ତୁମ ପାଖରେ ଥିବା ପେନ୍‌ସିଲ ସଂଖ୍ୟା + ତୁମ ଭାଇ ଦେଇଥିବା

ପେନ୍‌ସିଲ ସଂଖ୍ୟା = + =

୩. ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୭ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ୪୨ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି । ତେବେ ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମୋଟ କେତେଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର. ତୁମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା =

ତୁମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା =

ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା + ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା

= + =

୪. ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ୧୮୩ ଜଣ ମହିଳା ଓ ୧୧୬ ଜଣ ପୁରୁଷ ରୁହନ୍ତି । ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଲୋକ ରୁହନ୍ତି ?

୧୮୩
+ ୧୧୬

ଉତ୍ତର: ଗ୍ରାମରେ ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା =

ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା =

ମୋଟ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା = ଗ୍ରାମର ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା + ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା =

୫. ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ୪୨୮ ଜଣ ବାଳକ ଓ ୪୫୭ ଜଣ ବାଳିକା ରୁହନ୍ତି । ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ପିଲା ରୁହନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର:

୬. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୪୫୯ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ୪୬୮ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର:

୭. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୨୧୭ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଛାତ୍ର, ୧୨୬ ଜଣ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ଛାତ୍ର ଓ ୯୫ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର:

୮. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ୧୯୯ ଜଣ ବାଳିକା ଓ ୨୧୬ ଜଣ ବାଳକ ପଢ଼ନ୍ତି । ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ବାଳକ ଓ ବାଳିକା ପଢ଼ନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର:

୯. ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୮୮ ଜଣ ବାଳକ ସ ୪୧୭ ଜଣ ବାଳିକା ପଢ଼ନ୍ତି । ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ପିଲା ପଢ଼ନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର:

୧୦. ତୁମେ ତୁମ ବାଡ଼ି ଆୟ ଗଛରୁ ୧ମ ଦିନ ୧୯୭ ଟି ଆୟ ଓ ୨ୟ ଦିନ ୨୮୫ଟି ଆୟ ତୋଳିଲ । ଦୁଇ ଦିନରେ ତୁମେ ମୋଟ କେତୋଟି ଆୟ ତୋଳିଲ ?

ଉତ୍ତର:

୧୧. ଗୋଟିଏ ଡବ୍‌ରେ ୫୮୬ ଟି ଚକୋଲେଟ ଓ ଅନ୍ୟ ଡବ୍‌ରେ ଏକାଉଳି ୩୯୯ ଟି ଚକୋଲେଟ ଅଛି । ଦୁଇଟି ଡବ୍‌ର ମୋଟ ଚକୋଲେଟ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଉତ୍ତର:

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୭

୨ ଅଙ୍କ ଓ ୩ ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ବିୟୋଗ

୧. ଫେଡ଼ାଣ କରିବାର ସୋପାନ

	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; text-align: center;"> <tr><th>ଦଶ</th><th>ଏକ</th></tr> <tr><td>୬</td><td>୨</td></tr> <tr><td>୩</td><td>୮</td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </table>	ଦଶ	ଏକ	୬	୨	୩	୮				<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; text-align: center;"> <tr><th>ଦଶ</th><th>ଏକ</th></tr> <tr style="background-color: #D3D3D3;"><td>୫</td><td>୧୦</td></tr> <tr><td>୬</td><td>୨</td></tr> <tr><td>୩</td><td>୮</td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </table>	ଦଶ	ଏକ	୫	୧୦	୬	୨	୩	୮		
ଦଶ	ଏକ																				
୬	୨																				
୩	୮																				
ଦଶ	ଏକ																				
୫	୧୦																				
୬	୨																				
୩	୮																				
	ସୋପାନ-୧		ସୋପାନ-୨																		
	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; text-align: center;"> <tr><th>ଦଶ</th><th>ଏକ</th></tr> <tr style="background-color: #D3D3D3;"><td>୫</td><td>୧୨</td></tr> <tr><td>---</td><td>--</td></tr> <tr><td>୩</td><td>୮</td></tr> <tr><td>୨</td><td>୪</td></tr> </table>	ଦଶ	ଏକ	୫	୧୨	---	--	୩	୮	୨	୪										
ଦଶ	ଏକ																				
୫	୧୨																				
---	--																				
୩	୮																				
୨	୪																				

ସୋପାନ-୧: ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୨ ରୁ ୮ କୁ ବିୟୋଗ କରିପାରିବା ନାହିଁ। ତେଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ୧ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା। ଫଳରେ ଦଶକ ଘରେ ରହିବ ୫ ଏବଂ ଏକକ ଘରେ ହେବ ୧୨ ।

ସୋପାନ-୨: ଏକକ ଘରେ (୧୨-୮= ୪) ଲେଖାଯିବ। ଦଶକ ଘରେ ୫ - ୩ = ୨) ଲେଖାଯିବ। ବିୟୋଗଫଳ ହେବ ୨୪ ।

$\begin{array}{r} ୭୫ \\ - ୨୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୫ \\ - ୩୭ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୩୩ \\ - ୧୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୬୨ \\ - ୪୫ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} ୬୭ \\ - ୨୯ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୭୦ \\ - ୩୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୧ \\ - ୩୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୮୨ \\ - ୪୬ \\ \hline \end{array}$

୨. ଫେଡାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିବା ।

ଶତ	ଦଶ	ଏକ
୪	୮	୧
୩	୯	୮

ସୋପାନ-୧

ଶତ	ଦଶ	ଏକ
	୭	୧୧
୪	୮	୧
୩	୯	୮

ସୋପାନ-୨

ଶତ	ଦଶ	ଏକ
୩	୧୭	
୪	୮	୧
୩	୯	୮
		୩

୫-୫୩୩୭

ଶତ	ଦଶ	ଏକ
୩		
୪	୮	୧
୩	୯	୮
	୮	୩



ସୋପାନ-୧ : ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୧ ଠୁ ୮ କୁ ବିୟୋଗ କରି ପାରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ୧ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା । ଫଳରେ ଦଶକ ଘରେ ଆଉ ରହିଲା ୭ ଏବଂ ଏକକ ଘରେ ୧୧ ହେଲା ।

ସୋପାନ-୨ : ଏକକ ଘରେ (୧୧-୮=୩) ଲେଖାଯିବ । ଦଶକ ଘରେ ବଳିଥିବା ୭ ରୁ ୯ କୁ ବିୟୋଗ କରି ପାରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଶତକ ଘରୁ ୧୦୦ ବା ୧୦ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା । ଫଳରେ ଶତକ ଘରେ ଆଉ ରହିବ ୩ ଏବଂ ଦଶକ ଘରେ ୧୭ ଦଶ ହେବ ।

ସୋପାନ-୩ : (୧୭-୯=୮) ୮ କୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖିବା । (୩-୩=୦) ଶତକ ଘରେ ୦ କିମ୍ବା କିଛି ଲେଖିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

୪୭୫	୭୫୮	୭୫୮	୭୫୮
- ୩୫୮	- ୨୮୪	- ୫୭୫	- ୩୭୭

୩. ବିୟୋଗ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

$$\begin{array}{r} (କ) \quad ୮ \\ - ୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଖ) \quad ୯ \\ - ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଗ) \quad ୧୨ \\ - ୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଘ) \quad ୧୩ \\ - ୫ \\ \hline \end{array}$$

୪. ବିୟୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

$$\begin{array}{r} (କ) \quad ୭୨ \\ - ୨୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଖ) \quad ୪୫ \\ - ୨୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଗ୧।) \quad ୬୭ \\ - ୩୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଘ) \quad ୮୬ \\ - ୪୨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଙ) \quad ୪୨ \\ - ୧୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଚ) \quad ୭୫ \\ - ୪୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଛ) \quad ୮୭ \\ - ୪୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଜ) \quad ୩୬ \\ - ୨୨ \\ \hline \end{array}$$

୫. ବିୟୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

$$\begin{array}{r} (କ) \quad ୪୨୪ \\ - ୨୧୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଖ) \quad ୭୮୫ \\ - ୨୪୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଗ) \quad ୪୩୯ \\ - ୧୧୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଘ) \quad ୫୫୬ \\ - ୧୧୯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଙ) \quad ୨୪୨ \\ - ୧୧୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଚ) \quad ୭୨୫ \\ - ୪୪୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଛ) \quad ୮୨୭ \\ - ୪୪୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (ଜ) \quad ୩୭୬ \\ - ୨୪୨ \\ \hline \end{array}$$

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୧ ୧

$$\begin{array}{r} - \quad \square \\ \hline \Gamma \end{array}$$

(ଖ) ୧ ୪

$$\begin{array}{r} - \quad \square \\ \hline 9 \end{array}$$

(ଗ) ୭ ୭

$$\begin{array}{r} - ୧ \quad \square \\ \hline \square \quad 9 \end{array}$$

(ଘ) ୬ ୮

$$\begin{array}{r} - \quad \square \quad ୪ \\ \hline 9 \quad \square \end{array}$$

(ଙ) ୭ ୧

$$\begin{array}{r} - \quad 9 \quad \square \\ \hline \square \quad ୪ \end{array}$$

(ଚ) \square ୫

$$\begin{array}{r} - \quad ୩ \quad \square \\ \hline ୫ \quad ୧ \end{array}$$

(ଛ) ୮ ୩

$$\begin{array}{r} - \quad \square \quad \square \\ \hline 9 \quad ୬ \end{array}$$

(ଜ) \square ୪ \square

$$\begin{array}{r} - \quad 9 \quad ୩ \quad ୫ \\ \hline ୩ \quad \square \quad ୪ \end{array}$$

(ଝ) \square ୩ \square

$$\begin{array}{r} - \quad ୩ \quad \square \quad ୫ \\ \hline ୩ \quad 9 \quad 9 \end{array}$$

୩. ୩, ୪, ୫, ୬ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ଅଙ୍କ ନେଇ ଯେତେ ପାର ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ । ତୁମେ ଲେଖୁଥିବା ସବୁଠୁ ବଡ଼ସଂଖ୍ୟାରୁ ସବୁଠୁ ସାନସଂଖ୍ୟାକୁ ବିୟୋଗ କର ।

୮. ବିୟୋଗ କର :

$\begin{array}{r} ୪୨୧ \\ - ୧୨୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୩୩ \\ - ୨୧୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୬୫ \\ - ୨୨୧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୮୨୭ \\ - ୧୧୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୭୨୮ \\ - ୨୫୨ \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	---

$\begin{array}{r} ୨୫୩ \\ - ୨୨୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୭୧୯ \\ - ୨୨୦ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୮୧୨ \\ - ୧୩୬ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୮୦୦ \\ - ୧୯୯ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୦୨ \\ - ୩୦୦ \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	---

$\begin{array}{r} ୭୭୯ \\ - ୧୦୧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୬୬ \\ - ୧୦୭ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୯୦ \\ - ୧୧୦ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୯୨ \\ - ୨୦୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୦୨ \\ - ୨୮୮ \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	---

$\begin{array}{r} ୪୫୫ \\ - ୨୬୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୨୫ \\ - ୩୮୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୯୬ \\ - ୪୦୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୭୮୫ \\ - ୧୨୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୨୫ \\ - ୨୮୬ \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	---

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୭

ବିଶ୍ଳେଷ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

୧. ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ ୫୩ ଜଣ ଲୋକ ରୁହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପୁରୁଷ ୨୨ ଜଣ ହେଲେ ମହିଳା କେତେ ଜଣ ରୁହନ୍ତି ।

୫୩
- ୨୨

ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା =

ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା =

ଗ୍ରାମର ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା = ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା - ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା

=

୨. ତୁମ ଗ୍ରାମର ମୋଟ ୫୮ ଜଣ ବାଳକ ଓ ବାଳିକା ରୁହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାଳିକା ୧୯ ଜଣ ହେଲେ, ମୋଟ କେତେ ଜଣ ବାଳକ ରୁହନ୍ତି ?

୩. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋଟ ୯୫ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୪୬ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି ? ତେବେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି ?

୪. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ ୮୧ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୫୩ ଜଣ ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି । ତେବେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି ?

୫. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

<p>(କ) ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ୫୧ ଜଣ ପିଲା ଅଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ବାଳକ ସଂଖ୍ୟା ୨୭ ହେଲେ ବାଳିକା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>ଦ</th> <th>ଏ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ମୋଟ ପିଲା</td> <td>୫୧</td> <td>୫୧</td> </tr> <tr> <td>ବାଳକ</td> <td>୨୭</td> <td>୨୪</td> </tr> <tr> <td>ବାଳିକା</td> <td>୨୪</td> <td>୨୪</td> </tr> </tbody> </table>		ଦ	ଏ	ମୋଟ ପିଲା	୫୧	୫୧	ବାଳକ	୨୭	୨୪	ବାଳିକା	୨୪	୨୪
	ଦ	ଏ											
ମୋଟ ପିଲା	୫୧	୫୧											
ବାଳକ	୨୭	୨୪											
ବାଳିକା	୨୪	୨୪											
<p>(ଖ) ଗୋଟିଏ ବେଲୁନ ବାଲା ପାଖରେ ୪୩ ଟି ବେଲୁନ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୧୮ ଟି ବେଲୁନ ଫାଟିଗଲା । ତେବେ ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେତୋଟି ଭଲ ବେଲୁନ ରହିଲା ।</p>													
<p>(ଗ) ଜଣେ ଅଣ୍ଡା ବିକାଳି ପାଖରେ ୬୦ ଟି ଅଣ୍ଡା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ସେ ୩୫ ଟି ଅଣ୍ଡା ବିକ୍ରି କରିଦେଲା । ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେତୋଟି ଅଣ୍ଡା ରହିଲା ?</p>													
<p>(ଘ) ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ୬୪୮ ଜଣ ଭୋଟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୭୩ ଜଣ ପୁରୁଷ ଭୋଟର । ତେବେ ମହିଳା ଭୋଟରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?</p>													

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୮

ଗୁଣନ

୧. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କରିବା ।

$9 + 9 + 9 + 9 = \boxed{\Gamma}$	$9 \times 8 = \boxed{\Gamma}$
$୩ + ୩ + ୩ + ୩ + ୩ = \boxed{୧୫}$	$୩ \times \boxed{} = \boxed{}$
$୪ + ୪ + ୪ = \boxed{}$	$\boxed{} \times ୩ = \boxed{}$
$୫ + ୫ + ୫ + ୫ = \boxed{}$	$୫ \times \boxed{} = \boxed{}$
$୬ + ୬ + ୬ = \boxed{}$	$୬ \times \boxed{} = \boxed{}$
$୭ + ୭ = \boxed{}$	$\boxed{} \times 9 = \boxed{}$

୨. ଯେପରି $9 + 9 + 9 + 9 = 9 \times 8 = \Gamma$

ଏଠାରେ ୨ ର ୪ ଗୁଣ = Γ

ସେହିପରି :

(କ) ୩ ର ୪ ଗୁଣ = $\boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$

(ଖ) ୪ ର ୪ ଗୁଣ = $\boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$

(ଗ) ୫ ର ୩ ଗୁଣ = $\boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$

$$(ଘ) ୬ ର ୪ ଗୁଣ = \square \times \square = \square$$

$$(ଙ) ୭ ର ୨ ଗୁଣ = \square \times \square = \square$$

$$(ଚ) ୮ ର ୩ ଗୁଣ = \square \times \square = \square$$

$$(ଛ) ୩ ର ୫ ଗୁଣ = \square \times \square = \square$$

$$(ଜ) ୧୦ ର ୨ ଗୁଣ = \square \times \square = \square$$

$$(ଝ) ୯ ର ୪ ଗୁଣ = \square \times \square = \square$$

୩. ଯେପରି ୪ ର ୫ ଗୁଣ = ୨୦ ଓ ୫ ର ୪ ଗୁଣ = ୨୦

$$\Rightarrow ୪ + ୪ + ୪ + ୪ + ୪ = ୪ \times ୫ = ୨୦$$

$$\Rightarrow ୫ + ୫ + ୫ + ୫ = ୫ \times ୪ = ୨୦$$

$$\text{ଏବେ ଆମେ ଜାଣିଲେ } ୪ \times ୫ = ୫ \times ୪ = ୨୦$$

ସେହିପରି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କରିବା

$$(କ) ୩ \times ୪ = \square \times \square = \square$$

$$(ଖ) ୪ \times ୨ = \square \times \square = \square$$

$$(ଗ) ୫ \times ୩ = \square \times \square = \square$$

$$(ଘ) ୨ \times ୫ = \square \times \square = \square$$

$$(ଙ) ୪ \times ୬ = \square \times \square = \square$$

$$(ଚ) ୩ \times ୭ = \square \times \square = \square$$

$$(ଛ) ୪ \times ୮ = \square \times \square = \square$$

$$(ଜ) ୫ \times ୯ = \square \times \square = \square$$

$$(ଝ) ୬ \times ୧୦ = \square \times \square = \square$$

$$(ଞ) ୧୦ \times ୭ = \square \times \square = \square$$

୪. 'କ' ପ୍ରମ ସହ ଖ ପ୍ରମକୁ ଯୋଡ଼ିବା ।

କ ପ୍ରମ

ଖ ପ୍ରମ

$$୩ \times ୪$$

$$୩ \times ୭$$

$$୫ \times ୯$$

$$୫ \times ୬$$

$$୬ \times ୫$$

$$୪ \times ୩$$

$$୪ \times ୯$$

$$୯ \times ୫$$

$$୭ \times ୩$$

$$୯ \times ୪$$

୫. ଗୁଣନ କରି ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

(କ) ୨	(ଖ) ୫	(ଗ) ୬	(ଘ) ୬
$\times ୩$	$\times ୩$	$\times ୧$	$\times ୬$
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

(ଙ) ୨	(ଚ) ୫	(ଛ) ୬	(ଜ) ୬
$\times ୮$	$\times ୪$	$\times ୯$	$\times ୭$
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

୬. ଗୁଣଫଳ ବାହାର କର ।

(କ) ୧ ୨	(ଖ) ୨ ୫	(ଗ) ୩ ୬	(ଘ) ୨ ୬
$\times ୩$	$\times ୩$	$\times ୧$	$\times ୬$
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

(ଙ) ୩୨	(ଚ) ୪ ୫	(ଛ) ୩୭	(ଜ) ୭ ୬
$\times ୮$	$\times ୪$	$\times ୯$	$\times ୭$
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୯

ଗୁଣନ

୧. ଆସ ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ଜାଣିବା ।

ଶିତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୪
	×	୩

ସୋପାନ-୧

ଶିତ	ଦଶ	ଏକ
		୧୨
	୫	୪
	×	୩

ସୋପାନ-୨

ଶିତ	ଦଶ	ଏକ
	୧	୨
	୫	୪
	×	୩

୧୫-୧୫୩୩୭

ଶିତ	ଦଶ	ଏକ
	୫	୪
	×	୩
୧	୬	୨

ସୋପାନ-୧ : ଏଠାରେ ୫୪ (ଗୁଣ୍ୟ) କୁ ୩ (ଗୁଣକ) ଦ୍ୱାରା ଗୁଣିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ୩ କୁ ୫୪ର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୪ ସହ ଗୁଣିବା, ଗୁଣଫଳ ୧୨ ହେବ ।

ସୋପାନ-୨ : ଗୁଣଫଳର ଏକକ ଅଙ୍କକୁ ଏକକ ଘରେ ଏବଂ ଦଶକ ଅଙ୍କକୁ ଦଶକ ଘରେ ରଖିବା ।

ସୋପାନ-୩ : ଏହାପରେ ୩ କୁ ୫୪ ର ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ୫ ସହ ଗୁଣିବା । ଗୁଣଫଳ ୧୫ ହେବ । ପୂର୍ବରୁ ଦଶକ ଘରେ ଥିବା ୧ କୁ ୧୫ ସହ ମିଶାଇଲେ ୧୬ ମିଳିବ । ଏଠାରେ ୧୬ ଅର୍ଥ ୧ ଶତ ୬ ଦଶ । ତେଣୁ ୬କୁ ଦଶକ ଘରେ ଏବଂ ୧ କୁ ଶତକ ଘରେ ରଖିବା ।

୨୫	୫୮	୪୮	୬୮	୮୪
×	୩	୪	×	୬
	×	୪	×	୯

୨. ଦ୍ଵାରା ଗୁଣନ ଶିଖିବା

ଆମେ ଆଗରୁ ଜାଣିଛେ

$$\begin{array}{r} ୧୦ \\ \times ୨ \\ \hline ୨୦ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୦ \\ \times ୩ \\ \hline ୩୦ \end{array}$$

ତୁମେ ଦେଖିଲେ $୨ \times ୧୦ = ୨୦$

$୩ \times ୧୦ = ୩୦$

ସେହିପରି

$୪ \times ୧୦ =$

$୫ \times ୧୦ =$

$୬ \times ୧୦ =$

$୭ \times ୧୦ =$

$୮ \times ୧୦ =$

$୯ \times ୧୦ =$

$୧୨ \times ୧୦ =$

$୨୫ \times ୧୦ =$

୩. ଆମେ ଜାଣିଛେ

୩୦

$\times ୨$

୬୦

ତୁମେ ଦେଖିଲେ $୨ \times ୩ = ୬$

$୨ \times ୩୦ = ୬୦$

$$9 \times 70 = \boxed{9 \times 7} \boxed{0} = 630$$

$$9 \times 90 = \boxed{9 \times 9} \boxed{0} = 810$$

$$7 \times 80 = \boxed{} \boxed{} = \boxed{}$$

$$8 \times 90 = \boxed{} \boxed{} = \boxed{}$$

$$8 \times 70 = \boxed{} \boxed{} = \boxed{}$$

$$9 \times 80 = \boxed{} \boxed{} = \boxed{}$$

୪. ଆସ ଗୁଣନ କରିବା

$$\begin{array}{r} 92 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 97 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 92 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 87 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 67 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 98 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 97 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 99 \\ \times 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 69 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 98 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

୫. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଗୁଣନ କର ।

ଯେପରି :

ଦ	୩
୧	୩
×	୪
୧	୨
୪	
୫	୨

ସେପରି :

ଦ	୩	ଦ	୩	ଦ	୩
୧	୫	୨	୭	୨	୪
×	୩	×	୩	×	୪

ଦ	୩	ଦ	୩	ଦ	୩
୧	୭	୧	୫	୧	୩
×	୫	×	୭	×	୭

୨. ଆସ ଗୁଣନ କରିବା

$$\begin{array}{r} 94 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 97 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 44 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ \times 2 \\ \hline \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୦

ଗୁଣନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

୧. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ।

<p>(କ) ଗୋଟିଏ ସାଇକେଲର ୨ଟି ଚକ । ୪ ଟି ସାଇକେଲର କେତୋଟି ଚକ ?</p>	<p>୧ ଟି ସାଇକେଲର ଚକ = ୨ଟି ୪ ଟି ସାଇକେଲର ଚକ = ୨ ର ୪ ଗୁଣ = $୨ \times ୪ = ୮$ଟି</p>
<p>(ଖ) ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୪ଟି ମିଠା ଦିଆଗଲେ ୫ ଜଣ ପିଲାକୁ କେତୋଟି ମିଠା ଦିଆଯିବ ।</p>	
<p>(ଗ) ଗୋଟିଏ କଲମର ଦାମ୍ ୫ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୬ ଟି କଲମର ଦାମ୍ କେତେ ?</p>	
<p>(ଘ) ଗୋଟିଏ କଙ୍କଡ଼ାର ୧୦ ଟି ଗୋଡ଼ । ୩ ଟି କଙ୍କଡ଼ାର କେତୋଟି ଗୋଡ଼ ?</p>	
<p>(ଙ) ଗୋଟିଏ ବହିର ଦାମ୍ ୨୨ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୫ ଟି ବହିର ଦାମ୍ କେତେ ?</p>	
<p>(ଚ) ଗୋଟିଏ ଶାଢ଼ୀର ଦାମ୍ ୨୧୪ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୩ ଟି ଶାଢ଼ୀର ଦାମ୍ କେତେ ?</p>	

୨. ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କରା ।

(କ) ବର୍ଷକ ୩୬୫ ଦିନ । ଗୋଟିଏ ଦିନ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ହେଲେ ବର୍ଷକ କେତେ ଘଣ୍ଟା ହେବ ।

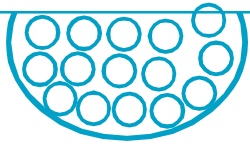
(ଖ) ଗୋଟିଏ ହଲରେ ୪୨ ଧାଡ଼ି ଚୌକି ପଡ଼ିଛି । ଯଦି ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ୩୦ ଟି ଚୌକି ଥାଏ ତେବେ ହଲରେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ଚୌକି ପଡ଼ିଛି ?

(ଗ) ସ୍କୁଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସରେ ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୧୫ ଟି ଲେଖାଏଁ ଚକୋଲେଟ ଦିଆଗଲା । ଯଦି ସେହି ସ୍କୁଲର ପିଲାସଂଖ୍ୟା ୧୫୫ ହୁଏ ତେବେ ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ଚକୋଲେଟ ବଣ୍ଟାଗଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୧

ଭାଗକ୍ରିୟା

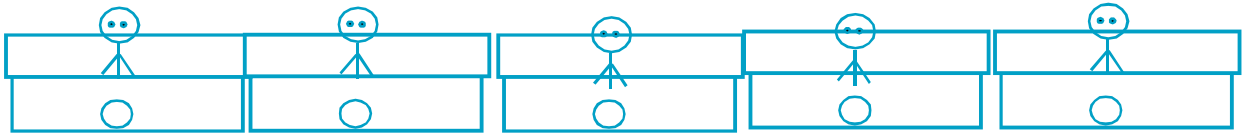
୧. ସମାନ ଭାବରେ ମିଠେଇ ବାଣ୍ଟିବା



କେତୋଟି ମିଠେଇ ଅଛି =

କେତୋଟି ପିଲା ଅଛନ୍ତି =

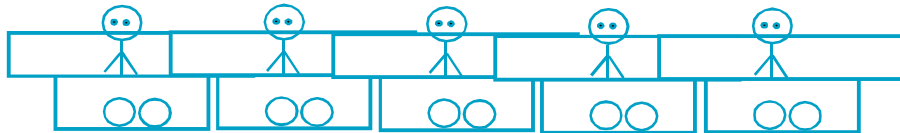
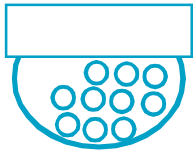
ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠେଇ ବାଣ୍ଟିବା । ଜଣକୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା ।



ମୋଟରେ କେତୋଟି ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା =

ଆଉ କେତୋଟି ରହିଲା =

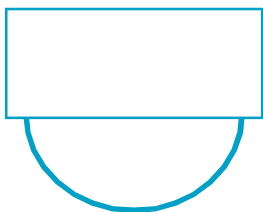
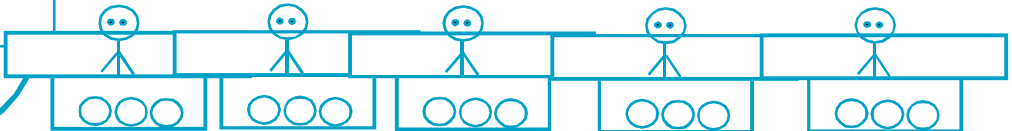
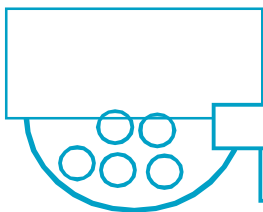
ପୁଣି ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମିଠେଇ ଦେବା



ମୋଟରେ କେତୋଟି ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା =

ଆଉ ରହିଲା କେତେ =


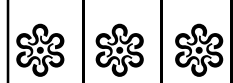
ପୁଣି ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମିଠେଇ ଦେବା

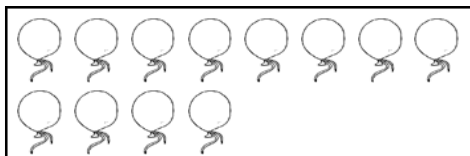




ଆଉ କେତୋଟି ମିଠେଇ ରହିଲା =

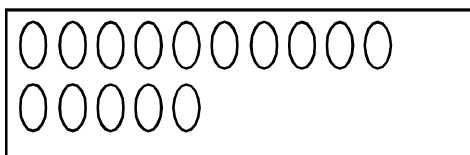
୨. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଲେଖ ।



(କ) 

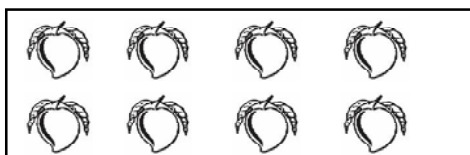
		$9 \div 9 = 9$
--	--	----------------



(ଖ) 

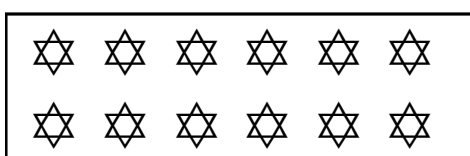
		$\square \div \square = \square$
--	--	----------------------------------

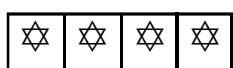
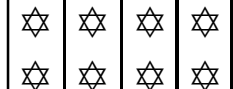
(ଗ) 

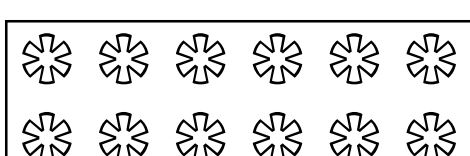
		$\square \div \square = \square$
--	--	----------------------------------


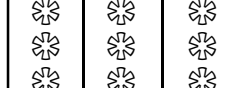
(ଘ) 

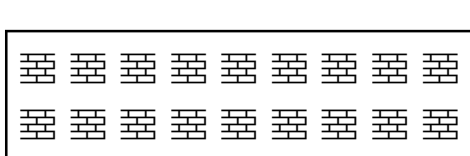
		$\square \div \square = \square$
--	--	----------------------------------

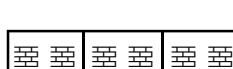
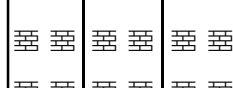
(ଙ) 


		$\square \div \square = \square$
--	--	----------------------------------



(ଚ) 

		$\square \div \square = \square$
--	--	----------------------------------

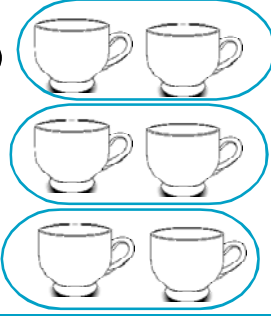
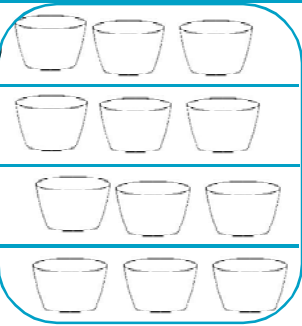
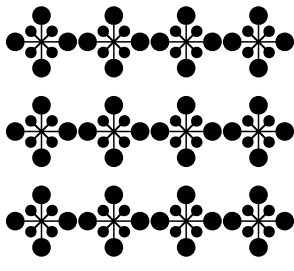
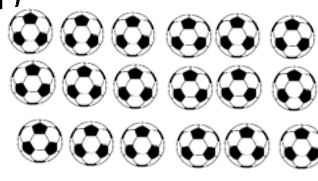

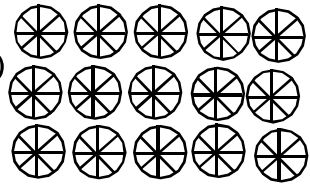
(ଛ) 

		$\square \div \square = \square$
--	--	----------------------------------

(ଜ) 

		$\square \div \square = \square$
--	--	----------------------------------

୩. ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ଏକାଠି କର ଓ ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

କିଛି	ସୂଚନା	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା	ଫରଣରେ ପ୍ରକାଶ
(କ) 	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୨ଟି କପ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା ୩	$୨ \div ୨ = ୩$
(ଖ) 	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୩ଟି ଗ୍ଲସ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/>
(ଗ) 	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୪ଟି ଫୁଲ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/>
(ଘ) 	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୬ଟି ବଲ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/>
(ଙ) 	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୪ଟି ଆମ୍ବ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/>
(ଚ) 	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୫ଟି ଚକ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/>

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୨

ଗୁଣନ ଓ ହରଣ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ

୧. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନସଂଖ୍ୟା କେତେଥର ବିଯୋଗ କରି ହେବ ଲେଖ ଓ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

୧୮ ରୁ ୬	୨୦ ରୁ ୫	୧୫ ରୁ ୩	୨୧ ରୁ ୭
$୧୮ - ୬ = ୧୨$			
$୧୨ - ୬ = ୬$			
$୬ - ୬ = ୦$			
$୧୮ \div ୬ = ୩$			

୧୮ ରୁ ୬ ଥର ବିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିଲା । ଏଣୁ $୧୮ \div ୬ = ୩$

୨. ଗୁଣନକୁ କିପରି ଭାଗକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ଉଦାହରଣ ଦେଖି କର ।

$୫ \times ୨ = ୧୦$	$୧୦ \div ୨ = ୫$	$୧୦ \div ୫ = ୨$
$୩ \times ୬ = ୧୮$	$୧୮ \div ୬ = ୩$	$\dots \div ୫ = \dots$
$୭ \times ୨ = ୧୪$	$\dots \div \dots = \dots$	$\dots \div \dots = \dots$
$୪ \times ୩ = ୧୨$	$\dots \div \dots = \dots$	$\dots \div \dots = \dots$
$୫ \times ୩ = ୧୫$	$\dots \div \dots = \dots$	$\dots \div \dots = \dots$
$୨ \times ୬ = ୧୨$	$\dots \div \dots = \dots$	$\dots \div \dots = \dots$
$୨ \times ୪ = ୮$	$\dots \div \dots = \dots$	$\dots \div \dots = \dots$

୩	୬	୯	୧୨	୧୫	୧୮	୨୧	୨୪	୨୭	୩୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩

୩. ୩ ର ଗୁଣନ ଖୟା ଦେଖି ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।

$$୬ \div ୩ = \dots\dots$$

$$୯ \div ୩ = \dots\dots$$

$$୧୨ \div ୩ = \dots\dots$$

$$୧୫ \div ୩ = \dots\dots$$

$$୧୮ \div ୩ = \dots\dots$$

୪. ଗୁଣନ ଖୟା ମନେ ପକାଇ ତଳ ଭାଗକ୍ରିୟା ଗୁଡ଼ିକୁ କରିବା ।

$$୨୪ \div ୪$$

$$୨୦ \div ୪$$

$$୨୮ \div ୪$$

୫. ଭାଗ କର ।

$$(କ) ୮ \div ୨ = \boxed{}$$

$$(ଖ) ୬ \div ୩ = \boxed{}$$

$$(ଗ) ୪ \div ୨ = \boxed{}$$

$$(ଘ) ୮ \div ୪ = \boxed{}$$

$$(ଙ) ୫ \div ୫ = \boxed{}$$

$$(ଚ) ୬ \div ୨ = \boxed{}$$

$$(ଛ) ୧୪ \div ୨ = \boxed{}$$

$$(ଜ) ୧୨ \div ୩ = \boxed{}$$

$$(ଝ) ୧୫ \div ୫ = \boxed{}$$

$$(ଝ) ୯ \div ୩ = \boxed{}$$

୬. ଗୁଣନ ଖଯା ମନେ ପକାଇ ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

$$(କ) ୧୮ \div ୩ = \boxed{}$$

$$(ଖ) ୨୫ \div ୫ = \boxed{}$$

$$(ଗ) ୭୦ \div ୧୦ = \boxed{}$$

$$(ଘ) ୨୮ \div ୭ = \boxed{}$$

$$(ଙ) ୫୫ \div ୬ = \boxed{}$$

$$(ଚ) ୨୮ \div ୪ = \boxed{}$$

$$(ଛ) ୨୭ \div ୩ = \boxed{}$$

$$(ଜ) ୩୫ \div ୫ = \boxed{}$$

$$(ଝ) ୨୫ \div ୫ = \boxed{}$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୩

କ୍ରମିକ ବିୟୋଗରୁ ହରଣ

୧. ଉଦାହରଣ ପରି ବିୟୋଗ କରି ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।
ଯେପରି

$$\begin{array}{r} \Gamma \text{ ରୁ } ୨ \\ \text{ଲେଖାଏଁ ବିୟୋଗ} \\ \hline \Gamma \\ - ୨ \text{ (୧ ଥର)} \\ \hline ୬ \\ - ୨ \text{ (୨ ଥର)} \\ \hline ୪ \\ - ୨ \text{ (୩ ଥର)} \\ \hline ୨ \\ - ୨ \text{ (୪ ଥର)} \\ \hline ୦ \end{array}$$

$\Gamma \div ୨ = ୪$

(କ) ୩୦ ରୁ ୫ ଲେଖାଏଁ ବିୟୋଗ କରି ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।

(ଖ) ୪୦ ରୁ ୧୦ ଲେଖାଏଁ ବିୟୋଗ କରି ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।

(ଗ) ୨୦ ରୁ ୪ ଲେଖାଏଁ ବିୟୋଗ କରି ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।



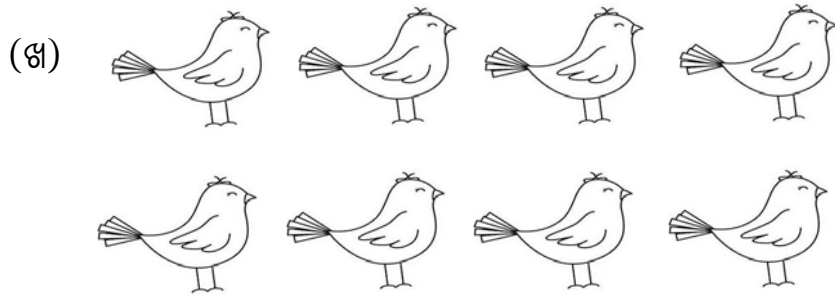
୨. (କ) ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କର ।

୧୦ ଟି ଆମ୍ବ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୩ ଟି ଆମ୍ବ ଦେଲେ,

ଆମ୍ବ କେତେ ଜଣ ପାଇବେ = ଜଣ

କେତେ ଆମ୍ବ ବଳିବ = ଟି

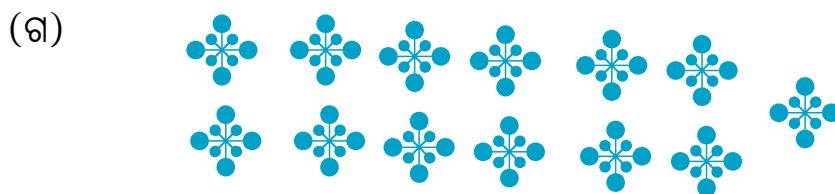
ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ କର ।



୮ଟି ଚଢ଼େଇ ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଦଳରେ ୪ଟି ଚଢ଼େଇ ରହିଲେ, କେତୋଟି ଦଳ ହେବ, ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ ଲେଖ ।

ଦଳ ସଂଖ୍ୟା =

ବଳି ପଡ଼ିବା ଚଢ଼େଇ =



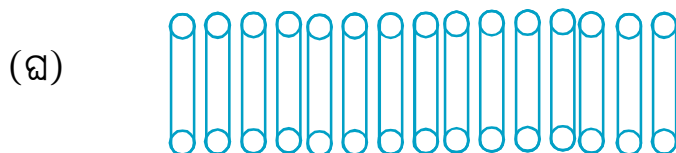
୧୩ ଟି ଫୁଲ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ପିଲା ୩ଟି ଫୁଲ ନେଲେ, କେତୋଟି ପିଲା ପାଇବେ ? କେତେ ବଳି ପଡ଼ିବ । ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ ଲେଖ ।

ମୋଟ ଫୁଲ =

ଜଣେ ପାଇବ =

ପିଲା ପାଇବେ = ଜଣ

କେତେ ଫଉଲ ବଳିବ =



୧୫ଟି କାଠି ଅଛି । ୪ଟି କାଠିରେ ଗୋଟିଏ ବିଡ଼ା କଲେ,

କେତେ ବିଡ଼ା କାଠି ହେବ = ବିଡ଼ା

ସେଥିରୁ ବଳିବ ଟି

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୪

ଗୁଣନ ଓ ହରଣର ପରିପ୍ରକାଶ

୧. ଗୁଣନ କଥାକୁ ହରଣ କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ।

ଗୁଣନ କଥା	ହରଣ କଥା
$୪ \times ୩ = ୧୨$	$୧୨ \div ୪ = ୩$ $୧୨ \div ୩ = ୪$
$୫ \times ୪ = ୨୦$	
$୬ \times ୭ = ୪୨$	
$୮ \times ୪ = ୩୨$	
$୯ \times ୬ = ୫୪$	
$୭ \times ୮ = ୫୬$	

୨. ହରଣ କଥାକୁ ଗୁଣନ କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ହରଣ କଥା	ଗୁଣନ କଥା
$୧୫ \div ୩ = ୫$	$୫ \times ୩ = ୧୫$
$୨୪ \div ୪ = ୬$	
$୩୬ \div ୯ = ୪$	
$୪୦ \div ୫ = ୮$	
$୬୦ \div ୬ = ୧୦$	
$୪୨ \div ୭ = ୬$	

୩. ଗୁଣନ ଖତା ସାହାଯ୍ୟରେ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

$$୫୬ \div \dots = ୮ \quad ୨୪ \div \dots = ୬$$

$$୪୫ \div \dots = ୯ \quad ୪୨ \div \dots = ୭$$

$$୩୬ \div \dots = ୪ \quad ୪୦ \div \dots = ୮$$

$$୩୬ \div \dots = ୬ \quad ୪୯ \div \dots = ୭$$

$$୫୦ \div \dots = ୧୦$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୫

ଭାଗକ୍ରିୟା

୧. ଭାଗକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ।

$ \begin{array}{r} ୪୪ \\ 9 \overline{) \begin{array}{ l} \Gamma\Gamma \\ \Gamma \end{array}} \\ \underline{ ୦\Gamma} \\ \Gamma \\ \underline{ ୦} \end{array} $	$ \begin{array}{ c } \hline ୩ \\ \hline \end{array} $	$ \begin{array}{ c } \hline ୪ \\ \hline \end{array} $
	$\begin{array}{ c } \hline ୯୯ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୭୦ \\ \hline \end{array}$

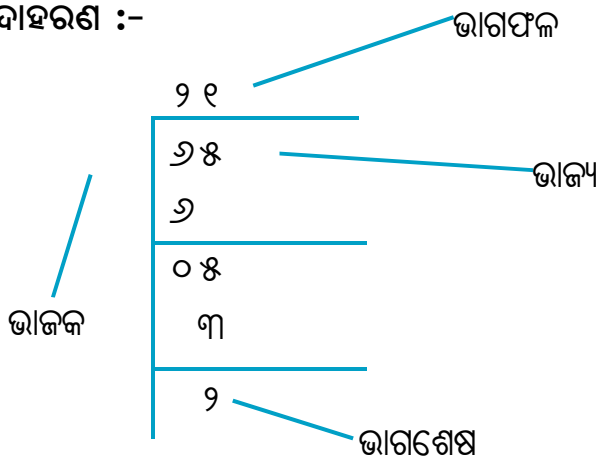
ଏଠାରେ ଭାଜ୍ୟ $\Gamma\Gamma$, ଭାଜକ 9, ଭାଗଫଳ ୪୪ ଓ ଭାଗଶେଷ = ୦ ସେହିପରି

$\begin{array}{ c } \hline ୪ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 9 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୩ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{ c } \hline ୭୦ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୧୪ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୨୭ \\ \hline \end{array}$

$\begin{array}{ c } \hline ୭ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୪ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{ c } \hline ୭୦ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୫୦ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୯୭ \\ \hline \end{array}$

$\begin{array}{ c } \hline 9 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୪ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୫ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{ c } \hline ୫୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୭୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline ୭୫ \\ \hline \end{array}$

ଉଦାହରଣ :-



ଭାଗକ୍ରିୟାରେ :-

- ଯାହାକୁ ଭାଗ କରାଯାଏ ତାହା ଭାଜକ
- ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭାଗକରାଯାଏ ତାହା ଭାଜକ
- ଭାଗକ୍ରିୟାରେ ଯାହା ଫଳମିଳେ ତାହା ଭାଗଫଳ
- ଭାଗ ପରେ ଯାହା ବଳକା ରହେ ତାହା ଭାଗଶେଷ

୨. ସେହିପରି ତୁମେ ଉପର ଭାଗକ୍ରିୟା ଦେଖି ତଳ ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ଭାଜକ	ଭାଜକ	ଭାଗଫଳ	ଭାଗଶେଷ
୬୦	୪			
୯୯	୩			
୬୮	୨			

୩. ଆସ ହରଣ କରିବା

$୪ \div ୨ =$	$୧୪ \div ୨ =$	$୧୮ \div \dots = ୯$	$\dots \div \dots = ୯$
$୬ \div ୩ =$	$୬୨ \div ୨ =$	$୨୫ \div \dots = ୫$	$\dots \div \dots = ୩$
$୮ \div ୨ =$	$୮୦ \div ୪ =$	$୩୬ \div \dots = ୬$	$\dots \div \dots = ୪$
$୧୦ \div ୨ =$	$୪୪ \div ୪ =$	$୨୮ \div \dots = ୭$	$\dots \div \dots = ୫$
$୧୨ \div ୩ =$	$୮୧ \div ୯ =$	$୨୪ \div \dots = ୬$	$\dots \div \dots = ୬$
$୩୫ \div ୫ =$	$୬୫ \div ୫ =$	$୬୦ \div \dots = ୧୦$	$\dots \div \dots = ୭$
$୪୫ \div ୯ =$	$୯୬ \div ୬ =$	$୨୨ \div \dots = ୨$	$\dots \div \dots = ୮$
$୫୫ \div ୫ =$	$୯୪ \div ୨ =$	$୪୪ \div \dots = ୪$	$\dots \div \dots = ୯$
$୬୬ \div ୬ =$	$୬୬ \div ୩ =$	$୩୩ \div \dots = ୩$	$\dots \div \dots = ୧୦$
$୮୮ \div ୮ =$	$୮୮ \div ୪ =$	$୬୫ \div \dots = ୫$	

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୭

ଭାଗକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

୧.(କ) ତୁମ ପାଖରେ ୬ଟି ଜିଲାପି ଅଛି । ଜଣେ ପିଲାକୁ ୨ ଟି ଲେଖାଏଁ ଜିଲାପି ଦେଲେ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଜିଲାପି ପାଇବେ ?	
(ଖ) ତୁମ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ୩୦ । ୬ ଜଣ ପିଲାରେ ଗୋଟିଏ ଦଳ କଲେ କେତୋଟି ଦଳ ହେବ ?	
(ଗ) ଗୋଟିଏ କଲମର ଦାମ ୧୦ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୫୦ ଟଙ୍କାରେ କେତୋଟି କଲମ ମିଳିବ ?	
(ଘ) ୨୮ ଟି କାଠି ଅଛି । ୪ଟି କାଠିରେ ଗୋଟିଏ ବିଡା କଲେ କେତୋଟି ବିଡା ହେବ ?	
(ଙ) ୩୫ ଟି ଫୁଲ ଅଛି । ୭ଟି ଫୁଲରେ ଗୋଟିଏ ତୋଡା ହେଲେ କେତୋଟି ଫୁଲ ତୋଡା ହେବ ?	

ଲକ୍ଷ୍ୟ :

୨. ଗୋଟିଏ ପେନ୍‌ସିଲ ବାକ୍ସରେ ୮ ଟି ପେନ୍‌ସିଲ ରୁହେ । ତେବେ ୪୦୦ ପେନ୍‌ସିଲ କେତୋଟି ବାକ୍ସରେ ରହିପାରିବ ।

୩. ଗୋଟିଏ ପ୍ୟାକେଟରେ ୫୯ ଟି କଲମ ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ୟାକେଟରେ ୪୯ ଟି କଲମ ଅଛି । ଦୁଇଟି ଯାକ ପ୍ୟାକେଟରେ କଲମକୁ ଏକାଠି ମିଶାଇ ଯଦି ୧୨ ଟି ପ୍ୟାକେଟରେ ରଖାଯାଏ ପ୍ରତି ପ୍ୟାକେଟରେ କେତୋଟି କଲମ ରହିବ ।

୪. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର

(କ) $୭୫ \div ୫ = ୫ \times \boxed{}$

(ଖ) $୮୦ \div ୮ = ୫୦ \div \boxed{}$

(ଗ) $୨୫ + ୪୫ = ୪ \times \boxed{}$

(ଘ) $୧୨୦ \div (୩ \times ୪) = \boxed{}$

(ଙ) $୪୮ \div ୩ = ୨ \times \boxed{}$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୭

ଦୈନିକ ମାପ

୧. ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦେଖୁଥିବା ଜିନିଷକୁ ଆଙ୍ଗୁଳି ଓ ହାତରେ ମାପି କେତେ ଆଙ୍ଗୁଳି / ହାତ ହେଲା ଲେଖ।

ପିଲାଙ୍କ ନାମ	ହାତରେ ମାପ			ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ମାପ	
	କଳାପଟା	ଟେବୁଲ	ଡେସ୍କ	ପେନ୍‌ସିଲ୍	ବହି

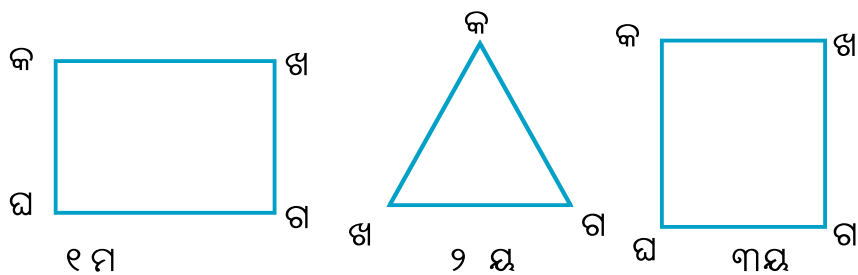
୨. ଆସ ସ୍କେଲରେ ମାପିବା ।

	ଆନୁମାନିକ ମାପ	ପ୍ରକୃତ ମାପ
ଝରକାର ଓସାର ଓ ଦୈର୍ଘ୍ୟ		
ସ୍କୁଲର ବାରଣ୍ଡାର ଲମ୍ବ ଓ ଓସାର		
ଟେବୁଲ ଗୋଡ଼ର ଲମ୍ବ -		
କଳାପଟାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ		
ଟେବୁଲ ଠାରୁ ତୁମର ଦୂରତା -		

୩. ସ୍କେଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ମାପ :-

ବହିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
ସ୍କେଟର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
କଳମର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	

୪. ଷ୍ଟେଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପି ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।



ଚିତ୍ର	ବାହୁମାନଙ୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟ	ବାହୁମାନଙ୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟର ସମଷ୍ଟି
୧ମ	କଖ = , ଖଗ = ଗଘ = , କଘ =	କଖ + ଖଗ + ଗଘ + କଘ =
୨ୟ	କଖ = ଖଗ = ଗକ =	କଖ + ଖଗ + ଗକ =
୩ୟ	କଖ = ଖଗ = ଗଘ = ଘକ =	କଖ + ଖଗ + ଗଘ + ଘକ =

୫. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ମିଟରକୁ ସେଣ୍ଟିମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଯେପରି ୫ ମିଟର = ୫୦୦ ସେ.ମି

ସେହିପରି ୭ ମିଟର = ସେ.ମି

୯ ମିଟର = ସେ.ମି

୧୨ ମିଟର = ସେ.ମି

୨୫ ମିଟର = ସେ.ମି

୪୦ ମିଟର = ସେ.ମି

(ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ)

୧. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ସେହିମିଟରକୁ ମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଯେପରି ୮୦୦ ସେ.ମି = ୮ ମିଟର

ସେହିପରି ୪୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୬୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୧୩୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୨୨୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୩୦୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୨ମି ୩୦ ସେ.ମି + ୩ ମି ୨୫ ସେ.ମି = ୫ ମି ୫୫ ସେ.ମି

(ଖ) ୫ ମି ୬୫ ସେ.ମି + ୪ ମି ୧୦ ସେ.ମି =ମି..... ସେ.ମି

(ଗ) ୪ ମି ୭୫ ସେ.ମି + ୧ ମି ୧୦ ସେ.ମି =ମି..... ସେ.ମି

(ଘ) ୬ ମି ୨୦ ସେ.ମି + ୪ ମି ୨୫ ସେ.ମି =ମି..... ସେ.ମି

(ଙ) ୭ ମି ୧୫ ସେ.ମି + ୨ମି ୩୦ ସେ.ମି =ମି..... ସେ.ମି

(ଚ) ୫ ମି ୬୦ ସେ.ମି + ୩ ମି ୨୫ ସେ.ମି =ମି..... ସେ.ମି

ଉତ୍କଳ - ୨

**Practice worksheets for
Rest of the Year**

ସୂଚୀପତ୍ର

ଉତ୍କଳ ଗଣିତ - ୨

ମୁଖ୍ୟ ଧାରଣା	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫଳ କ୍ରମିକ ନମ୍ବର	ଆନୁମାନିକ ସମୟ
୧. ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ	୮୬	୧ ପିରିୟଡ୍
	ବିସ୍ତାରିତ ରୂପକ	୮୯	୧ ପିରିୟଡ୍
	ସଂଖ୍ୟା ତୁଳନା, ପୂର୍ବ ଓ ପର ସଂଖ୍ୟା	୯୧	୨ ପିରିୟଡ୍
	ଗୁଣନୀୟକ ଓ ଗ.ସା.ଗୁ	୯୩	୨ ପିରିୟଡ୍
	ଗୁଣିତକ	୯୪	୨ ପିରିୟଡ୍
୨. ଯୋଗ	ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୯୭	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଯୋଗପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୦୦	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୦୩	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଯୋଗକ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୦୬	୧ ପିରିୟଡ୍
୩. ବିୟୋଗ	ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୦୮	୧ ପିରିୟଡ୍
	ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୧୦	୧ ପିରିୟଡ୍
	ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୧୨	୧ ପିରିୟଡ୍
	ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୧୪	୧ ପିରିୟଡ୍
	ବିୟୋଗ କ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୧୬	୧ ପିରିୟଡ୍
୪. ଗୁଣନ	ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୧୮	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୧୯	୧ ପିରିୟଡ୍
୫. ଭାଗକ୍ରିୟା	ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୨୦	୨ ପିରିୟଡ୍
	ଐତିହାସିକ ଧାରା	୧୨୨	୨ ପିରିୟଡ୍
୬. ମାପ	ଆସ ମେଟ୍ରିକ୍ ପଦ୍ଧତିରେ ବିଭିନ୍ନ ମାପ ଜାଣିବା	୧୨୩	୧ ପିରିୟଡ୍

ମୁଖ୍ୟ ଧାରଣା	ଶିକ୍ଷଣ ପଦାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କ୍ରମିକ ନମ୍ବର	ଆନୁମାନିକ ସମୟ
	ଦୈନିକ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୨୬	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଆସ ଓଜନର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା	୧୨୭	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଓଜନ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୩୦	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଓଜନ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୩୨	୧ ପିରିୟଡ୍
	ତରଳ ପଦାର୍ଥର ମାପ	୧୩୩	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଆସ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଧାରକତ୍ୱ ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା	୧୩୫	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଧାରକତ୍ୱ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୩୮	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଧାରକତ୍ୱ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୩୯	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଘଣ୍ଟା ଦେଖି ସମୟ ଜାଣିବା	୧୪୦	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଘଣ୍ଟା ଦେଖି ସମୟ ଜାଣିବା	୧୪୨	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଘଣ୍ଟା ଦେଖି ସମୟ ଜାଣିବା	୧୪୩	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଆସ ସମୟର ବିଭିନ୍ନ ଏକକ (ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ୍ ଓ ସେକେଣ୍ଡ)କୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିଣତ କରିବା	୧୪୪	୧ ପିରିୟଡ୍ ୧ ପିରିୟଡ୍
	‘ସମୟ’ ସଂପର୍କିତ ଧାରଣା, am ଓ pm	୧୪୫	୧ ପିରିୟଡ୍
	‘ସମୟ’ ସଂପର୍କିତ ଧାରଣା, ଯୋଗ ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୪୬	୧ ପିରିୟଡ୍
	‘ସମୟ’ ସଂପର୍କିତ ଧାରଣା, ଯୋଗ ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା	୧୪୭	୧ ପିରିୟଡ୍
୭. ମୁଦ୍ରା	ଟଙ୍କା ଓ ମୁଦ୍ରାକୁ ଜାଣିବା	୧୪୮	୧ ପିରିୟଡ୍
	ଟଙ୍କା ଓ ପଇସା ହିସାବ	୧୫୦	୧ ପିରିୟଡ୍

ମୁଖ୍ୟ ଧାରଣା	ଶିକ୍ଷଣ ପଦାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ କ୍ରମିକ ନମ୍ବର	ଆନୁମାନିକ ସମୟ
	ଚକା ଓ ପଇସା ହିସାବ	୧୫୧	୧ ପିରିୟଡ୍
	ମୁଦ୍ରା ଓ ଏହା ସଂପର୍କିତ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୫୩	୧ ପିରିୟଡ୍
	ମୁଦ୍ରା ସଂପର୍କିତ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୫୫	୧ ପିରିୟଡ୍
	ମୁଦ୍ରା ସଂପର୍କିତ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୫୬	୧ ପିରିୟଡ୍
	ମୁଦ୍ରା ସଂପର୍କିତ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ	୧୫୭	୧ ପିରିୟଡ୍
୮. କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର	କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଜାଣିବା ପ୍ରସ୍ତୁତି	୧୫୮	୨ ପିରିୟଡ୍
୯. ତଥ୍ୟ	ପ୍ରଲେଖର ଧାରଣା ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତି	୧୬୧	୧ ପିରିୟଡ୍
	ସ୍ତମ୍ଭ ଲେଖର ଧାରଣା	୧୬୪	୧ ପିରିୟଡ୍

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧

ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

(କ) ୫୩୭ =

(ଖ) ୪୩୯୮ =

(ଗ) ୫୩୦୪ =

(ଘ) ୬୦୫୪୩ =

(ଙ) ୫୪୩୭୯ =

(ଚ) ୪୦୮୩୫୬ =

(ଛ) ୩୨୫୯୩୭ =

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ନାମରୁ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ) ଆଠ ଶହ ପାଞ୍ଚ =

(ଖ) ନଅ ହଜାର ଚାରିଶହ ପଞ୍ଚାଶଠି =

(ଗ) ସାତ ହଜାର ତିନିଶହ ଏକାଦଶ =

(ଘ) ପାଞ୍ଚ ଅନୁତ ଚାରିଶହ ପଞ୍ଚାଦଶ =

(ଙ) ନଅ ଅନୁତ ଚାରିଶହ ପଞ୍ଚାଦଶ =

(ଚ) ଚାରି ଲକ୍ଷ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ତିନି ଶହ ଆଠ =

୩.

୧	୭	୨
୫	୦	୬
୩	୮	୪

ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଠରି ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ୫ ଟି ଅଙ୍କ ନେଇ ୫ ଅଙ୍କ ଓ ୬ ଟି ଅଙ୍କ ନେଇ ୬ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର । ସଂଖ୍ୟାର ନାମ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାର ନାମ
୮୦୪୨୫	ଆଠ ଅନୁତ ଚାରିଶହ ପଞ୍ଚାଶଠି

୪. ୨, ୫, ୦, ୯, ୭ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ଅଙ୍କକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।

(କ) ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ନେଇ ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।

.....,

(ଖ) ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।

.....,

(ଗ) ଯେ କୌଣସି ତିନିଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ତିନିଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ ।

.....,,

(ଘ) ଯେ କୌଣସି ଚାରଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ତିନିଟି ସଂଖ୍ୟା କଠନ ।

.....,,

(ଙ) ସବୁ ଅଙ୍କକୁ ଥରେ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର । ।

ଏହି ସଂଖ୍ୟାଟିରେ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି ?

୫. ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ କମା (,) ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକୁ କିପରି ପଢ଼ିବା ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	କମା (,) ର ବ୍ୟବହାର	କିପରି ପଢ଼ିବା
୫୨୧୦୫୩	୫,୨୧,୦୫୩	ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଏକଶତ ହଜାର ଚେପନ
୯୫୨୩୧୫		
୧୦୩୨୬୮		
୯୧୫୩୨୧		
୩୫୬୬୯୮		
୨୫୩୧୦୯		
୩୬୦୦୧୦		

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨

ବିସ୍ତାରିତ ରୂପକ

୧. 'କ' ସ୍ତମ୍ଭର ସଂଖ୍ୟା ସହ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପକୁ ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ ।

'କ' ସ୍ତମ୍ଭ	'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ
୧୮	ଏକ ଶହ ପଚାଶ
୨୪	ଏକ ହଜାର ପାଞ୍ଚ ଶହ ନଅ
୧୨୫	ଚବିଶି
୧୫୦୯	ନଅ ହଜାର ପନ୍ଦର
୫୨୭୮	ଅଠର
୯୦୧୫	ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଦୁଇ ଅନୁତ ଏକ ହଜାର ତିନିଶହ ଛପନ
୫୨୯୧୮	ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଛଅ ଶହ ଅଠସରି
୨୨୧୩୫୬	ପାଞ୍ଚ ଅନୁତ ଛଅ ହଜାର ନଅ ଶହ ଅଠର

୨. ସଂଖ୍ୟା ଦେଖି ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ
୨୯	୨ ଦଶ + ୯ ଏକ
୭୮	
୧୫୬	
୩୦୮୯	
୨୧୩୭୮	୨ ଅନୁତ + ୧ ହଜାର + ୩ ଶହ + ୭ ଦଶ + ୮ ଏକ
୨୦୫୬୯୭	
୫୬୭୮୯୯	

୩. ଆସ ଆମେ ସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପରୁ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କରିବା ।

ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ	ସଂଖ୍ୟା
୯୦୦ + ୩୦ + ୭	୯୩୭
୫୦୦୦ + ୨୦୦ + ୦ + ୧	
୪୦୦୦୦ + ୨୦୦୦ + ୨୦୦ + ୧୦ + ୦	
୮୦୦୦୦ + ୩୦୦୦ + ୧୦୦ + ୩୦ + ୭	
୬୦୦୦୦୦ + ୦ + ୨୦୦୦ + ୮୦୦ + ୫୦ + ୨	
୨୦୦୦୦୦ + ୮୦୦୦୦୦ + ୧୦୦୦ + ୭୦୦ + ୮୦ + ୯	

୪. ଆସ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ ଲେଖିବା ।

ସଂଖ୍ୟା	ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ
୫୭୩	$୫୦୦ + ୭୦ + ୩$
୯୭୪୧	
୫୩୨୧୪	
୨୦୪୫୩	$୨୦୦୦୦ + ୦ + ୪୦୦ + ୫୦ + ୩$
୫୭୯୮୦୧	
୪୩୦୧୫୮	

୫. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ହ	ଶ	ଦ	ଏ	ସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ
୧୩୩୪	୧	୩	୩	୪	$୧୦୦୦ + ୩୦୦ + ୩୦ + ୪$
୨୪୩୦	୨	୪	୩	୦	$\square + \square + \square + \square$
.....	$୩୦୦୦ + ୧୦୦ + ୦ + ୫$
.....୨	୦	୮	୮		$\square + \square + \square + \square$
.....					$୨୦୦୦ + ୪୦୦ + ୦ + ୦$
.....	୯	୦	୦	୭	$\square + \square + \square + \square$
୮୩୨୪	$\square + \square + \square + \square$
.....	୨	୫	୦	୦	$\square + \square + \square + \square$
.....	$୨୦୦୦ + ୦ + ୮୦ + ୯$
୯୯୦୪	$\square + \square + \square + \square$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩

ସଂଖ୍ୟା ତୁଳନା, ପୂର୍ବ ଓ ପର ସଂଖ୍ୟା

୧. ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଘର ମାନଙ୍କରେ $>$, $<$, $=$ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନଟି ବାଛି ବସାଅ ।

(କ) ୩୭୫ ୩୭୮

(ଖ) ୫୩୬୦ ୪୮୯୯

(ଗ) $୫୩୮୫ - ୨$ $୫୩୮୨ + ୩$

(ଘ) ୯୯୯୯୯ ରୁ ୧ ବେଶୀ ୧୦୦୦୦୧ ରୁ ୧ କମ୍

(ଙ) ୫୯୫୩୩୨ ୮୭୫୦୨୧

(ଚ) ୮୧୫୩୭୮ ୮୧୫୩୭୯

୨. ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଅ ।

୨୫୬୩୨୮, ୩୭୫୬୯, ୯୬୫, ୪୬୩୫, ୬୩୯୫୩

୩. ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଅ ।

୫୩୦୨୯, ୯୪୫୯, ୬୪୫୩୮, ୨୩୫୯, ୯୯୮

୪. ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଅନ୍ୟ କୋଠରି ଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କର ।

ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା		ସଂଖ୍ୟା		ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା
୩୫୮		୩୫୯		୩୬୦
		୩୫୪୮		
		୫୯୨୦		
୬୩୯୫୧				
		୯୪୩୫୨		
				୯୪୩୫୨
		୬୬୮୫୩୨		

୫. ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା	ଦୁଇଟି	ଶେଷ ସଂଖ୍ୟା
୩୭୮୫	୩୭୮୬	୩୭୮୭	୩୭୮୮
୬୭୮୯			୬୭୮୫
୫୩୮୭୫			
୨୦୧୫୩			
୫୦୮୫୩୨			
୭୮୫୫୩୬			୭୮୫୫୩୯
୧୦୦୦୩୫			
୨୦୨୦୩୬			

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୪

ଗୁଣନୀୟକ ଓ ଗ.ସା.ଗୁ

୧. ଆସ ଗୁଣନୀୟକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

$$\begin{aligned} 98 &= 2 \times 49 \\ &= 7 \times 14 \\ &= 7 \times 2 \\ &= 2 \times 7 \end{aligned}$$

୨୪ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ = ୧, ୨, ୩, ୪, ୬, ୮, ୧୨, ୨୪

୨୪ ର ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା = ୮ ଟି

୨. ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ଓ ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ	ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା
୬	୧, ୨, ୩, ୬	୪ଟି
୮		
୯		
୧୨		
୧୮		
୨୩		
୨୪		
୪୬		
୭୮		
୯୦		

୩. ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ୧୨ ଓ ୧୮ ର ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବା ଗରିଷ୍ଠ ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ଦୁଲାଅ ।

ଏଥିରୁ ଜାଣିଲେ ୧୨ ଓ ୧୮ ର ଗ.ସା.ଗୁ = ୬

୪. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଯୋଡ଼ାର ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖି, ଗ.ସା.ଗୁ ସ୍ଥିର କର।

(କ) ୬ ଓ ୧୨

୬ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ = ୧, ୨, ୩, ୬

୧୨ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ = ୧, ୨, ୩, ୪, ୬, ୧୨

(ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ କରାଯାଇଛି)

୬ ଓ ୧୨ ର ଗ.ସା.ଗୁ = ୬

(ଖ) ୫ ଓ ୧୫

୫ ର ଗୁଣନୀୟକ : , ,

୧୫ ର ଗୁଣନୀୟକ : , , , ,,,

୫ ଓ ୧୫ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

(ଗ) ୮ ଓ ୨୦

୮ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୨୦ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୮ ଓ ୨୦ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

(ଘ) ୧୧ ଓ ୨୪

୧୧ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୨୪ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୧୧ ଓ ୨୪ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

(ଙ) ୪୦ ଓ ୬୫

୪୦ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୬୫ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୪୦ ଓ ୬୫ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

(ଚ) ୫୬ ଓ ୭୭

୫୬ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୭୭ ର ଗୁଣନୀୟକ =

୫୬ ଓ ୭୭ ର ଗ.ସା.ଗୁ =

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୫

ଗୁଣିତକ

୧. ଆସ ଗୁଣିତକ ବାହାର କରିବା ।

୨ ର ଗୁଣିତକ = ୨ × ୧, ୨ × ୨, ୨ × ୩

୨ = ୨, ୧୨, ୧୮, ୨୪, ୩୦

୮ ର ଗୁଣିତକ = ୮ × ୧, ୮ × ୨, ୮ × ୩,

୮, ୧୬, ୨୪, ୩୨, ୪୦

ଏହି ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକ ବାହାର କରି ଆମେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ, ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକ ବାହାର କଲେ ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣିତକ ବାହାରିବ । ତେଣୁ, ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣିତକ ଅଛି ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ୫ ଟି ଲେଖାଏଁ ଗୁଣିତକ ବାହାର କରି ଲେଖ ।

୩ =,,,,

୪ =,,,,

୯ =,,,,

୧୨ =,,,,

୧୫ =,,,,

୨. ଆସ ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡ଼ିର ଲ.ସା.ଗୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

୨ ଓ ୪

୨ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ = ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬

୪ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ = ୪, ୮, ୧୨, ୧୬, ୨୦

୨ ଓ ୪ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ସାମଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ =

∴ ୨ ଓ ୪ ର ଲ.ସା.ଗୁ =

୩. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡ଼ାର ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ ବାହାର କରି ସେଥିରୁ ଲ.ସା.ଗୁ ସ୍ଥିର କର ।

(କ) ୩ ଓ ୫

୩ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ :,,,,

୫ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ :,,,,

୩ ଓ ୫ ର ଲ.ସା.ଗୁ. :,,,,

(ଖ) ୬ ଓ ୮

(ଗ) ୮ ଓ ୧୨

(ଘ) ୧୫ ଓ ୧୮

(ଙ) ୧୨ ଓ ୨୭

(ଚ) ୮ ଓ ୪୦

(ଛ) ୨୧ ଓ ୨୭

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୭

ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଉଦାହରଣ :

$$\begin{array}{r} ୧୭ \\ + ୨ \\ \hline \end{array}$$

ସୋପାନ-୧

ଦଶ	ଏକ
୧	୭
୦	୨

ସୋପାନ-୨

ଦଶ	ଏକ
୧	୭
୦	୨
୧	୮

ସୋପାନ-୧ : ଏକ ଘର ଅଙ୍କ ଦ୍ୱୟ ୭ ଏବଂ ୨ କୁ ଯୋଗ କର (୭ + ୨ = ୯) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ।

ସୋପାନ - ୨ : ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କ ଦ୍ୱୟ ୧ ଓ ୦ କୁ ଯୋଗ କର (୧ + ୦ = ୧) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ।

ଯୋଗଫଳ = ୧୯

୧. ଆସ ଯୋଗ କରିବା :

$$\begin{array}{r} ୧୫ \\ + ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୪ \\ + ୨୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୫ \\ + ୩୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୨ \\ + ୩୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୬୨ \\ + ୩୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭୫ \\ + ୧୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୬ \\ + ୨୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୦ \\ + ୩୪ \\ \hline \end{array}$$

ଉଦାହରଣ :

$$\begin{array}{r} ୧୭ \\ + ୭ \\ \hline \end{array}$$

ସୋପାନ-୧

ଦଶ	ଏକ
୧	୭
୦	୩
	୩

ସୋପାନ-୨

ଦଶ	ଏକ
୧	୭
୦	୭
୨	୩

ସୋପାନ-୧ : ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ଦୁଇ ୭ ଏବଂ ୭ କୁ ଯୋଗ କର (୭ + ୭ = ୧୩) । ୩ କୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖି ୧ କୁ ଦଶକ ଘର (ଉପରେ) ଲେଖ ।

ସୋପାନ -୨ : ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କ ମାନକୁ ଯୋଗକର (୧ + ୧ + ୦ = ୨)

$$\text{ଯୋଗଫଳ} = ୨୩$$

୨. ଆସ ଯୋଗ କରିବା :

$$\begin{array}{r} ୧୪ \\ + ୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୨୫ \\ + ୩୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୮ \\ + ୩୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୭ \\ + ୪୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୨ \\ + ୧୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୭ \\ + ୨୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୬୮ \\ + ୨୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭୫ \\ + ୧୯ \\ \hline \end{array}$$

୩. ଯୋଗକର :

$$\begin{array}{r}
 ୪୧ \\
 + ୨୯ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୮୭ \\
 + ୨୫ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୨୧ \\
 + ୫୫ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୯୮ \\
 + ୨୫ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୨୧ \\
 + ୨୫ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ୫୩ \\
 + ୨୮ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୧୯ \\
 + ୩୫ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୯୨ \\
 + ୯୯ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୮୨ \\
 + ୨୮ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୫୦ \\
 + ୧୯ \\
 \hline
 \end{array}$$



$$\begin{array}{r}
 ୧୧ \\
 + ୨୦ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୨୨ \\
 + ୫୦ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୧୨ \\
 + ୨୦ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୯୮ \\
 + ୨୦ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୮୫ \\
 + ୧୦ \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 ୪୫ \\
 + ୨୫ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୮୫ \\
 + ୩୫ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୧୫ \\
 + ୫୫ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୯୫ \\
 + ୫୫ \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 ୫୫ \\
 + ୫୫ \\
 \hline
 \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୭

ଯୋଗପ୍ରକ୍ରିୟା

୧. ଯୋଗକର ।

$$(କ) ୮୫ + ୪୨ + ୩୭ = \boxed{}$$

$$(ଖ) ୪୫ + ୭୦ + ୧୨୫ = \boxed{}$$

$$(ଗ) ୨୩୪ + ୭୨ + ୧୪୨ = \boxed{}$$

$$(ଘ) ୫୦୨ + ୨୩୮ + ୮୭ = \boxed{}$$

$$(ଙ) ୧୪୭ + ୨୩୮ + ୩୫୨ = \boxed{}$$

୨. ସ୍ତମ୍ଭ ମିଳନ କର ।

“କ”

$$୩୨୫ + ୮୫$$

$$୪୫୦ + ୧୫୦$$

$$୧୪୫ + ୨୫୫$$

$$୪୯୯ + ୨୦୧$$

$$୩୪୫ + ୨୧୫$$

“ଖ”

$$୪୨୦ + ୧୮୦$$

$$୫୫୫ + ୧୫୫$$

$$୨୫୦ + ୧୬୦$$

$$୪୦୦ + ୧୬୦$$

$$୧୭୫ + ୨୨୫$$

**୩. ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବିଭିନ୍ନ ସୋପାନ
୧ମ ସୋପାନ**

	ଦଶକ	ଏକକ
	୪	୫
+	୨	୮
	୬ ଦଶ ୧୩	ଏକ
		୧ ଦଶ ୩ ୩ ଏକ
୬ଦଶ ୩୧ଦଶ		୩ ଏକ
୭ ଦଶ		୩ ଏକ
୭		୩

ପ୍ରଥମେ ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କକୁ ଯୋଗ କରିବା। ୫ + ୮ = ୧୩ = ୧ ଦଶ ୩ ଏକ। ଦଶକୁ ଘରକୁ ୧ ଦଶ ଗଲା। ଦଶକ ଘରେ ୪ + ୨ = ୬ ଦଶ। ୬ ଦଶ ସହ ୧ ଦଶ ମିଶିବା ପରେ ୭ ଦଶ ହେଲା।

୨ୟ ସୋପାନ

	ଦଶ	ଏକ
	୧	
	୪	୫
+	୨	୮
	୬	୩

ପ୍ରଥମେ ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କକୁ ଯୋଗ କରିବା। ୫ + ୮ = ୧୩। ଏଠାରେ ୧୩ ହେଉଛି ୧ ଦଶ ୩ ଏକ। ଏକକ ଘରେ ୩ ଲେଖିବା। ଏକକ ଘରର ୧ ଦଶକୁ ଦଶକ ଘରର ଉପରେ ରଖି ଦଶକ ଘରର ସବୁ ଅଙ୍କକୁ ଯୋଗ କରି ଦଶକ ଘରେ ଲେଖିବା।

୧ମ ସୋପାନ

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୩	୪	୮
୨	୩	୯
୫ ଶହ	୬ ଦଶ	୧୭ ଏକ
୫ ଶହ	୭ ଦଶ ୩ ୧ ଦଶ	୭ ଏକ
୫ ଶହ	୮ ଦଶ	୭ ଏକକ
୫	୮	୭

୨ୟ ସୋପାନ

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୧	
୩	୪	୮
୨	୩	୯
୫	୮	୭

୪. ଯୋଗ କରିବା

ଦଶ	ଏକ
୪	୩
୨	୫
୬	୮

ଦଶ	ଏକ
୫	୩
୩	୪

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୨	୩	୪
୧	୫	୨
୩	୮	୬

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୩	୪	୫
୧	୨	୩

ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୪	୩	୦	୫
୧	୪	୩	୨
୫	୬	୩	୬

ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୨	୪	୩	୫
୧	୩	୪	୩

୫. ଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୩୪ \\ + ୨୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୨ \\ + ୩୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୩ \\ + ୨୬ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୪୫ \\ + ୧୨୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୬୫ \\ + ୩୨୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୫୨୩ \\ + ୨୩୪୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୩୬୧ \\ + ୩୨୨୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୪୫୨ \\ + ୨୩୪୫ \\ \hline \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୮

ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା

୧. ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ସାରଣୀରେ ଲେଖି ଯୋଗ କର ।

(କ) $୩୫ + ୩୨ =$

ଦଶକ	ଏକକ

(ଖ) $୫୫ + ୨୫ =$

ଦଶକ	ଏକକ

(ଗ) $୮୩୨ + ୫୫୩ =$

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଘ) $୫୫୩୨ + ୧୫୩୨ =$

ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

୨. ଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୫୮ \\ + ୩୯ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୬୭ \\ + ୨୮ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୩୬ \\ + ୧୪ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୫୮ \\ + ୪୯ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୪୮ \\ + ୨୬ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୪୮ \\ + ୨୩୫ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୫୩୬ \\ + ୩୪୮ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୬୨୮ \\ + ୩୩୯ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୪୬୮ \\ + ୨୮୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୬୮୪ \\ + ୩୭୬ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୩୪୫୮ \\ + ୨୪୩୯ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} ୫୨୩୮ \\ + ୪୨୬୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୬୮୫ \\ + ୨୫୭୬ \\ \hline \end{array}$$

୩. ନିଜ ମନରୁ ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ୨ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ଯୋଗକର ।
(କ) (ଖ) (ଗ)

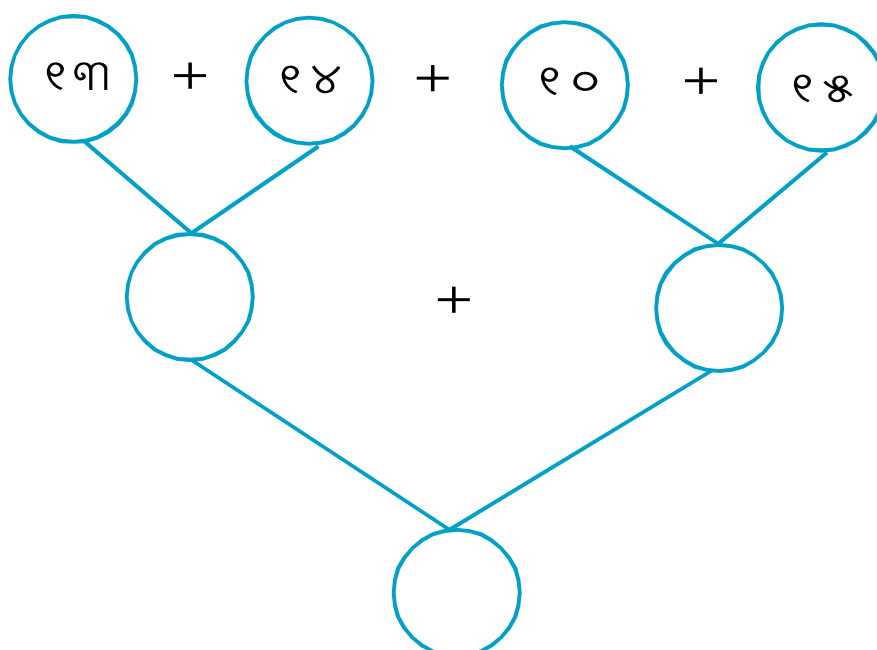
୪. ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ନେଇ ସେହି ଦୁଇଟିକୁ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯୋଗ କର ।

୫. ୧, ୩, ୪ ଓ ୫ ଅଙ୍କ ଚାରଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ୨ଟି ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ି ଯୋଗ କରି।

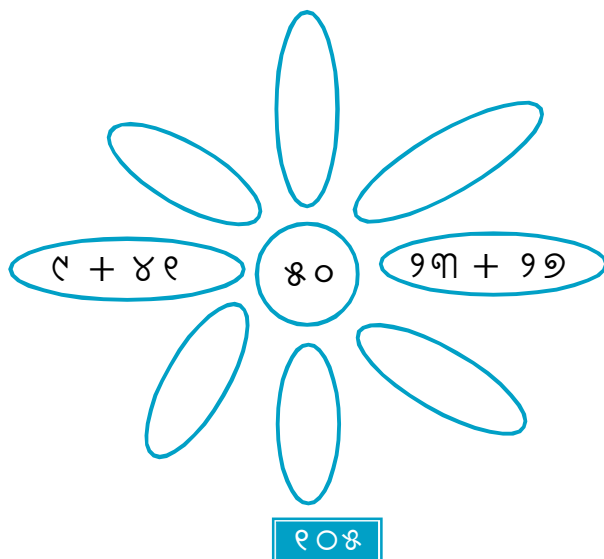
(କ)

(ଖ)

୬. ଯୋଗ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।



୭. କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶାଇଲେ ୫୦ ହେବ ?



କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୯

ଯୋଗକ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) $୫୦ + ୨୦ =$

(ଖ) $୮୦ + ୩୦ =$

(ଗ) $୪୦୦ + ୨୦୦ =$

(ଘ) $୫୦୦ + ୩୦୦ =$

(ଙ) $୬୦୦ + ୫୦୦ =$

(ଚ) $୮୦୦୦ + ୪୦୦୦ =$

(ଛ) $୭୦୦ + ୬୦୦ =$

(ଜ) $୭୦୦୦ + ୬୦୦୦ =$

(ଝ) $୯୦୦୦ + ୫୦୦୦ =$

୨. ତଳକୁ ତଳ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗ କର । କ'ଣ ପାଇଲ ଲେଖ ?

ଯୋଗ	୧୪୧	୧୪୨	୧୪୩	୧୪୪	୧୪୫
(+)	୧୫୦	୧୫୯	୧୫୮	୧୫୭	୧୫୬
ଯୋଗଫଳ					

୩. (କ) ବିସ୍ତାର କରି ଯୋଗ କର ।

$୨୪୫ + ୧୩୮$
$= ୨୦୦ + ୪୦ + ୫ + ୧୦୦ + ୩୦ + ୮$
$= ୨୦୦ + ୧୦୦ + ୪୦ + ୩୦ + ୫ + ୮$
$= ୩୦୦ + ୭୦ + ୧୩$
$= ୩୦୦ + ୭୦ + ୧୦ + ୩$
$= ୩୦୦ + ୮୦ + ୩$
$= ୩୮୩$

ସେହିପରି
$୫୩୪ + ୨୩୯$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୦

ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଆସ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀରେ ଫେଡ଼ାଣ କରିବା ।

$\begin{array}{r} ୧୮ \\ - ୫ \\ \hline \end{array}$	ସୋପାନ-୧	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="padding: 5px;">ଦଶ</th> <th style="padding: 5px;">ଏକ</th> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">୧</td> <td style="padding: 5px;">୮</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">୦</td> <td style="padding: 5px;">୫</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;">୮-୫ =୩</td> </tr> </table>	ଦଶ	ଏକ	୧	୮	୦	୫		୮-୫ =୩	ସୋପାନ-୨	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="padding: 5px;">ଦଶ</th> <th style="padding: 5px;">ଏକ</th> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">୧</td> <td style="padding: 5px;">୮</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">୦</td> <td style="padding: 5px;">୫</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">୧</td> <td style="padding: 5px;">୩</td> </tr> </table>	ଦଶ	ଏକ	୧	୮	୦	୫	୧	୩
ଦଶ	ଏକ																			
୧	୮																			
୦	୫																			
	୮-୫ =୩																			
ଦଶ	ଏକ																			
୧	୮																			
୦	୫																			
୧	୩																			

ସୋପାନ-୧: ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୮ ରୁ ୫ କୁ ବିୟୋଗ କର । (୮-୫=୩) ବିୟୋଗ ଫଳକୁ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ ।

ସୋପାନ-୨: ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ୧ ରୁ ୦ କୁ ବିୟୋଗ କର ବିୟୋଗ ଫଳକୁ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ ।
 ବିୟୋଗ ଫଳ = ୧୩

୧. ବିୟୋଗ କର ।

$\begin{array}{r} ୧୭ \\ - ୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୧୯ \\ - ୭ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୧୫ \\ - ୪ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୩୫ \\ - ୧୨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୮ \\ - ୨୪ \\ \hline \end{array}$
--	--	--	---	---

$\begin{array}{r} ୮୫ \\ - ୪୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୭୨ \\ - ୪୦ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୭ \\ - ୨୨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୯୨ \\ - ୧୧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୮୫ \\ - ୨୪ \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	---

ବିୟୋଗ କରିବା

ବିୟୋଗର ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଦଶ	ଏକ
୮	୬
- ୫	୧
୩	୫

ସେହିପରି

ଦଶକ	ଏକକ
୯	୫
- ୩	୨
୬	୩

୨. ବିୟୋଗ କର

$$\begin{array}{r} ୮୫ \\ - ୩୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୬୯ \\ - ୨୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭୪ \\ - ୫୦ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୬୮ \\ - ୩୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯୮ \\ - ୩୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭୮ \\ - ୩୨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯୭ \\ - ୩୬ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮୭ \\ - ୩୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯୮ \\ - ୨୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮୬ \\ - ୩୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯୯ \\ - ୫୦ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୮ \\ - ୫୨ \\ \hline \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୧

ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦେଖି ବିୟୋଗ କର ।

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ		ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
(କ)	୯	୬	୩		୮	୫	୬
	- ୩	୨	୧		- ୩	୧	୪
	୬	୪	୪				

	ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
(ଖ)	୬	୫	୮	୩
	- ୩	୧	୬	୨
	୩	୪	୨	୧

ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୮	୬	୯	୫
- ୨	୩	୪	୩

୨. ବିୟୋଗ କର ।

୮୫୯	୬୭୮	୮୯୫	୯୬୮
- ୩୨୪	- ୩୫୨	- ୨୪୫	- ୩୪୫

୯୭୭	୮୮୭	୯୮୭	୯୮୭
- ୩୭୫	- ୩୨୫	- ୩୨୫	- ୨୪୫

୩. ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ସଜାଇ ବିଯୋଗ କର ।

(କ) $୮୯ - ୩୫ =$

ଦଶକ	ଏକକ

(ଖ) $୭୭ - ୩୪ =$

ଦଶକ	ଏକକ

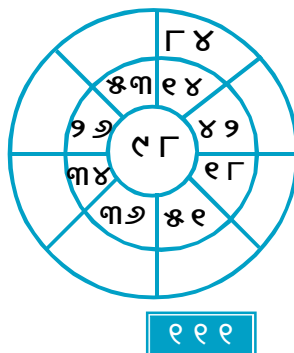
(ଗ) $୯୭ - ୫୧ =$

ଦଶକ	ଏକକ

(ଘ) $୮୮ - ୫୭ =$

ଦଶକ	ଏକକ

୪. ତଳେ ଥିବା ଚିତ୍ରରେ ମଝି ସଂଖ୍ୟାରୁ ପାଖ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଯୋଗ କରି ଖାଲି ଘରେ ବିଯୋଗଫଳ ଲେଖ ।



କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୨

ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା

୧. ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦେଖି ବିୟୋଗ କର ।

	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><th style="padding: 5px;">ଦଶ</th><th style="padding: 5px;">ଏକ</th></tr> <tr><td style="text-align: center; padding: 5px;">୬</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">୨</td></tr> <tr><td style="text-align: center; padding: 5px;">- ୩</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">୮</td></tr> <tr><td style="height: 30px;"></td><td></td></tr> </table>	ଦଶ	ଏକ	୬	୨	- ୩	୮			ସୋପାନ-୧	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><th style="padding: 5px;">ଦଶ</th><th style="padding: 5px;">ଏକ</th></tr> <tr style="background-color: #e0e0e0;"><td style="text-align: center; padding: 5px;">୫</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">୧୦</td></tr> <tr><td style="text-align: center; padding: 5px;">୬</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">୨</td></tr> <tr><td style="text-align: center; padding: 5px;">୩</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">୮</td></tr> <tr><td style="height: 30px;"></td><td></td></tr> </table>	ଦଶ	ଏକ	୫	୧୦	୬	୨	୩	୮			ସୋପାନ-୨	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><th style="padding: 5px;">ଦଶ</th><th style="padding: 5px;">ଏକ</th></tr> <tr style="background-color: #e0e0e0;"><td style="text-align: center; padding: 5px;">୫</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">୧୨</td></tr> <tr><td style="text-align: center; padding: 5px;">-</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">-</td></tr> <tr><td style="text-align: center; padding: 5px;">୩</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">୮</td></tr> <tr><td style="text-align: center; padding: 5px;">୨</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">୪</td></tr> </table>	ଦଶ	ଏକ	୫	୧୨	-	-	୩	୮	୨	୪
ଦଶ	ଏକ																																
୬	୨																																
- ୩	୮																																
ଦଶ	ଏକ																																
୫	୧୦																																
୬	୨																																
୩	୮																																
ଦଶ	ଏକ																																
୫	୧୨																																
-	-																																
୩	୮																																
୨	୪																																

ସୋପାନ-୧ : ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୨ ରୁ ୮ କୁ ବିୟୋଗ କରି ପାରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ୧ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା । ଫଳରେ ଦଶକ ଘରେ ରହିବ ୫ ଏବଂ ଏକକ ଘରେ ହେବ ୧୨ ।

ସୋପାନ-୨ : ଏକକ ଘରେ (୧୨ - ୮ = ୪) ଲେଖାଯିବ । ଦଶକ ଘରେ (୫ - ୩ = ୨) ଲେଖାଯିବ ବିୟୋଗଫଳ ହେବ ୨୪ ।

୨. ବିୟୋଗ କରିବା ।

$\begin{array}{r} ୭୫ \\ - ୨୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୫ \\ - ୩୭ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୩୩ \\ - ୧୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୬୨ \\ - ୪୫ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} ୬୭ \\ - ୨୯ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୭୦ \\ - ୩୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୫୧ \\ - ୩୮ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୮୨ \\ - ୪୬ \\ \hline \end{array}$

୩. ତଳେଥିବା ଫେଡ଼ାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖ । ଯେଉଁ ଫେଡ଼ାଣରେ ଦଶକ ଘରୁ ଧାର ନ ଥାଣି ଫେଡ଼ିବା ସେଠାରେ “ଠିକ୍” ଚିହ୍ନ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ଦଶକ ଘରୁ ଧାର ଥାଣି ଫେଡ଼ିବା ସେଠାରେ “ଭୁଲ୍” ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୨୩	୨୫	୩୨	୪୫	୬୨
- ୧୨	- ୧୭	- ୧୮	- ୨୨	- ୨୭
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
୭୩	୮୫	୬୪	୪୦	୫୫
- ୪୫	- ୩୦	- ୨୩	- ୧୫	- ୨୬
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

୪. “ଠିକ୍” ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖି ବିୟୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୨୩ \\ - ୧୨ \\ \hline ୧୧ \end{array}$$

୫. “ଭୁଲ୍” ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖି ବିୟୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୧ \\ ୨୫ \\ - ୧୭ \\ \hline ୮ \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୩

ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା

୧. ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା :

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
- ୩	୭

୪,୭ ଠାରୁ ସାନ

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
୩	୭

ଦଶକ	ଏକକ
୩	୧୩
୩	୭

ଦଶକ	ଏକକ
୭	୧୪
୩	୭
୪	୭

ଦଶକ	ଏକକ
୭	୧୪
୩	୭
୪	୭

ସଂକ୍ଷେପରେ :

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
୩	୭

ଦଶକ	ଏକକ
୭	୧୪
୩	୭
୪	୭

ପ୍ରଶାଳୀ : ୪ ଏକରୁ ୭ଏକ ଫେଡ଼ି ହେବ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ଏକ ଦଶ ଆଣି ୪ ଏକରେ ମିଶାଇଲେ $୧୦ + ୪ = ୧୪$ ଏକ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୪ ଏକ ରୁ ୭ ଏକ ଫେଡ଼ିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୭ ଏକ । ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ରହିଲା ୭ ଦଶ । ସେଥିରୁ ଫେଡ଼ିବା ୩ ଦଶ, ବଳକା ରହିଲା ୪ ଦଶ ।

୨. ବିୟୋଗ କର ।

୯୫	୮୭	୬୭	୫୭	୭୦
- ୩୮	- ୩୭	- ୨୯	- ୧୮	- ୧୯

ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ବିୟୋଗ ସୋପାନ ।

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୮	୨	୪
୬	୭	୯

ସୋପାନ- ୧

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୮	୧	୧୪
୬	୭	୯
		୫

ସୋପାନ- ୨

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୭	୧୧	୧୪
୬	୭	୯
୧	୪	୫

ସୋପାନ- ୪ ଏକରୁ ୯ ଏକ ଫେଡ଼ି ହେବ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ଏକ ଦଶ ଆଣି ୪ ଏକରେ ମିଶେଇଲେ $୧୦ + ୪ = ୧୪$ ଏକ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୪ ରୁ ୯ ଫେଡ଼ିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୫ ଏକ । ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ରହିଲା ୧ ଦଶ । ସେଥିରୁ ଫେଡ଼ିବା ୭ ଦଶ । କିନ୍ତୁ ୧ ରୁ ୭ ବଡ଼ । ଏଣୁ ଶତକ ଘରୁ ଏକ ଶହ ଆଣିବ । ୧ ଶହ = ୧୦ ଦଶ ଦଶକ ଘରେ ସଂଖ୍ୟା ହେଲା ୧୦ ଦଶ + ୧ ଦଶ = ୧୧ ଦଶ । ୧୧ ଦଶରୁ ୭ ଦଶ ଫେଡ଼ିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୪ ଦଶ । ଶତକ ଘରେ ରହିଲା ଆଉ ୭ ଦଶ । ସେଥିରୁ ୬ ଶହ ଫେଡ଼ିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୧ ଶହ ।

୩. ବିୟୋଗ କର ।

୯୪୩ - ୧୨୫	୮୩୫ - ୨୪୩	୭୬୫ - ୨୮୭	୫୪୮ - ୩୮୨
<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto;"></div>

୮୬୫୪ - ୩୨୪୮	୬୫୩୨ - ୧୪୬୨	୮୪୭୨ - ୩୨୮୫	୯୨୩୪ - ୧୦୫୬
<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto;"></div>	<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto;"></div>

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୪

ବିୟୋଗ କ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ତଳକୁ ତଳ ବିୟୋଗ କରି ବିୟୋଗଫଳ ଲେଖ ।

ବିୟୋଗ	୧୭୦	୧୭୯	୧୭୮	୧୭୭	୧୭୬
(-)	୧୭୩	୧୭୨	୧୭୧	୧୭୦	୧୫୯
ବିୟୋଗଫଳ					

୨. ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଧାନ କର ।

(କ) ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ୯୦ ଟି କମଳା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ସେ ୪୦ ଟି କମଳା ବିକ୍ରି କରିଦେଲା । ତା' ଦୋକାନରେ ଆଉ କେତୋଟି କମଳା ରହିଲା ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀରେ କମଳା ଥିଲା =

ସେଥିରୁ ସେ ବିକ୍ରି କଲା =

ବଳକା ରହିଲା =

(ଖ) ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ୫୮୩ ଜଣ । ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୨୪୮ ଜଣ ହେଲେ ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା = ଜଣ

ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା = ଜଣ

ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା =

(ଗ) ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ୯୪୫୬ । ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ୩୨୩୮ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

ଉ. ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ =

ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା =

ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଟି =

୩. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ି ସମାଧାନ କର ।

(କ) ଗୋଟିଏ ପଡ଼ିଆର ଗାଈ ଓ ଛେଳି ମିଶି ୫୭୦ ଟି ଥିଲେ । ସେଥିରୁ ଗାଈ ୨୪୮ ଟି ହେଲେ ଛେଳି କେତୋଟି ହେବ ?

(ଖ) ଗୋଟିଏ ମୋବାଇଲର ଦାମ ୪୩୨୫ ଟଙ୍କା ଓ ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟାର ଦାମ୍ ୧୨୩୨ ଟଙ୍କା । ଘଣ୍ଟାର ଦାମ୍ ଠାରୁ ମୋବାଇଲର ଦାମ୍ କେତେ ଅଧିକ ?

(ଗ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଅଧିକ ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୪

ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା

୧. ଆସ ଗୁଣନ କରିବା
ଆମେ ଭାବୁ

$$\begin{array}{r}
 9\ ୧ \\
 \times ୪ \\
 \hline
 ୪ \times 9 = ୮ \\
 ୪ \times ୧ = ୪ \\
 \hline
 ୮୪
 \end{array}$$

ଆମେ ଲେଖୁ

$$\begin{array}{r}
 9\ ୧ \\
 \times ୪ \\
 \hline
 ୮୪
 \end{array}$$

ଆସ ଏହିପରି ଆଉ କିଛି ଗୁଣନ କରିବା ।

(କ)
$$\begin{array}{r}
 ୩9 \\
 \times ୪ \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଖ)
$$\begin{array}{r}
 ୪9 \\
 \times ୪ \\
 \hline
 \end{array}$$

୨. ସେହିପରି :

ଦଶକ	ଏକକ	
୩	୨	
×	୪	
୧୨ ଦଶ	୨୪ ଏକ	
୧୨ ଦଶ +	୨ ଦଶ ୪ ଏକ	
୨ ଦଶ	୩୪ ଏକ	
	୧୪୪	

ବା
$$\begin{array}{r}
 3\ 2 \\
 \times 4 \\
 \hline
 124
 \end{array}$$

(କ)
$$\begin{array}{r}
 ୪୪ \\
 \times 9 \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଖ)
$$\begin{array}{r}
 9୮ \\
 \times ୩ \\
 \hline
 \end{array}$$

୩. ଯେକୌଣସି ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯେ କୌଣସି ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଗୁଣନ କର । (୩ଟି)

(କ)

(ଖ)

(ଗ)

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୭

ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗୁଣଫଳ ସ୍ଥିର କର ।

(କ) ଉଦାହରଣ

$$\begin{array}{r} ୧୪ \\ \times ୧୧ \\ \hline ୧୪ \\ + ୧୪ \\ \hline ୧୫୪ \end{array}$$

(ଖ) ୧୭

$$\begin{array}{r} \times ୧୭ \\ \hline \end{array}$$

(ଗ) ୫୭

$$\begin{array}{r} \times ୩୨ \\ \hline \end{array}$$

(ଘ) $\begin{array}{r} ୭୦ \\ \times ୪୦ \\ \hline \end{array}$

(ଙ) $\begin{array}{r} ୪୦ \\ \times ୧୨ \\ \hline \end{array}$

(ଚ) $\begin{array}{r} ୩୧ \\ \times ୧୭ \\ \hline \end{array}$

(ଛ) $\begin{array}{r} ୫୯ \\ \times ୧୮ \\ \hline \end{array}$

(ଜ) $\begin{array}{r} ୨୯ \\ \times ୨୦ \\ \hline \end{array}$

(ଝ) $\begin{array}{r} ୪୯ \\ \times ୩୨ \\ \hline \end{array}$

୨. ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

(କ) ଗୋଟିଏ ଛୁତିରେ ୫ ଟି ଆମ୍ବ ଅଛି । ସେହିପରି ୧୪ ଟି ଛୁତିରେ ଥିବା ମୋଟ ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ଛୁତିରେ ଥିବା ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା =

୧୪ ଟି ଛୁତିରେ ଥିବା ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା = ×

=.....

$$\begin{array}{r} \text{ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟ} \\ ୧ ୪ \\ \times ୫ \\ \hline ୭ ୦ \end{array}$$

(ଖ) ଗୋଟିଏ ଫେଶାରେ ୧୦ ଟି କଦଳୀ ଅଛି । ସେହିପରି ୯ ଟି ଫେଶାରେ କେତୋଟି କଦଳୀ ଅଛି ?

ଉ.

(ଗ) ଗୋଟିଏ ଦିନ ୨୪ ଘଣ୍ଟା । ତେବେ ୫ ଦିନରେ କେତେ ଘଣ୍ଟା ହେବ ?

ଉ.

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୭

ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ଭାଗକ୍ରିୟା ସାହାଯ୍ୟରେ ଭାଗଫଳ ଓ ଭାଗଶେଷ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(କ)
$$\begin{array}{r} \\ ୩ \overline{) ୧୮} \end{array}$$

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

(ଖ)
$$\begin{array}{r} \\ ୭ \overline{) ୨୧} \end{array}$$

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

(ଗ)
$$\begin{array}{r} \\ ୫ \overline{) ୪୫} \end{array}$$

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

(ଘ)
$$\begin{array}{r} \\ ୧୨ \overline{) ୭୨} \end{array}$$

(ଙ)
$$\begin{array}{r} \\ ୧୨ \overline{) ୭୫} \end{array}$$

(ଚ)
$$\begin{array}{r} \\ ୧୨ \overline{) ୯୦} \end{array}$$

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

(ଛ)
$$\begin{array}{r} \\ ୫ \overline{) ୧୦୫} \end{array}$$

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

(ଜ)
$$\begin{array}{r} \\ ୨୫ \overline{) ୫୨୫} \end{array}$$

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

(ଝ)
$$\begin{array}{r} \\ ୧୨ \overline{) ୨୨୦} \end{array}$$

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

ଭାଗଫଳ =

ଭାଗଶେଷ =

୨. ୭ଟି ଖାତାର ୭୦ ଦାମ୍ ଟଙ୍କା । ତେବେ ୧ ଟି ଖାତାର ଦାମ କେତେ ?

୭ ଟି ଖାତାର ଦାମ = ଟଙ୍କା

୧ ଟି ଖାତାର ଦାମ = ÷ = ଟଙ୍କା

∴ ଗୋଟିଏ ଖାତାର ଦାମ୍ = ଟଙ୍କା

୩. ୮ ଟି ଫେଣାରେ ୯୧ଟି କଦଳୀ ଅଛି । ଫେଣା ଗୁଡ଼ିକରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟାକ କଦଳୀ ଅଛି ।
ତେବେ ଗୋଟିଏ ଫେଣାରେ କେତୋଟି କଦଳୀ ରହିବ ?

୪. ଶିଶୁ ଦିବସ ନିମନ୍ତେ ତୁମେ ୫୦୦ ଟି ଚକୋଲେଟ ଆଣିଲ । ଜଣକା ୫ ଟି ହିସାବରେ
ଚକୋଲେଟ ବାଣ୍ଟିଲେ ତାହା କେତେ ଜଣ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ହେବ ?

୫. ଗୋଟିଏ ଗୋପାଳର ୬ ଟି ଗାଈ ମୋଟ ୫୪ ଲିଟର କ୍ଷୀର ଦେଲେ । ଗାଈଗୁଡ଼ିକ ସମାନ
ପରିମାଣରେ କ୍ଷୀର ଦେଇଥିଲେ, ଗୋଟିଏ ଗାଈ କେତେ ପରିମାଣର କ୍ଷୀର ଦେଇଥିଲା ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୮

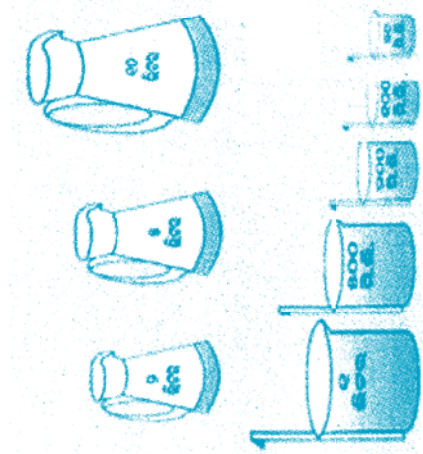
ଐତିହାସିକ ଧାରା

୧. ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ୭୫ ଟି ବହି ରଖାଗଲା । ସେହିପରି ୯ ଟି ଥାକରେ କେତୋଟି ବହି ରହିଲା ?
- ଉ. ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ଥିବା ବହି ସଂଖ୍ୟା ଟି
ତେବେ ୯ ଟି ଥାକରେ ଥିବା ବହି ସଂଖ୍ୟା \times = ଟି
 \therefore ୯ ଟି ଥାକରେ ଟି ବହି ରହିଲା ।
୨. ପାଞ୍ଚଟି କଲମର ଦାମ ୨୫ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୭ ଟି କଲମର ଦାମ କେତେ ?
- ଉ. ୫ ଟି କଲମର ଦାମ = ଟଙ୍କା
୧ ଟି କଲମର ଦାମ = ଟଙ୍କା \div = ଟଙ୍କା
୭ ଟି କଲମର ଦାମ = ଟଙ୍କା \times = ଟଙ୍କା
 \therefore ୭ ଟି କଲମର ଦାମ =
୩. ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଡା ଟ୍ରେରେ ୩୦ ଟି ଅଣ୍ଡା ରହେ । ସେହିପରି ୧୨ ଟି ଟ୍ରେରେ କେତୋଟି ଅଣ୍ଡା ରହିବ ?
୪. ୪୭୦ ଟି ଧାନବସ୍ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ପରିବାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟାଗଲା । ପରିବାର ପିଛା ୫ ବସ୍ତା ଧାନ ଦିଆଗଲେ ସେହି ଗ୍ରାମରେ କେତେ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି ।

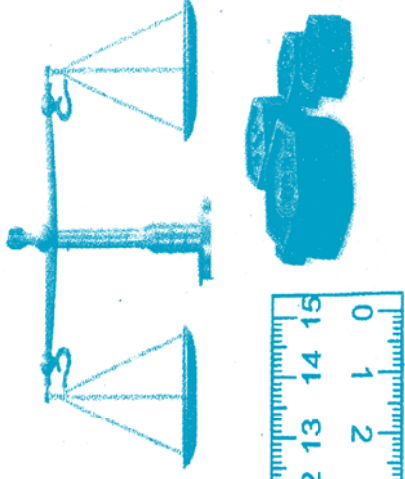
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୧୯

ଆସ ମେଟ୍ରିକ୍ ପଦ୍ଧତିରେ ବିଭିନ୍ନ

ମାପ ଜାଣିବା



୧୨୩



ସାଧାରଣ ଏକକ	୧୦୦୦ ଗୁଣି	୧୦୦ ଗୁଣି	୧୦ ଗୁଣି	ସାଧାରଣ ଏକକ	୧୦ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ	୧୦ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ	୧୦୦୦ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ
୧ ମିଟର	୧ କିଲୋମିଟର	୧ ହେକ୍ଟୋମିଟର	୧ ଡେକାମିଟର	୧ ମିଟର	୧୦ ଡେସିମିଟର	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର	୧୦୦୦ ମିଲି ମିଟର
୧ ଗ୍ରାମ	୧ କିଲୋଗ୍ରାମ	୧ ହେକ୍ଟୋଗ୍ରାମ	୧ ଡେକାଗ୍ରାମ	୧ ଗ୍ରାମ	୧୦ ଡେସିଗ୍ରାମ	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରାମ	୧୦୦୦ ମିଲିଗ୍ରାମ
୧ ଲିଟର	୧ କିଲୋଲିଟର	୧ ହେକ୍ଟୋଲିଟର	୧ ଡେକାଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧୦ ଡେସିଲିଟର	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିଲିଟର	୧୦୦୦ ମିଲି ଲିଟର

ଆସ ଦୈର୍ଘ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା

୧ କିଲୋ ମିଟର ୧ ହେକ୍ଟୋ ମିଟର ୧ ଡେକାମିଟର ୧ ମିଟର ୧୦ ଡେସିମିଟର ୧୦୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର ୧୦୦୦ ମି.ମିଟର
 ୧୦୦୦ ମିଟର ୧୦୦ ମିଟର ୧୦ ମିଟର ୧ ମିଟର ୧ ମିଟର ୧ ମିଟର ୧ ମିଟର

ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ :-

ଉତ୍ତର ଲେଖ

୧. ୧ କିଲୋ ମିଟର କେତେ ମିଟର ? (କ) ୬ କିଲୋ ମିଟର କେତେ ମିଟର ?
୨. ୧ ହେକ୍ଟୋ ମିଟର କେତେ ମିଟର ? (ଖ) ୪ ଡେକା ମିଟର କେତେ ମିଟର ?
୩. ୧ ଡେକୋ ମିଟର କେତେ ମିଟର ? (ଗ) ୩ ମିଟର କେତେ ଡେସି ମିଟର ?
୪. ୧ ମିଟର କେତେ ମିଲିମିଟର ? (ଘ) ୨ ମିଟର କେତେ ସେଣ୍ଟି ମିଟର ?
୫. ୧ ମିଟର କେତେ ଡେସି ମିଟର ? (ଙ) ୮ ମିଟର କେତେ ମିଲି ମିଟର ?
୬. ୧ ମିଟର କେତେ ସେଣ୍ଟି ମିଟର ? (ଚ) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତ ଏକକଟି ବଡ଼ ?

ଉଦାହରଣ - ୬ କେ.ମି ୪୦୦ ମି.କୁ ମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର। (ମିଲି ମିଟର / ମିଟର / କିଲୋମିଟର)

୬ କି.ମି. ୪୦୦ ମିଟର = ୬୦୦୦ ମିଟର + ୪୦୦ ମିଟର = ୬୪୦୦ ମିଟର

୧. ୨ କି.ମି ୫୦୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =ମିଟର
 ୮. ୨କି.ମି ୮୦୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =ମିଟର
 ୯. ୩ କି.ମି. ୪୦୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =ମିଟର
 ୧୦. ୪ କି.ମି ୫୦୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =ମିଟର
 ୧୧. ୩ କି.ମି ୨୦୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =ମିଟର

ଉଦାହରଣ ୨୫୦୦ ମିଟରକୁ କିଲୋମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧୦୦୦ ମିଟର = ୧ କି.ମି

$$୨୫୦୦ ମିଟର = ୨୦୦୦ ମିଟର + ୫୦୦ = ୨ କି.ମି ୫୦୦ ମିଟର$$

୧୨. ୪୫୦୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =କି.ମି.....ମିଟର
 ୧୩. ୫୨୦୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =କି.ମି.....ମିଟର
 ୧୪. ୪୬୦୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =କି.ମି.....ମିଟର
 ୧୫. ୪୬୮୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =କି.ମି.....ମିଟର
 ୧୬. ୫୫୫୦ ମିଟର =ମିଟର +ମିଟର =କି.ମି.....ମିଟର

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୦

ଦୈନିକ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ଯୁନିଫର୍ମ ସାଫ୍ଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତୁମକୁ ୨ ମିଟର ୪୦ ସେ.ମି ଓ ତୁମ ସାନ ଭାଇକୁ ୨ ମିଟର ୧୫ ସେ.ମି କନା ଆବଶ୍ୟକ । ତୁମେ ମୋଟରେ କେତେ ମାପର କନା ଆଣିଲେ ଦୁହଁଙ୍କର ସାଫ୍ଟ ତିଆରି କରି ପାରିବ ?
୨. ତୁମେ ତୁମ ବାପାଙ୍କ ସହ ଘରକୁ ୧ କି.ମି ୭୦୦ ମିଟର ସ୍କୁଟରରେ ଗଲ । ସେଠାରୁ ୩ କି.ମି. ୫୦୦ ମି. ସ୍କୁଲ ବସ୍ରେ ଯାଇ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପହଞ୍ଚିଲ । ତେବେ ତୁମ ଘର ଠାରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୂରତା କେତେ ?
୩. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବାରଣ୍ଡାରେ ୯ ମିଟର ୭୫ ସେ.ମି ଲମ୍ବର କାଠ ଗଣ୍ଠିଟିଏ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୪ମି ୨୫ ସେ.ମି କାଟି ଜାଲେଣି ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା । ତେବେ ଆଉ କେତେ ଲମ୍ବର କାଠଗଣ୍ଠି ବଳକା ରହିଲା ?

ଆସ ଓଜନର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା

୧ କିଲୋଗ୍ରାମ ୧ ହେକ୍ଟୋଗ୍ରାମ ୧ ଡେକାଗ୍ରାମ ୧ ଗ୍ରାମ ୧୦ ଡେସିଗ୍ରାମ ୧୦୦ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରାମ ୧୦୦୦ ମିଲିଗ୍ରାମ
 ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ ୧୦୦ ଗ୍ରାମ ୧୦ ଗ୍ରାମ ୧ ଗ୍ରାମ ୧ ଗ୍ରାମ ୧ ଗ୍ରାମ ୧ ଗ୍ରାମ

ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ :

୧. ୧ କିଲୋ ଗ୍ରାମ କେତେ ଗ୍ରାମ ? (କ) ଦୋକାନରେ ଦେଖୁଥିବା ବଟକରାଗୁଡ଼ିକର ମାତ୍ର ଲେଖ।
୨. ୧ ହେକ୍ଟୋ ଗ୍ରାମ କେତେ ଗ୍ରାମ ?
୩. ୧ ଡେକା ଗ୍ରାମ କେତେ ଗ୍ରାମ ? (ଖ) ୬ କିଲୋଗ୍ରାମ ଚାଉଳ ଓଜନ କରିବା ପାଇଁ ଦେକାନୀ କେଉଁ କେଉଁ ବଟକରା
୪. ୧ ଗ୍ରାମ କେତେ ମିଲି ଗ୍ରାମ ? ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ ?
୫. ୧ ଗ୍ରାମ କେତେ ଡେସି ଗ୍ରାମ ?
୬. ୧ ଗ୍ରାମ କେତେ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରାମ ?

୧ ୨ ୩

ଉଦାହାରଣ - ୫ କେ.ଗ୍ରା ୪୦୦ ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକାଶ କର।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧ କିଗ୍ରା = ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ

୫ କି.ଗ୍ରା. = ୧୦୦୦ ଗ୍ରା = ୫୦୦୦ ଗ୍ରାମ

୫ କି.ଗ୍ରା. ୪୦୦ ଗ୍ରାମ = ୫୦୦୦ ଗ୍ରାମ + ୪୦୦ ଗ୍ରାମ = ୫୪୦୦ ଗ୍ରାମ

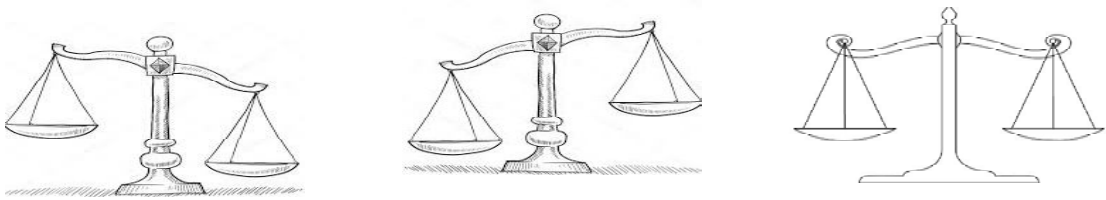
୧. ଶିକ୍ଷକ ବିଭିନ୍ନ ବଟକରା ସଂଗ୍ରହ କରିବେ :-

(୧ କିଗ୍ରା , ୫୦୦ ଗ୍ରାମ, ୨୦୦ ଗ୍ରାମ, ୧୦୦ ଗ୍ରାମ, ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଇତ୍ୟାଦି)

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଟକରାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିକରାବେ ।

ଦୁଇ - ଦୁଇଟି ବଟକରା ନେଇ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଟେକି ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଓଜନ ଅଧିକ କହିବେ

୨. ନିକିତି / ତରାଜୁ ଚିତ୍ର ଦେଖ ଯେଉଁଠାରେ ଠିକ୍ ଓଜନ ଦେଖାଯାଉଛି ସେଠାରେ ‘ଠିକ୍’ ଚିହ୍ନ ଯେଉଁଠି କମ୍ ବା ବେଶି ଓଜନ ଦେଖାଯାଉଛି ସେଠାରେ ‘ଭୁଲ’ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।



୩. ଗୋଟିଏ ପଟେ ବଟକରା ପକାଇ ଜିନିଷ ଓଜନ କରି ଲେଖ ।

- ଇଟା ଖଣ୍ଡ

କିଗ୍ରା

ଗ୍ରାମ

--	--

- କମଳା

କିଗ୍ରା

ଗ୍ରାମ

--	--

- ବହି ବସ୍ତାନି

କିଗ୍ରା

ଗ୍ରାମ

--	--

- ଥାଳି

କିଗ୍ରା

ଗ୍ରାମ

--	--

- ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୁସ ବାଲି

କିଗ୍ରା

ଗ୍ରାମ

--	--


କିଗ୍ରା

ଗ୍ରାମ






କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୨

ଓଜନ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଓଜନର ଜିନିଷ ଆଣିଲେ କେଉଁ କେଉଁ ବଟକରା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଚିତ୍ର କରି ଦେଖାଅ ।

୨୫୦ ଗ୍ରାମ	
୪୫୦ ଗ୍ରାମ	
୭୫୦ ଗ୍ରାମ	
୮୦୦ ଗ୍ରାମ	
୩୦୦ ଗ୍ରାମ	
୯୦୦ ଗ୍ରାମ	

୨. ପ୍ରତିଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ବଟକରା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ ଓ ମୋଟ କେତେ ଓଜନ ଅଛି ଲେଖ ?

	୭୫୦ ଗ୍ରାମ
 ଗ୍ରାମ
କିଗ୍ରା.....ଗ୍ରାମ
କିଗ୍ରା.....ଗ୍ରାମ
କିଗ୍ରା.....ଗ୍ରାମ

ଯୋଗକର ।

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ	କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୫	୨୫୦	୮	୩୭୫
+ ୪	୩୨୫	+ ୪	୪୨୦
<hr/>		<hr/>	
୯	୫୭୫		

ବିୟୋଗ କର ।

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ	କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୭	୭୫୦	୯	୭୨୫
- ୪	୩୫୦	- ୫	୪୦୦
<hr/>		<hr/>	
୩	୪୦୦		

୭. (କ) ଗୋପାଳ ଦୋକାନରୁ ୩ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଚାଉଳ ଏବଂ ୨ କିଗ୍ରା ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ଚିନି କିଣିଲା । ତେବେ ସେ ମୋଟରେ କେତେ ଓଜନର ଜିନିଷ କିଣିଲା ।

(ଖ) ଗୋଟିଏ ବସ୍ତାରେ ୮ କିଗ୍ରା ୭୫୦ ଗ୍ରାମ ଗହମ ଥିଲା । ରମେଶ ସେଥିରୁ ୬ କିଗ୍ରା ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ଗହମ କାଢ଼ି ନେଲା । ବସ୍ତାରେ ଆଉ କେତେ ଗହମ ରହିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୩

ଓଜନ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ତପନ ତେଜରାତି ଦୋକାନରୁ ୧୪ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଅଟା। ୧୫ କିଗ୍ରା. ୭୫୦ ଗ୍ରାମ ଚାଉଳ କିଣିଲା । ତେବେ ସେ କିଣିଥିବା ଜିନିଷର ମୋଟ ଓଜନ କେତେ ?

ଉତ୍ତର:

୨. ଗୋଟିଏ ମିଠା ଦୋକାନୀ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ୨ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମର ପେଡ଼ା, ୩ କିଗ୍ରା ୨୦୦ ଗ୍ରାମର ଗୋଲାପ ଜାମୁ ଓ ୫ କିଗ୍ରା ୮୦୦ ଗ୍ରାମ ଲଢୁ ବିକ୍ରି କଲା । ସେ ଦିନ ସେ କେତେ ଓଜନର ମିଠା ବିକ୍ରି କଲା ?

ଉତ୍ତର:

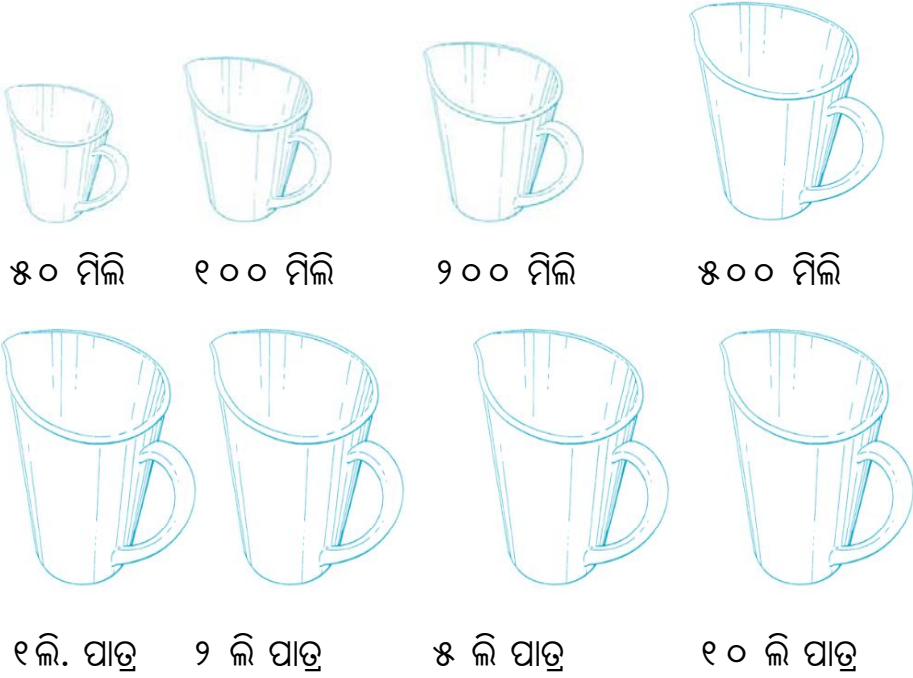
୩. ତୁମ ଘରେ ୮ କିଗ୍ରା ୯୦୦ ଗ୍ରାମ ଅଟା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୪ କିଗ୍ରା ୪୦୦ ଗ୍ରାମ ଅଟା ନେଇ ତୁମ ମା ମିଠା ତିଆରି କଲେ । ଆଉ କେତେ ଓଜନର ଅଟା ତୁମ ଘରେ ବଳକା ରହିଲା ?

ଉତ୍ତର :

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୪

ତରଳ ପଦାର୍ଥର ମାପ

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଳା ଓ ମାପ ପାତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ।



୨. ଏହି ପଳାରେ ଆମେ କଣ ସବୁ ମାପୁ।






ଯେପରି - ସୋରିଷ ତେଲ

.....


୩. କେଉଁ କେଉଁ ପଳାକୁ କେତେଧର ବ୍ୟବହାର କରି ମଗ୍ଗିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପାଣି ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ ।

୧୦୦ ମିଲି <input type="text"/>		୫୦୦ ମିଲି <input type="text"/>
୨୦୦ ମିଲି <input type="text"/>		୧ ଲିଟର <input type="text"/>

୪. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ପଳା ଗୁଡ଼ିକରେ ଥରେ ଥରେ ପୁରା ପାଣି ନିଆଗଲେ ମୋଟରେ କେତେ ପରିମାଣର ପାଣି ହେବ ।

	୩୫୦ ମିଲି
 ମିଲି
ଲି.....ମିଲି
ଲି.....ମିଲି
ଲି.....ମିଲି

୫. ନିମ୍ନ ପରିମାଣର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମାପିବା ପାଇଁ କେଉଁ କେଉଁ ପଳା ଦରକାର ହେବ ।

୭୫୦ ମିଲି	
୪୫୦ ମିଲି	
୭୦୦ ମିଲି	
୨ଲି ୨୫୦ ମିଲି	
୧ଲି ୭୫୦ ମିଲି	

ଆସ ଚରଳ ପଦାର୍ଥର ଧାରକତ୍ୱ ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା

୧ କିଲୋ ଲିଟର	୧ ହେକ୍ଟୋଲିଟର ଲିଟର	୧ ଡେକାଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧୦ ଡେସି ଲିଟର	୧୦୦ ସେଣ୍ଟିଲିଟର	୧୦୦୦ ମି.ଲିଟର
୧୦୦୦ ଲିଟର	୧୦୦ ଲିଟର	୧୦ ଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧ ଲିଟର	୧ ଲିଟର

ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ

ଉତ୍ତର ଲେଖ

୧. ୧ କିଲୋ ଲିଟର କେତେ ଲିଟର ? (କ) ଦୋକାନୀ ଚରଳ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ କେଉଁଥିରେ ମାପ କରେ ?
୨. ୧ ହେକ୍ଟୋ ଲିଟର କେତେ ଲିଟର ?
୩. ୧ ଡେକ ଲିଟର କେତେ ଲିଟର ? (ଖ) ୩ ଲିଟର ତେଲ ବିକିବା ପାଇଁ ଦୋକାନୀ କେଉଁ ପଲ୍ଲୀରେ ମାପିବେ ?
୪. ୧ ଲିଟର କେତେ ମିଲିଲିଟର ?
୫. ୧ ଲିଟର କେତେ ଡେସି ଲିଟର ? (ଗ) ୮ ଲିଟର କେତେ ମିଲି ଲିଟର ?
୬. ୧ ଲିଟର କେତେ ସେଣ୍ଟି ଲିଟର ?

ଉଦାହରଣ - ୬ କି.ଲି. ୪୦୦ ଲି. କୁ ଲିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର। (ଘ) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଏକକଟି ବଡ଼ ?

ଆମେ ଜାଣୁ ୧. କି.ଲି. = ୧୦୦୦ ଲିଟର ମିଲିଲିଟର / ଲିଟର / ସେଣ୍ଟିଲିଟର

$$୬ କି.ଲି ୪୦୦ ଲିଟର = ୬୦୦୦ \times ଲିଟର + ୪୦୦ ଲିଟର = ୬୪୦୦ ଲିଟର$$

$$୧. ୨ କି.ଲି ୫୦୦ ଲିଟର =ଲିଟର +ଲିଟର =ଲିଟର$$

$$୨. ୨ କି.ଲି ୮୦୦ ଲିଟର =ଲିଟର +ଲିଟର =ଲିଟର$$

$$୩. ୩ କି.ଲି ୪୦୦ ଲିଟର =ମିଟର +ମିଟର =ମିଟର$$

$$୪. ୪ ଲି ୫୦୦ ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲି. +ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲିଟର$$

$$୫. ୩ ଲି ୨୦୦ ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲି. +ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲି.$$

ଉଦାହରଣ:- ୨୫୦୦ ମିଲି. ଲି.କୁ ଲିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧୦୦୦ ମିଲି. ଲି. = ୧ ଲିଟର

$$୨୫୦୦ ମିଲି ଲି. = ୨୦୦୦ ମିଲି ଲି. + ୫୦୦ ମିଲି ଲି. = ୨ ଲି. ୫୦୦ ମିଲି. ଲି.$$

$$୧. ୪୫୦୦ ମିଲି ଲିଟର =ମିଲି ଲି. +ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲି.$$

$$୨. ୫୨୦୦ ମିଲି ଲିଟର =ମିଲି ଲି. +ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲି.$$

$$୩. ୪୨୦୦ ମିଲି ଲିଟର =ମିଲି ଲି. +ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲି.$$

$$୪. ୪୨୮୦ ମିଲି ଲିଟର =ମିଲି ଲି. +ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲି.$$

$$୫. ୫୫୫୦ ମିଲି ଲିଟର =ମିଲି ଲି. +ମିଲି ଲି. =ମିଲି ଲି.$$

ଯୋଗକର :-

୧.	ଲି	ମିଲି	୨.	ଲି	ମିଲି	୩.	ଲି	ମିଲି
	୧୫	୨୫୦	୧୨	୩୫୦	୧୦	୫୫୦		
+	୪	୩୨୫	+	୬	୪୨୫	+	୭	୨୩୦
<hr/>			<hr/>			<hr/>		
	୧୯	୫୭୫						
<hr/>			<hr/>			<hr/>		
	୧୯	୯୦୦						
<hr/>			<hr/>			<hr/>		
	୧୯	୯୫୭୫						
<hr/>			<hr/>			<hr/>		

ବିଯୋଗ କର :-

୧.	ଲି	ମିଲି	୨.	ଲି	ମିଲି	୩.	ଲି	ମିଲି
	୮	୭୫୦	୯	୮୫୦	୧୭	୪୭୫		
	୩	୨୫୦	୬	୩୫୦	୫	୨୫୦		
<hr/>			<hr/>			<hr/>		
	୧୨	୦୦୦						
<hr/>			<hr/>			<hr/>		

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୭

ଧାରକତ୍ୱ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

ଉତ୍ତର ଦିଅ :-

୧. ମିଲି ଓ ଲିଲି କିରୋସିନି କିଣିବା ପାଇଁ ବଜାରକୁ ଗଲେ ।

୭ ଲି ୫୦୦ ମିଲି.ଲି. ଏବଂ ଲିଲି ୨ ଲି ୨୫୦ ମିଲି ଲି. କିରୋସିନି କିଣିଲେ । ତେବେ ଦୁଇ ଜଣ ଯାକ ମୋଟରେ କେତେ ପରିମାଣର କିରୋସିନି କିଣିଲେ ।

ମିଲି କିରୋସିନି କିଣିଲା =ଲି..... ମିଲି.ଲି.

(+) ଲିଲି କିରୋସିନି କିଣିଲା =ଲି..... ମିଲି.ଲି.

ମୋଟରେ କିରୋସିନି କିଣିଲାଲି..... ମିଲି.ଲି.

୨. ଗୋଟିଏ ଗାଈ ୩ ଲିଟର ୫୦୦ ମିଲି ଲିଟର କ୍ଷୀର ଦିଏ ।

ଗୋଟିଏ ମଇଁଷି ୭ ଲିଟର ୭୫୦ ମିଲିଲିଟର କ୍ଷୀର ଦିଏ ।

ତେବେ ମଇଁଷି ଗାଈଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ କ୍ଷୀର ଦିଏ ।

ମଇଁଷି ଦେଉଥିବା କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ =ଲି..... ମିଲି.ଲି.

(-) ଗାଈ ଦେଉଥିବା କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ =ଲି..... ମିଲି.ଲି.

ମଇଁଷି ଦେଉଥିବା ଅଧିକ କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ =ଲି..... ମିଲି.ଲି.

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୭

ଧାରକତ୍ୱ ମାପ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ସନ୍ତୋଷ ବଜାରକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମ ଦିନ ୧୮ ଲିଟର ୨୦୦ ମି.ଲି. ଲି. ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ୧୯ ଲିଟର ୯୦୦ ମି.ଲି. ଲି. କ୍ଷୀର ବିକ୍ରି କଲା । ତେବେ ସେ ଦୁଇ ଦିନରେ ମୋଟ କେତେ ପରିମାଣରେ କ୍ଷୀର ବିକ୍ରି କଲା ?
୨. ତିନୋଟି ଟିଣ ତବାରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୫ ଲିଟର ୫୦୦ ମି.ଲି. ଲି. ୯ ଲିଟର ୨୦୦ ମି.ଲି ଓ ୪ ଲିଟର ୫୦୦ ମି.ଲି କିରୋସିନି ଅଛି । ତେବେ ତିନୋଟି ତବାରେ ଥିବା ମୋଟ କିରୋସିନି ପରିମାଣ କେତେ ?
୩. ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ୧୧ ଲିଟର ୮୦୦, ମି.ଲି ଖାଇବା ତେଲ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ସେ ୬ ଲିଟର ୯୦୦ ମି.ଲି ତେଲ ବିକ୍ରି କଲା । ତେବେ ତା ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ପରିମାଣର ତେଲ ବଳକା ରହିଲା ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୮

ଘଣ୍ଟା ଦେଖି ସମୟ ଜାଣିବା

ଆସ ଘଣ୍ଟାରେ ସମୟ ଚିହ୍ନିବା

ଘଣ୍ଟା ଚିତ୍ରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ।

ଘଣ୍ଟାରେ ସାଧାରଣତଃ ତିନୋଟି କଣ୍ଟା ଥାଏ ?

୧. ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା (ଅନ୍ୟ କଣ୍ଟାଦ୍ୱୟ ତୁଳନାରେ ବଡ଼ ଓ ସରୁ)

ଏହା (ଅନ୍ୟ କଣ୍ଟାଦ୍ୱୟ ତୁଳନାରେ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଚାଲେ) ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା

୧ ଥର ଘୁରି ଆସିବାକୁ ଏହା ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ ସମୟ ନିଏ ।

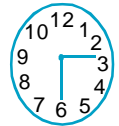
୨. ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ଏହା ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ତୁଳନାରେ ଛୋଟ କିନ୍ତୁ ଘଣ୍ଟା ।

କଣ୍ଟା ତୁଳନାରେ ବଡ଼ ଏବଂ ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ତୁଳନାରେ ଧୀରେ ଚାଲେ) ।

୧ ଥର ଘୁରି ଆସିବାକୁ ଏହା ୬୦ ମିନିଟ୍ ସମୟ ନିଏ ।









୩. ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା (ଏହା ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ତୁଳନାରେ ଛୋଟ ଏବଂ ତା ଠାରୁ ଧୀରେ ଚାଲେ । ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ୧ ଥର ଘୁରି ଆସିବାକୁ ୧୨ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ନିଏ) ।

୧ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ୬୦ ମିନିଟ୍ ସହ ସମାନ । ୧ ମିନିଟ୍ ସମୟ ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ ସହ ସମାନ)



- ଘଣ୍ଟାରେ ୧ ରୁ ୧୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଅଛି । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ୬୦ଟି ଘର ରହିଛି । ଏହି ଘଣ୍ଟାରେ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା, ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ଓ ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟାର ଅବସ୍ଥିତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସମୟ କହିବା । ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ୨ ପାର ହୋଇଛି (୨ ଘଣ୍ଟା), ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ୬ ଘରରେ ଅଛି (୧୨ ରୁ ୬ ମଧ୍ୟରେ ୩୦ ଛୋଟ ଘର ଅଛି । ତେଣୁ ଏହା ୩୦ ମିନିଟ୍ କୁ ସୂଚାଏ) ଓ ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ୧ ପାଖରେ ଅଛି । (୧୨ ରୁ ୧ ମଧ୍ୟରେ ୫ଟି ଛୋଟ ଘର ଅଛି । ତେଣୁ ଏହା ୫ ସେକେଣ୍ଡକୁ ସୂଚାଏ) ତା ହେଲେ ଆମେ କହି ପାରିବା ଘଣ୍ଟାରେ ୨ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ ୫ ସେକେଣ୍ଡ ହୋଇଛି ।

୧. ଆସ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକରେ ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି ଘଣ୍ଟା ପାଖ ଖାଲି କୋଠାରେ ଲେଖିବା

	୧୧.୩୫						
							

୨. କେଉଁ ଘଣ୍ଟାରେ କେତେ ସମୟ ହୋଇଛି ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।



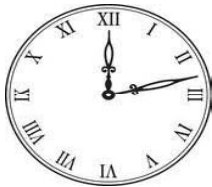
୧ ଘ. ୩୫ ମି



୩ ଘଣ୍ଟା



୧୧.୩୫ ମି.



୪ ଘଣ୍ଟା



୧୨ ଘ. ୧୫ ମି.



୧୨ଟା



୨ ଘ. ୫୦ ମି

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୨୯

ଘଣ୍ଟା ଦେଖି ସମୟ ଜାଣିବା

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକର ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି ତଳ ଘରେ ଲେଖ ।

(କ)



ବଡ଼ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି
 ସାନ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି ।
 ସମୟ =

(ଖ)



ବଡ଼ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି
 ସାନ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି ।
 ସମୟ =

(ଗ)



ବଡ଼ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି
 ସାନ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି ।
 ସମୟ =

(ଘ)



ବଡ଼ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି
 ସାନ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି ।
 ସମୟ =

(ଙ)








ବଡ଼ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି
 ସାନ କଣ୍ଟାଟି ଉପରେ ଅଛି ।
 ସମୟ =

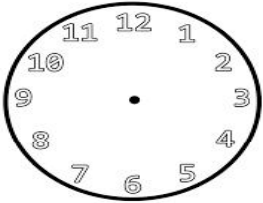
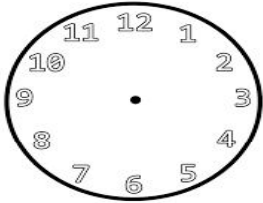
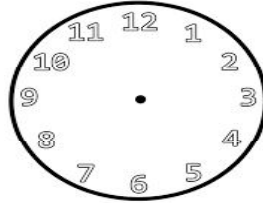
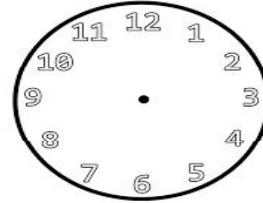
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୦

ଘଣ୍ଟା ଦେଖି ସମୟ ଜାଣିବା

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକରେ ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି ତଳ ଘରେ ଲେଖିବା ।

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ଓ ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା କେଉଁଠି ରହିବ ଗାର ଟାଣି ଦର୍ଶାଅ ।

୧୧ ଘ.	୨ଘ ୩୦ ମି	୮ ଘ ୧୦ ମି	୧ଘ ୪୦ ମି
			

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୧

ଆସ ସମୟର ବିଭିନ୍ନ ଏକକ (ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ୍ ଓ ସେକେଣ୍ଡ)କୁ
ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିଣତ କରିବା

$$୧ \text{ ଘଣ୍ଟା} = ୬୦ \text{ ମିନିଟ୍} \quad ୧ \text{ ମିନିଟ୍} = ୬୦ \text{ ସେକେଣ୍ଡ}$$

ଉତ୍ତର ଲେଖ :-

- (କ) ୧ ଘଣ୍ଟା = ମିନିଟ୍
- (ଖ) ୨ ଘଣ୍ଟା = ମିନିଟ୍
- (ଗ) ୩ ଘଣ୍ଟା = ମିନିଟ୍
- (ଘ) ୪ ଘଣ୍ଟା =ମିନିଟ୍
- (ଙ) ୫ ଘଣ୍ଟା =ମିନିଟ୍
- (ଚ) ୧ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ =ମିନିଟ୍
- (ଛ) ୨ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ =ମିନିଟ୍
- (ଜ) ୩ ଘଣ୍ଟା ୧୦ ମିନିଟ୍ =ମିନିଟ୍
- (ଝ) ୪ ଘଣ୍ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍ =ମିନିଟ୍
- (ଞ) ୫ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ = ମିନିଟ୍
- (ଟ) ୫ ଘଣ୍ଟା ୫୦ ମିନିଟ୍ =ମିନିଟ୍

ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- (କ) ୧ ଘଣ୍ଟା + ୨ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍
= ଘଣ୍ଟା.....ମିନିଟ୍
- (ଖ) ୨ ଘଣ୍ଟା + ୨ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍
= ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ୍
- (ଗ) ୨ ଘଣ୍ଟା + ୨ ଘଣ୍ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍
= ଘଣ୍ଟା.....ମିନିଟ୍
- (ଘ) ୫ ଘଣ୍ଟା + ୨ ଘଣ୍ଟା ୪୦ ମିନିଟ୍
= ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ୍
- (ଙ) ୩ ଘଣ୍ଟା + ୩ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍
= ଘଣ୍ଟାମିନିଟ୍

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୨

‘ସମୟ’ ସଂପର୍କିତ ଧାରଣା, am ଓ pm

a.m., p.m. ର ବ୍ୟବହାର

ରାତି ୧୨ଟା ପରଠାରୁ ଦିନ ୧୨ ଟା ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ପୂର୍ବାହ୍ନ ଓ ଦିନ ୧୨ ଟା ପରଠାରୁ ରାତି ୧୨ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ଅପରାହ୍ନ କୁହାଯାଏ। ଦିନ ୧୨ ଟା ସମୟକୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ ଟା ଓ ରାତି ୧୨ ଟା ସମୟକୁ ମଧ୍ୟରାତ୍ର ୧୨ ଟା କୁହାଯାଏ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମୟରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ସମୟକୁ a.m ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଏ ଓ ଅପରାହ୍ନ ସମୟକୁ p.m. ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଏ।

ଯେପରି ୫ ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍ = ୫.୨୦ a.m

ସେହିପରି ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୧. ସମୟ

a.m ବା p.m.

ସକାଳ ୬ ଟା ୪୦ ମିନିଟ୍

ସଞ୍ଜ ୫ ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍

ରାତି ୧୨ ଟା ୧୦ ମିନିଟ୍

ଦିନ ୧୧ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍

ଅପରାହ୍ନ ୩ ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ ଟା ବାଜିବାକୁ ୧୦ ମିନିଟ୍ ବାକି

ଦିନ ୨ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

a.m., p.m.	ସମୟ
୬.୩୦ a.m.	
୮.୧୫ p.m.	
୬.୨୦ a.m.	
୧୧.୫୦ a.m.	
୧୨.୩୦ p.m.	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ - ୩୩

‘ସମୟ’ ସଂପର୍କିତ ଧାରଣା, ଯୋଗ ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଯୋଗକର

ସମୟ ମାପ ଯୋଗ କରିବା ସମୟରେ ଘଣ୍ଟା ସହ ଘଣ୍ଟା ଏକକକୁ ଓ ମିନିଟ୍ ସହ ମିନିଟ୍ ଏକକୁ ଯୋଗ କରାଯାଏ। ଯଦି ମିନିଟ୍ ମାପ ୬୦ ମିନିଟ୍ କିମ୍ବା ତାଠାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ। ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୬୦ ମିନିଟ୍ ୧ ଘଣ୍ଟାରେ ପିରଣତ କରି ଯୋଗଫଳ ବାହାର କରାଯାଏ।

ସେହିପରି

(କ) ଘଣ୍ଟା	ମିନିଟ୍	ଘଣ୍ଟା	ମିନିଟ୍
୪	୩୨	୪	୨୪
୩	୨୫	୩	୩୨
୮ ଘଣ୍ଟା	୫୭ ମିନିଟ୍		

(ଖ) ଘଣ୍ଟା	ମିନିଟ୍
୩	୪୫
୨	୪୦
୫ ଘଣ୍ଟା	୮୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା	୬୦ ମିନିଟ୍, ୨୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା	୧ ଘଣ୍ଟା ୨୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା ଓ	୨୫ ମିନିଟ୍
୧ ଘଣ୍ଟା	
୬ ଘଣ୍ଟା	୨୫ ମିନିଟ୍

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୪

‘ସମୟ’ ସଂପର୍କିତ ଧାରଣା, ଯୋଗ ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା

୧. ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ କେତେ ?

(କ) ୧୦.୧୫ a.m ରୁ ୧୧.୪୦ a.m

$$\begin{array}{r} ୧୧ \text{ ଘଣ୍ଟା } ୪୦ \text{ ମିନିଟ୍} \\ - ୧୦ \text{ ଘଣ୍ଟା } ୧୫ \text{ ମିନିଟ୍} \\ \hline ୧ \text{ ଘଣ୍ଟା } ୨୫ \text{ ମିନିଟ୍} \end{array}$$

(ଖ) ୨.୩୦ p.m ରୁ ୧୦.୪୫ p.m

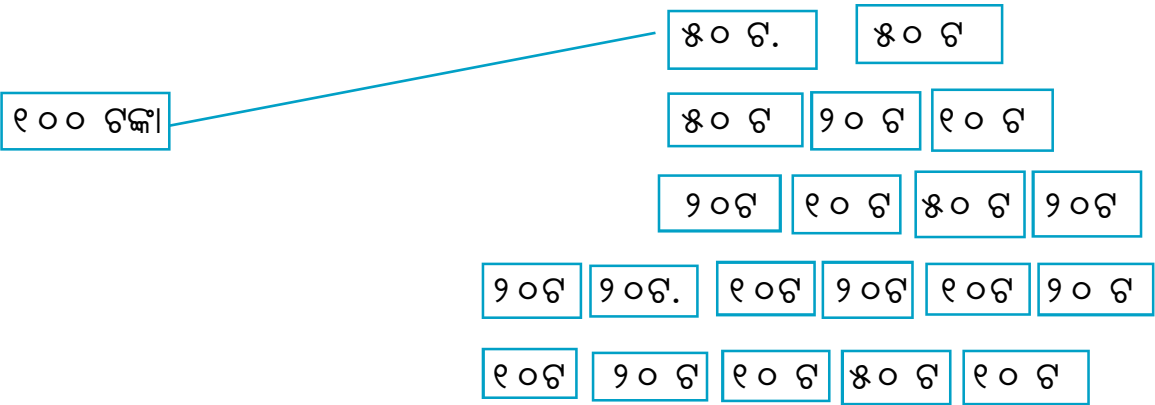
(ଗ) ୧.୨୦ a.m ରୁ ୧୦.୩୦ a.m

(ଘ) ୨ a.m ରୁ ୩.୩୦ p.m

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୫

ଟଙ୍କା ଓ ମୁଦ୍ରାକୁ ଜାଣିବା





୧. ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ସହ ତାହାଣ ପାଖ ଘରେ ଥିବା ସମାନ ପରିମାଣ ଟଙ୍କାକୁ ଯୋଡ



୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- | | |
|--|---|
| <p>୧୦୦ ଟଙ୍କା =ଟି ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୨ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p>୫୦ ଟଙ୍କା =</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> | <p>୧୦୦୦ ଟଙ୍କା =ଟି ୫୦୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୧୦୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୫୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୨୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> <p style="padding-left: 20px;">=ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍</p> |
|--|---|

୩. ତଳ ପରିବାଗୁଡ଼ିକର ଦାମ୍ ପଢ଼ି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

ଫୁଲକୋବି	ବନ୍ଧାକୋବି	କଂଚା କଦଳୀ	ଅମୃତଭଣ୍ଡା
			
ଟ. ୩୫.୦୦ ପ	ଟ. ୨୦.୦୦	ଟ. ୪୦.୦୦	ଟ ୧୫.୫୦ ପ

- (କ) ଫୁଲକୋବିର ଦାମ୍ ବନ୍ଧାକୋବିର ଦାମ୍ ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ?
- (ଖ) ଅମୃତ ଭଣ୍ଡାର ଦାମ୍ ଫୁଲକୋବିର ଦାମ୍ ଠାରୁ କେତେ କମ୍ ?
- (ଗ) କଦଳୀ ଫେଣାର ଦାମ୍ ବନ୍ଧାକୋବିର ଦାମ୍ ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ?
- (ଘ) ୨ଟି ଫୁଲକୋବି, ଏକ ଫେଣା କଦଳୀ ଓ ୨ଟି ଅମୃତଭଣ୍ଡାର ଦାମ୍ ମିଶି କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୭

ଟଙ୍କା ଓ ପଇସା ହିସାବ

୧. ନିମ୍ନରେ ବିଭିନ୍ନ ଖେଳ ସାମଗ୍ରୀର ଦାମ ଦିଆଯାଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକର ଦାମ ପଢ଼ି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

କ୍ରିକେଟ ବ୍ୟାଟ



୨୫୦ ଟ.

କ୍ରିକେଟ ବଲ



୫୦ ଟ

ଫ୍ଲିକେଟ୍



୨୫୦ ଟ

ଗ୍ଲୋବସ୍



୧୫୦ ଟଙ୍କା

- (କ) ଗୋଟିଏ କ୍ରିକେଟ ବ୍ୟାଟ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ବଲ୍‌ର ଦାମ୍ ମିଶି କେତେ ?
- (ଖ) ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲିକେଟ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବର ମୋଟ ଦାମ କେତେ ?
- (ଗ) ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଟ୍, ଗୋଟିଏ ବଲ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବସର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?
- (ଘ) ଗୋଟିଏ ବଲ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲିକେଟ୍‌ର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?
- (ଙ) ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବସ୍, ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଟ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲିକେଟ୍ ର ଦାମ୍ ମିଶି କେତେ ?
- (ଚ) ଗୋଟିଏ କ୍ରିକେଟ ବ୍ୟାଟ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବସ୍‌ର ଦାମ୍ ମିଶି, କେତୋଟି କ୍ରିକେଟ୍ ବଲ୍‌ର ଦାମ୍ ସହ ସମାନ ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୭

ଟଙ୍କା ଓ ପଇସା ହିସାବ

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

୧ ଟଙ୍କା = ୧୦୦ ପଇସା

ସେହିପରି

୫ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୧୧ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୩୩ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୫୭ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୮୩ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୮ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର ?

୧ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୮ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୮ ଟଙ୍କା ୨୦ ପଇସା = ପଇସା + ପଇସା = ପଇସା

(ଗ) ୭ ଟଙ୍କା ୮୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର ।

୧ ଟଙ୍କା = ପ

୭ ଟଙ୍କା = ପ

୭ ଟଙ୍କା ୮୦ ପଇସା = ପ + ପ = ପଇସା

(ଗ) ୧୨ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର ।

୧ ଟଙ୍କା = ପ

$$୧୨ ଟଙ୍କା = \dots\dots\dotsପ$$

$$୧ ଟଙ୍କା ୪୦ ପ = \dots\dots\dotsପ + \dots\dots\dots = \dots\dots\dotsପ$$

୩. ଦିଆଯାଇଥିବା ପଇସା ପରିମାଣକୁ ଟଙ୍କା ଓ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର ।

(କ) ୧୧୫୦ ପଇସା = ୧୧୦୦ ପ + ପଇସା

$$= ୧୧ଟ + ୫୦ ପଇସା$$

$$= \dots\dots\dots ପଇସା$$

(ଖ) ୨୨୮୦ ପଇସା =ପ +ପ

$$= \dots\dots\dotsଟଙ୍କା + \dots\dots\dotsପ$$

$$= ୨ \dots\dots\dotsପ$$

(ଗ) ୨୮୨୫ ପ =ପ + ପଇସା

$$= \dots\dots\dots ଟଙ୍କା + \dots\dots\dots ପଇସା$$

$$= ୨ \dots\dots\dots ପ$$

୪. ସ୍ତମ୍ଭ ମିଳନ କର ।

ନୋଟ ସଂଖ୍ୟା

ଟଙ୍କା ପରିମାଣ

୨ ଟି ୫୦ ଟଙ୍କିଆ

୧୨୦ ଟଙ୍କା

୮ ଟି ୨୦ ଟଙ୍କିଆ

୫୦୦ ଟଙ୍କା

୧୦ ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ

୧୨୦ ଟଙ୍କା

୮ ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ

୧୦୦ ଟଙ୍କା

୫ ଟି ୧୦୦ ଟଙ୍କିଆ

୪୦ ଟଙ୍କା

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୮

ମୁଦ୍ରା ଓ ଏହା ସଂପର୍କିତ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଟଙ୍କାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କରି ଯୋଗକର ।

(କ) ଉଦାହରଣ :

ଟ. ୨୫.୭୫ ପ ଓ ଟ ୩୭.୮୫ ପ.

ଟ. ୨୫.୭୫ ପ = ୨୫୭୫ ପଇସା

ଟ. ୩୭.୮୫ ପ = ୩୭୮୫ ପଇସା

ମୋଟ = ୬୩୬୦ ପଇସା

= ଟ. ୬୩.୫୦ ପଇସା

(ଖ) ଟ. ୯୫.୨୦ପ ଓ ୬୮ .୪୨ ପଇସା

ଟ = ପଇସା

ଟ. = ପଇସା

=

=

(ଗ) ଟ. ୭୨.୯୨ ପ ଓ ୪୬.୩୭ ପଇସା

୨. ଯୋଗକର :

(କ) ଟଙ୍କା	ପଇସା	(ଖ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୨୫	୭୫	୩୭	୮୫
+	୩୭	+	୪୬
୬୨	୧୫	+	୯୨
୬୨	୧୫		

(ଗ) ଟଙ୍କା	ପଇସା	(ଘ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୭୨	୯୨	୩୭	୪୬
+	୯୯	+	୩୮
୭୨	୯୨	+	୭୬
୭୨	୯୨		

(ଡ) ଟଙ୍କା	ପଇସା	(ବ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୪୫	୮୦	୨୯	୪୮
+ ୩୮	୨୫	+ ୪୭	୨୫

୩. ପଇସାରେ ପରିଣତ କରି ବିୟୋଗ କର ।

ଉଦାହରଣ :

$$\begin{array}{r}
 \text{(କ) ଟ. ୯୮.୭୫ ପ - ଟ ୨୫.୨୦ ପ} \\
 \text{ଟ. ୯୮.୭୫ ପ = ୯୮୭୫ ପଇସା} \\
 - \text{ଟ. ୨୫.୨୦ ପ = ୨୫୨୦ ପଇସା} \\
 \hline
 = ୭୩୫୫ ପଇସା \\
 = \text{ଟ. ୭୩.୫୫ ପଇସା}
 \end{array}$$

$$\text{(ଖ) ଟ. ୧୦୮.୪୫ପ - ଟ. ୭୮.୨୦ ପଇସା}$$

$$\text{(ଗ) ଟ. ୧୭୮.୨୦ ପ - ଟ. ୧୨୫.୩୫ ପ}$$

$$\text{(ଘ) ଟ. ୯୯.୮୫ ପ - ଟ. ୭୨.୫୦ ପ}$$

୪. ବିୟୋଗ ଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

ଉଦାହରଣ :

(କ) ଟଙ୍କା	ପଇସା	(ଖ) ଟଙ୍କା	ପଇସା
୪୮	୩୦	୫୭	୮୦
- ୨୮	୨୦	- ୩୭	୩୫

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୩୯

ମୁଦ୍ରା ସଂପର୍କିତ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ରୋହିତ ପାଖରେ ୫୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା, ବିରାଟ ପାଖରେ ତା ଠାରୁ ୫୨ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଥିଲା ।
ତେବେ :-

(କ) ବିରାଟ ପାଖରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା ?

(ଖ) ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ପାଖରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା ?

୨. ଶିଖର ଗୋଟିଏ ମ୍ୟାଚରେ ୧୨୫ ରନ କରିଥିଲା । ରାହୁଲ ତା ଠାରୁ ୪୮ ରନ୍ କମ୍
କରିଥିଲା ।

(କ) ରାହୁଲ କେତେ ରନ୍ କରିଥିଲା ?

(ଖ) ଦୁହେଁ ମିଶି କେତେ ରନ୍ କରିଥିଲେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୪୦

ମୁଦ୍ରା ସଂପର୍କିତ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ତଳେ ଦେଖି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

ମାମା ଭେରାଇଟି ଷ୍ଟୋର

ଚିଠା ନଂ ୪୧/୨୦୧୮

କ୍ରେତାଙ୍କ ନାମ : ଅନୁପକୂମାର ବେହେରା

କ୍ର.ନଂ	ଜିନିଷର ନାମ	ପରିମାଣ	ଦର ବା ରେଟ୍	ଦାମ
୧	ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାରୁନ	୨ଟି	ଟ. ୨୫.୦୦	ଟ. ୫୦.୦୦
୨.	ସର୍ପି	୧ କିଗ୍ରା	ଟ. ୧୦୦.୦୦	ଟ. ୧୦୦.୦୦
୩.	ଡାଲଡା	୧ କଗ୍ରା	ଟ. ୧୨୦.୦୦	ଟ. ୧୨୦.୦୦
୪.	ଅଟା	୨ କିଗ୍ରା	ଟ. ୩୫.୦୦	ଟ. ୭୦.୦୦
୫.	ସୋରିଷ ତେଲ	୧ ଲିଟର	ଟ. ୧୨୦.୦୦	ଟ. ୧୨୦.୦୦

(ଚାରିଶହ ଷାଠିଏ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

ମୋଟ = ଟ. ୪୭୦.୦୦

(ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର)

ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିଠା ପଢ଼ି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- (କ) ଅନୁପ କେଉଁ ଦୋକାନରୁ ସଉଦା କିଣିଲା - ?
- (ଖ) ସେ କେଉଁ ସାରୁନ୍ କିଣିଲେ ?
- (ଗ) ଅଟା କିଗ୍ରା ପ୍ରତି ଦର କେତେ ?
- (ଘ) ସେ ଦୋକାନରୁ କେତେ କିଗ୍ରା ସର୍ପି କିଣିଲେ ?
- (ଙ) ଚିଠାରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ହେଲା ?
- (ଚ) ସମସ୍ତ ସଉଦା ଆଣି ଦୋକାନୀଙ୍କୁ ଏକ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ନୋଟ୍ ଦେଲେ, ଦୋକାନୀ ତାଙ୍କୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରାଇବ ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୪୧

ମୁଦ୍ରା ସଂପର୍କିତ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ

୧. ଗୋଟିଏ ହଫ୍ଟେଲରେ ଦିନକୁ ଟ. ୫୦୦.୨୫ ପଇସାର ଜାଲେଣୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ ।
ତେବେ ସେହି ହଫ୍ଟେଲରେ ୩୦ ଦିନିଆ ମାସରେ କେତେ ଟଙ୍କାର ଜାଲେଣୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ।
୨. ଗୋଟିଏ ସାର୍ଟର ଦାମ୍ ୩୫୦ ଟଙ୍କା ହେଲେ, ସେହିପରି ୧୮ଟି ସାର୍ଟର ଦାମ୍ କେତେ ହେବ ?
୩. ୫୭୨ ଟଙ୍କାକୁ ୬ ଜଣ ଶ୍ରମିକ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କେତେ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ
ପାଇବେ ?
୪. ୨୪ ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ ବସ୍ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଜୟପୁର ଯିବା ପାଇଁ ମୋଟ ୨୦,୪୦୦ ଟଙ୍କା ଟିକେଟ୍
ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ । ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କ ଟିକେଟ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୪୨

କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଜାଣିବା ପ୍ରସ୍ତୁତି

୧. ସେପ୍ଟେମ୍ବର - ୨୦୦୯

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
		୧	୨	୩	୪	୫
୬	୭	୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨
୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮	୧୯
୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬
୨୭	୨୮	୨୯	୩୦			

ଉପର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ :-

- (କ) ମାସର ଦ୍ୱିତୀୟ ରବିବାର କେତେ ତାରିଖ ?
- (ଖ) ମାସର ତୃତୀୟ ମଙ୍ଗଳବାର କେତେ ତାରିଖ ?
- (ଗ) ମାସର ୧୭ ତାରିଖ କେଉଁ ବାର ?
- (ଘ) ମାସରେ ମୋଟ କେତୋଟି ସୋମବାର ପଡ଼ିଛି ?
- (ଙ) ମାସର ଶେଷ ଦିନ କେଉଁ ବାର ?
- (ଚ) ମାସର ଦ୍ୱିତୀୟ ଶନିବାର କେତେ ତାରିଖ ?
- (ଛ) ମାସରେ କେତୋଟି ରବିବାର ଅଛି ?
- (ଜ) ମାସରେ କେତୋଟି ବୁଧବାର ଅଛି ?

୨. ଗୋଟିଏ ବର୍ଷର ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଦିଆଯାଇଅଛି । ଏହାକୁ ଦେଖି ସେହି ବର୍ଷର ଏପ୍ରିଲ ମାସର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ମାର୍ଚ୍ଚ

ରବି	୩୧	୩	୧୦	୧୭	୨୪
ସୋମ		୪	୧୧	୧୮	୨୫
ମଙ୍ଗଳ		୫	୧୨	୧୯	୨୬
ବୁଧ		୬	୧୩	୨୦	୨୭
ଗୁରୁ		୭	୧୪	୨୧	୨୮
ଶୁକ୍ର	୧	୮	୧୫	୨୨	୨୯
ଶନି	୨	୯	୧୬	୨୩	୩୦

ଏପ୍ରିଲ

ରବି					
ସୋମ					
ମଙ୍ଗଳ					
ବୁଧ					
ଗୁରୁ					
ଶୁକ୍ର					
ଶନି					

୩. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରେ ଖାଲିଥିବା ତାରିଖ ପୂରଣ କର :-

ଜାନୁୟାରୀ

ରବି			୧୧		୨୫
ସୋମ					
ମଙ୍ଗଳ				୨୦	
ବୁଧ		୭			
ଗୁରୁ	୧				
ଶୁକ୍ର	୧				୩୦
ଶନି	୩		୧୭		

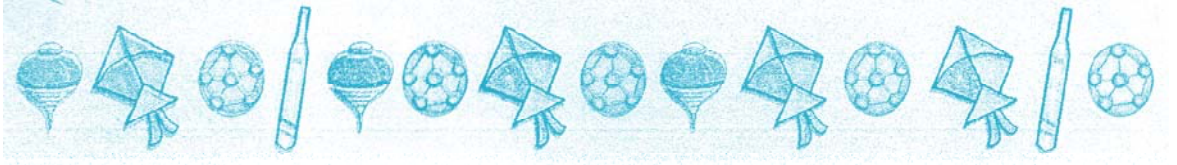
ଗୋଟିଏ ବର୍ଷର ଜୁନ୍ ମାସର ୫ ତାରିଖ ରବିବାର ତେବେ ସେହି ଜୁନ୍ ମାସର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ରବି					
ସୋମ					
ମଙ୍ଗଳ					
ବୁଧ					
ଗୁରୁ					
ଶୁକ୍ର					
ଶନି					

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୪୩

ପ୍ରଲେଖର ଧାରଣା ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତି

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ ।



କେଉଁ ଖେଳଣାରୁ କେତୋଟି ଅଛି ଗଣି ତଳ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ଖେଳଣାର ନାମ	ଖେଳଣା ସଂଖ୍ୟା
ଗୁଡ଼ି	
ବଲ୍	
ବ୍ୟାଟ୍	
ନରୁ	

ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- କେଉଁ ଖେଳଣା ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ?
- କେଉଁ ଖେଳଣାର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ?
- କେଉଁ ଖେଳଣାର ସଂଖ୍ୟା ନରୁ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ୧ ଅଧିକ ?
- ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ବ୍ୟାଟ୍ ଓ ନରୁ ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି କାହାର ସଂଖ୍ୟା ସଙ୍ଗେ ସମାନ ?

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ । କେଉଁ ପକ୍ଷୀରୁ କେତୋଟି ଅଛି ଗଣି ତଳ ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

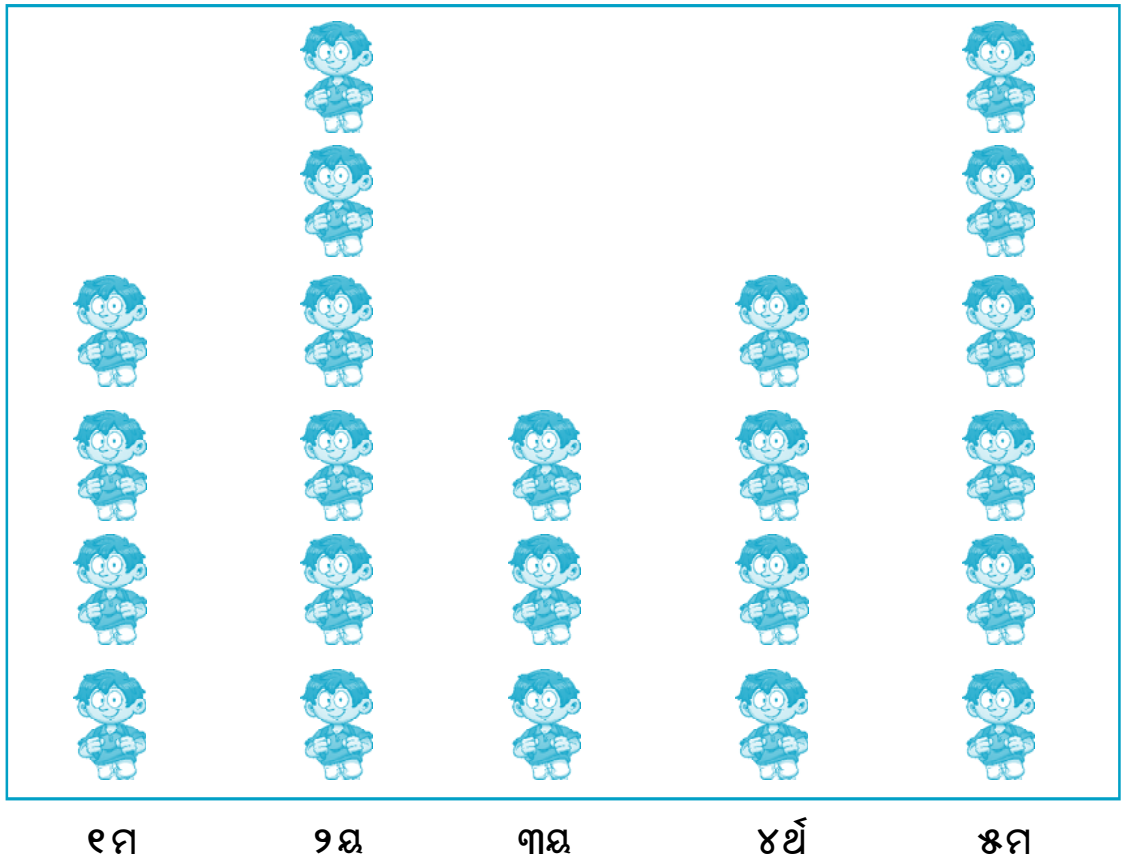


ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ନାମ	ଗାଳି ଚିହ୍ନ	ସଂଖ୍ୟା
କାଉ		
କୁକୁଡ଼ା		
ଶୁଆ		
ବତକ		
ମୟୂର		

ଉପର ସାରଣୀକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- (କ) କେଉଁ ପକ୍ଷୀଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ?
- (ଖ) କେଉଁ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ପକ୍ଷୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସମାନ ?
- (ଗ) କାଉ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ଶୁଆମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା କେତେ କମ୍ ?
- (ଘ) ବତକ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ କାଉ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଅଧିକ ?
- (ଙ) କୁକୁଡ଼ା ଓ ବତକଙ୍କ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ କାଉ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଅଧିକ ବା କମ୍ ?
.....

୩. ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ଛାତ୍ରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ତଳେ ଥିବା ଚିତ୍ର ଲେଖରେ ଦିଆଯାଇଛି । (ସୂଚନା- ୫ ଜଣ)



ଶ୍ରେଣୀର ନାମ :.....






ଉପରୋକ୍ତ ଚିତ୍ର ଲେଖକୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

- (କ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
- (ଖ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧିକ ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି ?
- (ଗ) ୧ମ, ୨ୟ ଏବଂ ୪ର୍ଥରେ ପଢୁଥିବା ମୋଟ ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
- (ଘ) କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି ?
- (ଙ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସମୁଦାୟ କେତେ ଛାତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି ।

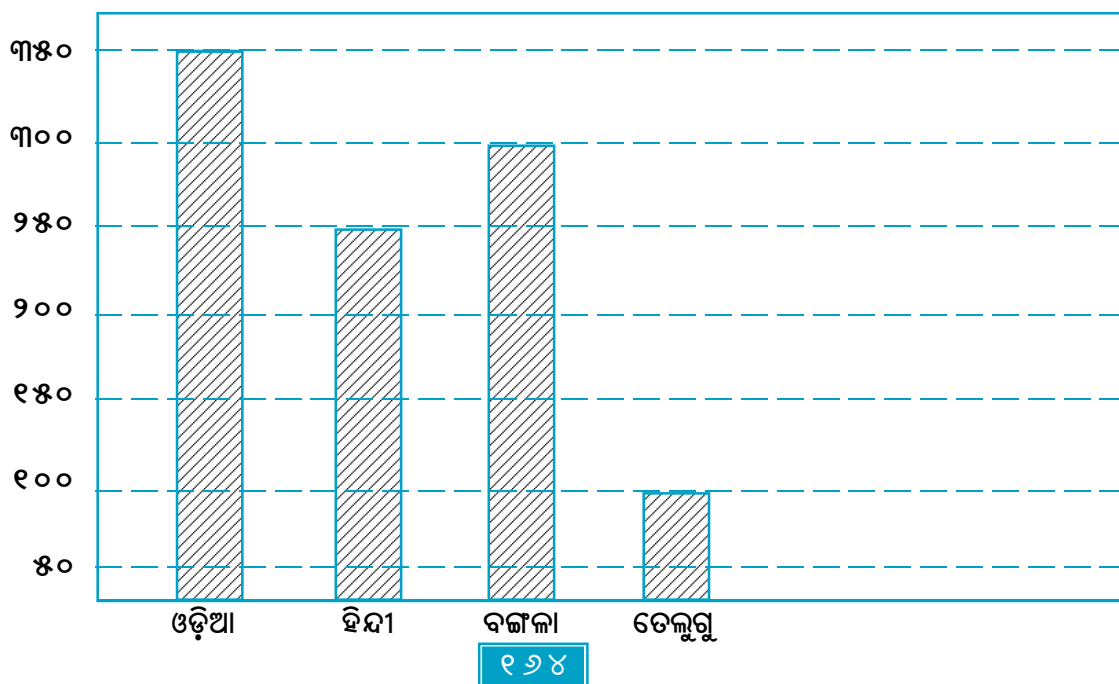
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର - ୪୪

ସ୍ତମ୍ଭ ଲେଖର ଧାରଣା

୧. ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ବଗିଚାରେ ଲାଗିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲଗଛର ସଂଖ୍ୟା ଚାଲି ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଚାଲି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଗୁଣି ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ଫୁଲ ଗଛର ନାମ	ବଗିଚାରେ ଲାଗିଥିବା ଫୁଲ ଗଛର ସଂଖ୍ୟା (ଚାଲି ଚିତ୍ରରେ)	ଲାଗିଥିବା ଫୁଲଗଛ ସଂଖ୍ୟା	୫ଟି ଗଛ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ର ଦେଲେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟା
ଗୋଲାପ		୧୫	
ମନ୍ଦାର	
ମଲ୍ଲୀ	
ଟଗର	

୨. ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ବାସ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାଭାଷୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାର ସ୍ତମ୍ଭଲେଖ ଦିଆଯାଇଛି ।



ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭ ଲେଖକୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) କେଉଁ ଭାଷାଭାଷୀ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ?

(ଖ) ହିନ୍ଦୀ ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(ଗ) ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ?

(ଘ) ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ କଥା ହେଉଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(ଙ) ହିନ୍ଦୀ, ତେଲେଗୁରେ କଥା ହେଉଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମିଶି କେତେ ?

Space for Writing

Space for Writing

Space for Writing



**Printed by :Text Book Production & Marketing,
Odisha, Bhubaneswar**

Odisha School Education Programme Authority

Sikshya Soudha Unit - V, Bhubaneswar,
Tel No.- 0674-2395325, Fax - 0674-2392721
E-mail: opepaedu@yahoo.co.in.

Approved by Directorate of Teacher Education and SCERT, Odisha
Unit-IV, Bhubaneswar, Phone : 0674 250 2928

